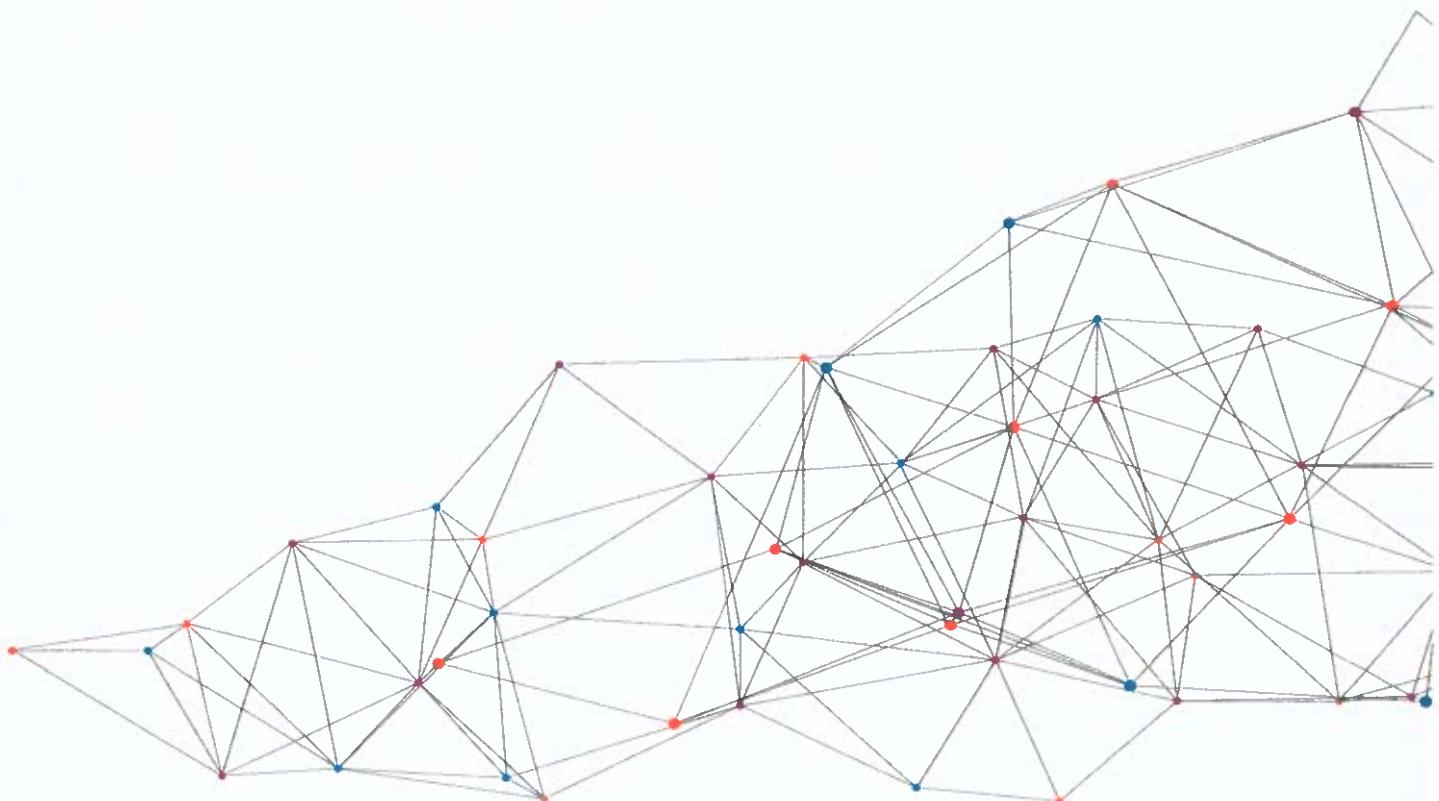


ТИ БИ АЙ БАНК ЕАД

**ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ,
ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С МЕЖДУНАРОДНИТЕ
СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ,
ТАКА КАКТО СА ПРИЕТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.



Търговско наименование и ЕИК:

Ти Би Ай Банк ЕАД
131134023

Представителство (съвместно от всеки двама изпълнителни директори):

Валентин Гъльбов
Александър Димитров
Николай Спасов

Адрес:

България
София 1421
Ул. Димитър Хаджикоцев 52-54

Съвместни одитори:

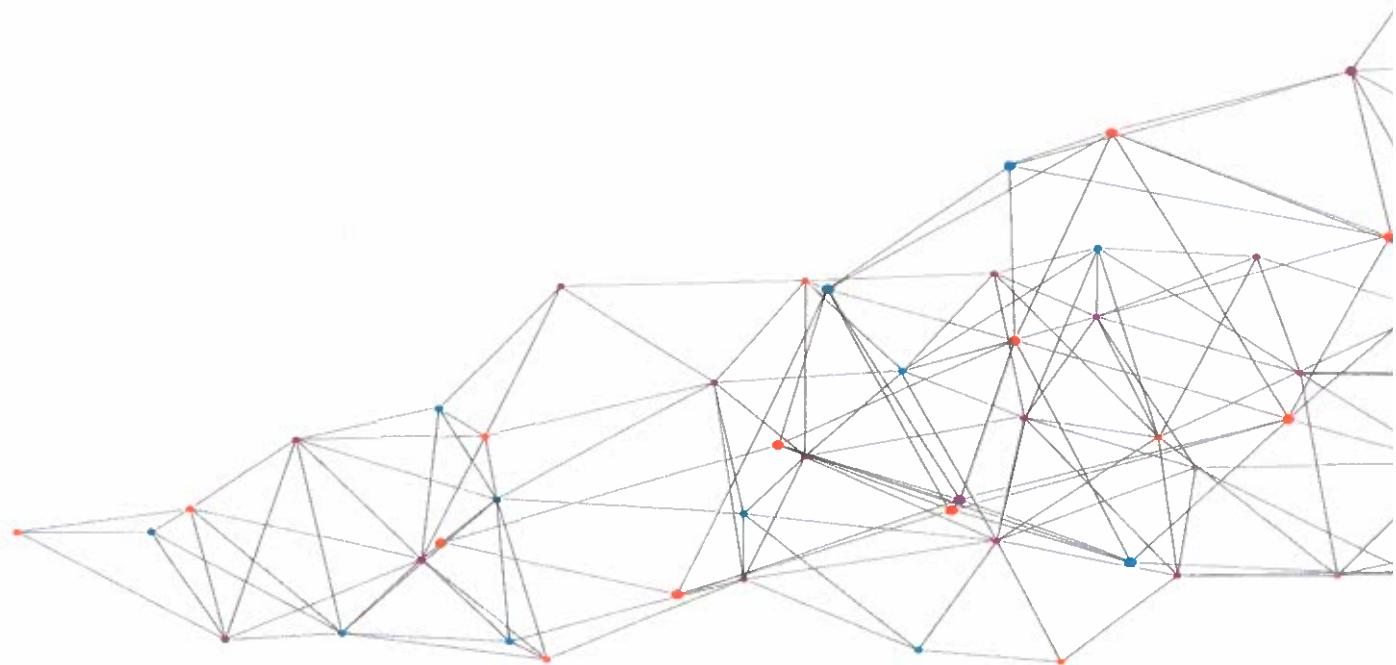
Ърнст и Янг Одит ООД
България
София, Полиграфия офис център, ет.4
Бул. Цариградско шосе 47А, п.к. 1124

и

АФА ООД
България
София 1504
Ул. Оборище 38

Индивидуален годишен доклад за дейността	i
Индивидуална нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството.....	viii
Индивидуална декларация за корпоративно управление	xiii
Индивидуален отчет за всеобхватния доход.....	10
Индивидуален отчет за финансовото състояние	12
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал.....	13
Индивидуален отчет за паричните потоци.....	15
Пояснителни бележки към индивидуалния финансов отчет.....	17
1. Обща информация и счетоводна политика	17
2. Управление на финансия рисик.....	34
2.1. Кредитен рисик.....	34
2.2. Пазарен рисик	49
2.3. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви	52
2.4. Ликвиден рисик	57
2.5. Доверени активи на отговорно пазене.....	61
2.6. Управление на капитала	61
2.7. Операционен рисик	63
3. Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения	63
4. Нетен лихвен доход.....	66
5. Нетен доход от такси и комисионни.....	66
6. Нетни загуби от търговски операции	66
7. Други печалби/(загуби), нетно	67
8. Разходи за персонала.....	67
9. Други оперативни разходи	67
10. Разходи за данъци.....	68
11. Парични средства в брой и в централни банки.....	69
12. Предоставени средства на други банки.....	69
13. Ценни книжа по справедлива стойност.....	70
14. Предоставени заеми на клиенти.....	70
15. Провизии за загуби от обезценка	71
16. Структура на кредитния портфейл по отрасли на икономиката.....	73
17. Придобити активи от обезпечения.....	73
18. Нематериални активи	74
19. Имоти, оборудване и инвестиционни имоти	75
20. Инвестиции в дъщерни дружества.....	76
21. Други активи	76
22. Привлечени средства от банки	77
23. Привлечени средства от клиенти	77
24. Други пасиви.....	77
25. Лизингови задължения.....	78
26. Подчинен дълг	78
27. Условни пасиви и неотменими ангажименти	78
28. Заложени активи	79
29. Собствен капитал.....	79
30. Парични средства и парични еквиваленти	80
31. Сегментна информация	81
32. Сделки със свързани лица.....	83
33. Оповестяване по чл. 70 от ЗКИ	85
34. Събития след датата на отчета за финансовото състояние.....	86
Номер на последната страница	87

Банката	Ти Би Ай Банк ЕАД
БНБ	Българска народна банка
Групата	Ти Би Ай Банк ЕАД и дъщерните и дружества
ДВД	друг всеобхватен доход
ЕБО	Европейски банков орган
ЕЛП	ефективен лихвен процент
ЕС	Европейски съюз
ЗППЦК	Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ	Закон за пазарите на финансови инструменти
КРМСФО	Комитет за разяснения на МСФО
КФН	Комисия за финансов надзор
МСС #	международн счетоводен стандарт #
МСС	международн счетоводни стандарти
МСФО #	международн стандарт за финансово отчитане #
МСФО	международн стандарти за финансово отчитане
НБР	Национална банка на Румъния
НККУ	Национален кодекс за корпоративно управление
ОКЗ	очаквани кредитни загуби
СПЛГ	само плащания по лихвата и главницата
ССДВД	справедлива стойност в друг всеобхватен доход
CCPЗ	справедлива стойност в печалбата или загубата
ТЗ	Търговски закон
NPL	експозиция в неизпълнение



Бизнес и корпоративна информация

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“), с ЕИК 131134023, е част от групата на 4Финанс, която към 31 декември 2021 г., чрез TBI Financial Services B.V. (с наименование до 2021 г. – TBIF Financial Services B.V.), притежава 100% (81 600 000 броя акции) от капитала на Банката.

Ти Би Ай Банк ЕАД, съвместно с дъщерните си дружества, предлага широка гама от банкови и финансови услуги на местни и чуждестранни клиенти чрез над 199 офиса и отдалечени работни места, обслужвани от 1 126 служители (2020 г.: 1 099 служители).

Банката развива дейност в България чрез централата си, както и в Румъния чрез клон, регистриран през октомври 2012 г. на базата на правото на единния европейски паспорт. Дъщерните дружества на Банката работят по предоставяне на небанкови финансови услуги чрез наличната си офисна мрежа, като основната насока е към обслужване на физически лица и малки и средни предприятия.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“). Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите, съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти („ЗПФИ“) и Наредба 38 и Наредба 58, издадени от Комисията за финансов надзор („КФН“). Банката е създала и прилага организация, свързана със склучването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиентите и с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски архиви, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл.28-31 и Наредба 58, чл.3. Банката е изградила правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с цялостната нормативна уредба, приложима за дейността ѝ.

Ти Би Ай Банк ЕАД има двустепенна структура на управление. Всички членове на Надзорния и Управителния съвет отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции и на Наредба 20 на Българската народна банка

(„БНБ“), като са получили изрично одобрение от последната. Ти Би Ай Банк ЕАД има функциониращ Одитен комитет със съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит структура.

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г., Ти Би Ай Банк ЕАД е собственик на TBI Money IFN S.A., Румъния; TBI Leasing S.A. (с наименование до 2021 г. – TBI Leasing IFN S.A.), Румъния; Ти Бай ЕАД, България; и 4Финанс ЕООД, България („Групата“).

Банката разполага с добре диверсифициран клиентски портфейл. Предприетата стратегия, насочена към засилено кредитиране на физически лица, обуславя чувствителното нарастващо на кредитния портфейл, което характеризира дейността през 2021 г. и 2020 г. Доходността остава стабилна като в същото време новопривлеченият депозитен ресурс се характеризира с нарастваща цена. Същевременно, от ключово значение за Банката е запазването на стабилни нива на ликвидност, независимо от разрастването на дейността и резкия ръст на кредитирането.

Финансова позиция и представяне

През 2021 г., Банката е реализирала нетен лихвен доход в размер на 176 703 хил. лева, което представлява увеличение от 13,91% спрямо 2020 г., в резултат на съществения ръст на кредитния портфейл. Печалбата на Банката за 2021 г. е в размер на 28 516 хил. лева при реализирана такава за предходната година в размер на 16 467 хил. лева.

Приходите от основна дейност (нетен лихвен доход, нетен доход от такси и комисии, нетни печалби от търговски операции и други нетни оперативни приходи), са се увеличили с 28,31% през отчетния период спрямо предходната година.

Структурата на нетния оперативен доход за 2021 г. е следната: нетният лихвен доход заема дял от 84,04%, нетните приходи от такси и комисии заемат 13,01%, а останалите видове нетни оперативни приходи представляват нетна печалба в размер на 2,95%.

През 2021 г., общите активи на Банката са се увеличили със 27,09% спрямо края на 2020 г. и достигат 1 309 017 хил. лева (2020 г.: 1 029 984 хил. лева). Към края на 2021 г. най-голямо нарастване се наблюдава в предоставените заеми на клиенти с 253 898 хил. лева. Нарастването на кредитния портфейл се дължи на увеличението на експозициите на дребно, които съществено надхвърлят дела на кредитите, предоставени на юридически лица.

Към 31 декември 2021 г., сумата на пасивите на Банката е 1 061 559 хил. лева (2020 г.: 809 505 хил. лева), като 92,75% от тях или 984 597 хил. лева (2020 г.: 771 808 хил. лева) представляват депозити, привлечени от клиенти и банки. През 2021 г. се наблюдава увеличение от 31,21% или с 231 086 хил. лева на депозитите от клиенти и намаление над 58,38% на депозити от банки с 18 297 хил. лева.

хил. лева	2021	2020	2019
Общо активи	1 309 017	1 029 984	876 035
Собствен капитал	247 458	220 683	202 338

Наблюдава се и нарастване на собствения капитал на Банката с 12,24% в резултат на реализираната печалба през годината.

Ликвидност и рискове

Според действащата политика за измерване и управление на ликвидността, за ключов индикатор се използва кофициента на ликвидните активи (съотношение на ликвидните активи към депозитите, различни от тези, привлечени от кредитни институции). Към края на 2021 г., този показател е 32,26% (2020: 31,40%), което демонстрира стабилност на паричния поток и значително превишава минималния праг от 20%.

	2021	2020	2019
Кофициент на ликвидност (%)	32,26	31,40	28,76

Тенденции, събития или рискове, които има вероятност да окажат съществено влияние върху дейността:

Пандемията от коронавирус („COVID-19“) беше потвърдена от Световната здравна организация в началото на 2020 г. и се разпространи от Китай из целия свят, причинявайки нарушения на обичайната дейност на бизнеса. На 8 март 2020 г. бяха оповестени първите положителни проби на

COVID-19 в България. На 13 март 2020 г. Народното събрание на Република България обяви извънредно положение в страната заради коронавируса и бяха въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения.

Разпространението на COVID-19 се оценява като събитие със значително влияние върху глобалното търсене и предлагане на стопански и финансови ресурси, като съществува значителна несигурност в икономическата активност на множество бизнеси и стопански субекти.

На 3 април 2020 г. Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва гласуваните в Европейския банков орган („ЕБО“) Насоки относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (ЕВА/GL/2020/02), за което бе уведомен ЕБО. Впоследствие, БНБ одобри Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансово институции, който даде възможност за промени в графика за изплащане на главницата и/или лихвите по задълженията, без да се променят ключови параметри по кредитния договор. Властите в Румъния възприеха подобни мерки в съответствие с изискванията на ЕБО. Горните мерки имат слаб негативен ефект върху финансовото представяне на Банката за 2021 г.

В съответствие с мерките, предприети от правителствата и централните банки на България и Румъния, ръководството на Банката осъществи редица действия за ограничаване на потенциалните бъдещи негативни последици и ефекти от пандемията, като основните от тях са:

- активиран е план за работа в извънредни условия;
- определени са критичните функции и обхватът на служителите по тях за осигуряване на непрекъсваемост им;
- осигурена е защитена работна среда и дистанционен режим на работа;
- провежда се активно наблюдение и управление на входящите и изходящите парични потоци, като приоритетно се осъществява ежедневна дистанционна комуникация с кредитополучателите;
- извършва се извънреден мониторинг и оценка на евентуалните затруднения в хоризонт 3 до 6 месеца на всички кредитополучатели със значими експозиции;
- предприети са редица превантивни мерки за защита на персонала – Банката е

- закупила и предоставила на служителите си средства за лична хигиена и превенция;
- разпространени са до всички служители указания за поведение, относно организиране и участие в служебни срещи, командировки, посещения на масови събития, пътувания в чужбина, ползване на отпуск;
 - изготвен е план за организация на работата с клиенти.

В условията на ограничен икономически ръст, Банката работи за ефективно управление на риска, като усилията са насочени към подобряване на процесите в областта на кредитирането, разплащанията, обслужването на клиенти и поддържането на качеството на кредитния портфейл. Акцент се поставя върху навременните мерки за събиране на проблемни вземания. Тенденциите за бъдещото развитие на Банката като цяло са за продължаване на ръста на активите и преди всичко на кредитите и увеличаване на привлечените средства.

Основните рискове, свързани с дейността на Банката и на банковия сектор като цяло са:

- кредитен риск – максималната експозиция към кредитен риск към 31 декември 2021 възлиза на 1 294 232 хил. лева;
- ликвиден риск – нетната разлика в ликвидността на активите и пасивите към 31 декември 2021 възлиза на 43 874 хил. лева;
- валутен риск – за хеджиране на валутния риск, Банката използва валутни суапове;
- лихвен риск – ефектът от промяна на лихвените проценти с +/-100 базисни пункта върху печалбата за 2021 г. би възлизал на +/- 3 480 хил. лева;
- инфационен риск;
- бизнес риск;
- операционен риск (включително репутационен риск).

Предвид икономическата обстановка, кредитният риск оказва най-голямо влияние върху дейността на Банката. В отговор на тези предизвикателства, Банката е определила ясна стратегия за развитие и се е насочила към определен кръг от клиенти и към разширяване на пазарния дял чрез географска диверсификация на активите и пасивите.

Следва да се отбележи, че по отношение на голяма част от задълженията, представляващи срочни депозити от физически и юридически лица, се предприемат съответни мерки за мотивиране на клиентите за подновяване на депозитите. Депозитите на юридическите лица са предимно в големи размери и практиката показва, че обикновено условията се преразглеждат и договарят отново непосредствено преди техния падеж.

По отношение на лихвения риск се прилага политика на баланс между активите и пасивите с фиксиран лихвен процент и тези с променливи лихвени проценти. Практиката на Банката е да се определя минимален долен праг на лихвата при активите с плаващ лихвен процент.

За управление на кредитния риск, Банката е разработила стриктни процедури за анализ и оценка на потенциалните кредитополучатели, включващи разработени скоринг процедури и детайлна верификация на предоставените данни. В допълнение, Банката има изградена ефективна система за следене на плащанията, както и активни мерки за събиране на вземанията. Извършва се предварителен анализ, а впоследствие ежемесечен мониторинг за наличие на концентрация на свързани лица, по сектори на икономиката и други разрези, съобразно вътрешните правила на Банката.

Действия в областта на научно-изследователската и развойната дейност

Банката не е извършвала действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

С изключение на упоменатите в Бележка 34 от индивидуалния финансов отчет, не са настъпили други важни събития след 31 декември 2021 г., които биха се отразили на дейността на Банката или да изискват корекции във финансовите отчети.

Бъдещи планове на Банката

Ръководството на Банката очаква постепенно икономическата среда в България и Румъния да се стабилизира и да премине към плавен икономически растеж. Макроикономическата и финансовата стабилност ще допринесат за разрастващ се пазар на финансовите услуги при

една жизнеспособна, ефективна и конкурентоспособна банкова система. Очакваме ускоряване на процеса на интеграция на българската икономическа и финансова система в европейското пространство.

Това ще допринесе както за внедряването на нови, така и за разширяването на съществуващите банкови продукти и услуги. Банката ще продължи да поддържа адекватен финансов, управленски и технически капацитет като основа за осъществяването на ефективна и просперираща банкова и финансова дейност.

Банката ще продължи своето развитие в основните сегменти на банковия и финансов пазар. Основният акцент ще бъде към кредитирането на физически лица. Банката ще продължи да създава продукти, предлагащи конкурентни условия по депозитите и разплащателните сметки на своите клиенти, като ще развива проектно и търговско финансиране, както и нови иновативни продукти. Бъдещото развитие на Банката се изразява в създаването на още по-ширака клиентска база и стабилна дистрибуторска мрежа за финансови услуги, включително онлайн и онлайн канали на дистрибуция. Основен акцент на развитие ще бъдат търговските сделки, извършени по електронен път. Банката ще продължи да поддържа високи стандарти на корпоративно управление, активно ще работи за развитие на банковата сигурност, прилагайки гъвкава и ефективна организационна структура с ясно разделение на отговорности и задължения. Банката ще продължи да създава възможности за вътрешна конкуренция между звената, контрол и стимулиране на активността при постоянно усъвършенстване на квалификацията на служителите. Банката ще следва амбициозна политика по набиране, обучение и обновяване на човешките ресурси.

Банката работи с висококвалифициран персонал, споделящ следните основни ценности:

- мотивация и професионална амбиция;
- открита и свободна комуникация;
- поемане на лична отговорност;
- ангажираност със стандартите и целите на организацията.

Основните цели и задачи пред Банката са свързани с:

- осигуряване на максимална сигурност на

- клиентите и вложителите на Банката;
- поддържане на много добро качество на активите при стабилна ликвидност и доходност;
- поддържане на достатъчна капиталова адекватност, отговаряща на рисковия профил на Банката, и правилно управление на валутния, лихвения и другите рискове, присъщи за банковата дейност;
- ефективен контрол върху разходите;
- добра възвръщаемост на акционерния капитал.

(продължава на следващата страница)

Информация по чл. 187д от ТЗ за притежавани, придобивани или прехвърляни собствени акции; информация за членовете на Надзорния и Управителния съвет

Не са придобивани или прехвърляни собствени акции през годината. Участието на членовете на Надзорния и Управителния съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25% от капитала на друго дружество, както и участията им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети, е както следва:

- **Ариел Хасон – председател на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - Hasson B.V., Холандия – 50%
 - 3) юридически лица, в чито управителни или контролни органи участва:
 - TBI Financial Services B.V. (с наименование до 2021 г. – TBIF Financial Services B.V.), Холандия – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
 - Demir-Halk Bank (Nederland) N.V., Холандия – член на Надзорния съвет;
- **Кийрън Донъли – член на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) юридически лица, в чито управителни или контролни органи участва
 - 4Finance Holding S.A., Люксембург – председател на Съвета на директорите;
 - 4Finance Group S.A., Люксембург – председател на Съвета на директорите;
 - AS 4Finance, Латвия – председател на Съвета на директорите;
 - 4Finance Holding Ltd., United Kingdom – член на Съвета на директорите;
 - 4Finance Holding Ltd., United Kingdom – член на Съвета на директорите;
 - 4Finance S.A., Люксембург – председател на Съвета на директорите;
 - Spar AB, Швеция – заместник-член на Съвета на директорите;
 - 4Finance AB, Швеция – заместник-член на Съвета на директорите;
 - 4Finance ApS, Дания – член на Съвета на директорите
- **Готие ван Вединген – член на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - GVW Business Point Advice S.R.L., Румъния – 100%
 - Aquarius Energy Renewables S.R.L., Румъния – 26,83% чрез GVW Business Point Advice S.R.L., Румъния

- 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - Nero Renewables N.V., Холандия – ко-администратор за дъщерните дружества в Румъния;
 - GVW Business Point Advice S.R.L., Румъния – администратор;
 - Aquarius Energy Renewables S.R.L., Румъния – ко-администратор
- **Валентин Гълъбов – член и председател на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - Кредипорт АД, България – 96,67%
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Александър Димитров – член на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Николай Спасов – член на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Павел Гилодо – член на Управителния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - SIA Gita 3 AS, Латвия – 100%
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - 4Finance AS, Латвия – заместник главен изпълнителен директор
- **Денис Горбунов – член на Управителния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - Интегрити Ентерпрайз ООД, България – 49%
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - Ти Би Ай Бай ЕАД, България – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Договори по чл. 240б от ТЗ, сключени през 2021 г.; възнаграждение на членовете на съветите

Членовете на съветите и свързаните с тях лица нямат подписани договори за дейности извън редовната или за условия, значително различаващи се от пазарните условия.

Общият нетен доход, получен от членовете на Управителния съвет и членовете на Надзорния съвет за 2021 г., възлиза на 1 718 хил. лева.

Информация за придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации

Членовете на Управителния съвет нямат право да придобиват акции и облигации на Банката. Поради тази причина, членовете на Управителния съвет на Банката не са придобили, не притежават и нямат прехвърлени акции или облигации през 2021 г.

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Банката към края на годината и нейните финансови резултати.

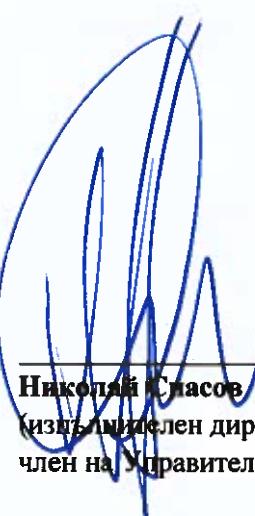

Валентин Гъльбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“) така, както са приети за прилагане в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава постоянното и последователното прилагане на адекватна счетоводна политика и придържането към действащите изисквания на МСФО. Финансовите отчети са изгответи на принципа на предположение за действащо предприятие.

Ти Би Ай Банк ЕАД ще продължи в бъдеще да бъде Банката, която предоставя качествени банкови услуги, пазарно ориентирани продукти и ще се стреми да остане най-добрият банков партньор за своите клиенти.

Годишният доклад за дейността е одобрен за издаване от Управителния съвет на Банката на 21 април 2022 г. и е подписан от него име от:


Николай Слашов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е акционерно дружество в България, чиято дейност включва корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредничество по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, и всички други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка.

Банката разполага с клон, действащ в Румъния и регистриран по местното законодателство, чиято дейност се припокрива с тази в България, с изключение на посредничеството по инвестиционна дейност. Освен това, Банката има две дъщерни дружества в Румъния – TBI Money IFN S.A., което се занимава с предоставяне на потребителски кредити, и TBI Leasing S.A. (с наименование до 2021 г. – TBI Leasing IFN S.A.), което се занимава с лизингова дейност, както и две дъщерни дружества в България – 4Финанс ЕООД, което се занимава с предоставяне на потребителски кредити и Ти Бай ЕАД, което се занимава със софтуерни разработки и поддръжка на електронни платформи за търговия и услуги (заедно „Групата“).

Целта на Банката е да се развива най-вече на пазара на потребителското кредитиране в България и Румъния, като работи с онлайн и онлайн продукти, концентрирайки се най-вече върху парични и стокови заеми, както и върху предлагането на кредитни карти. За постигането на тази цел, Банката използва стратегия, която залага на технологичното развитие и на изграждането на млади, талантливи и диверсифицирани екипи.

Антикорупционни политики и дейности

Банката привежда дейността си в съответствие с изискванията на законите за борба с подкупите и корупцията. Политиката на Банката е да осъществява дейността си по честен и етичен начин. От всички служители се очаква да прилагат най-високите стандарти на бизнес и лична етика при изпълнение на възложените им задължения.

Основните принципи в тази област са определени в Кодекса за етично поведение на администраторите и служителите на Ти Би Ай Банк ЕАД („Кодекса“). Кодексът е достъпен на вътрешната страница на Банката и се отнася за всички лица, наети по трудов договор, както и за всички останали лица, които извършват различни дейности за Банката на каквото и да било основание.

Отдел Нормативна база и съответствие („НБС“) отговаря за контрола на възможните рискове от неправомерно поведение, подкуп и корупция. Ръководителите на отделите в Банката са отговорни за прилагането на правилата и осъществяването на контрол върху дейността на служителите, като в случай на установени несъответствия информират отдел НБС и ръководството на Банката.

С цел ранно откриване и предотвратяване на неправомерно поведение, отдел НБС настъпчава служителите на Банката да докладват добросъвестно всяко съмнение на прекия си ръководител и следи за спазването на вътрешните правила и процедури при установяване и проучване на неразрешени или необичайни дейности. Като част от редовните обучения на отдел НБС се разглеждат и теми, свързани с установяването и докладването на случаи с неправомерно поведение.

Служителите на Банката имат възможност да изпращат сигнали за конкретни нарушения на Кодекса чрез различни канали за комуникация – чрез телефон, електронна поща (с адрес compliance@tbibank.bg), или с писмо на хартия, изпратено до отдел НБС.

Трети външни лица имат възможност да подават сигнали за нарушения чрез интернет страницата на Ти Би Ай Банк ЕАД – www.tbibank.bg, или чрез жалби, подадени в централата или офисите на Банката. Сигналите се изпращат при съмнения за нарушаване на етичното и професионално поведение, увреждане на интересите на клиентите или нарушаване на изискванията за защита на банкова информация и данни.

При постъпване на сигнал, юрисконсултът на отдел НБС проучва случая по отношение на правна обоснованост и подготвя становище

относно нивото на правния риск от описаните в сигнала обстоятелства и тяхното въздействие върху Банката. При установяване въз основа на правното становище на данни за наличие на обосновано съмнение за неприемливи дейности или поведение, се предприемат действия за продължаване на проучването по случая чрез събиране на допълнителна информация и обяснения със съдействието на съответния ръководен служител и ръководителите на отдели Вътрешен одит и Вътрешна сигурност. В проучването могат да се включат и служители от други отдели на Банката.

Отдел НБС уведомява Управителния съвет, съответно Надзорния съвет за случаите на сериозни нарушения на Кодекса за етично поведение на администраторите и служителите и предлага предприемане на последващи действия, които могат да включват:

- определяне и прилагане на конкретни мерки от съответния ръководен служител;
- определяне и прилагане на мерки според вътрешните правила и процедури на Банката;
- уведомяване на външни институции като правоохранителни органи, съд, прокуратура и др.

Копия от всички доклади по проверени случаи на неправомерно поведение, вкл. информация за мерките за подобряване на системата за вътрешен контрол и предприетите мерки, се съхраняват от отдел НБС.

Политики и дейности по отношение на служителите и спазването на човешките права

Банката прилага и спазва разпоредбите на трудовото законодателство и разпоредбите за безопасност и здраве при работа. Банката се интересува от световните практики, които съобразява и прилага при управление и разрешаване на въпроси, засягащи служителите. Политиките и процедурите в областта на управлението и развитието на персонала дават необходимата яснота и насоки както за мениджърите, така и за служителите на Банката.

В Банката и свързаните структури работят приблизително 1126 служители, като съотношението мъже-жени е около 22-78%. В посочения брой служители са взети предвид и

около 144 служители, които към момента на подаване на декларацията са в отпуск за отглеждане на дете.

Банката прилага равностойно заплащане на труда при различните полове за работа с еднаква стойност. Хората, които работят в Банката, са най-същественият и актив и средствата, вложени в тях, са най-добрата инвестиция. Това е така, защото стратегията на Банката е свързана винаги с промяна, а тази промяна се осъществява единствено от хората и е функция на тяхната компетентност.

Налице са промени в областта на управлението на човешките ресурси, наложени от необходимостта от управление на знанията, което създава конкурентно предимство за по-бързо и по-компетентно вземане на решения. Използваме интернет базирани системи за бърза комуникация между хората и структурите, за разпространение и обмяна на знания и споделяне на иновации, които променят обществата и икономиките, и винаги се стремим да сме сред първите.

Вследствие на това, управлението на човешките ресурси придобива все по-стратегически измерения, ориентирали се преди всичко към повишаването на потенциала на човешкия ресурс в организацията, подготовката му за осъществяване на непрекъснати промени и най-рационалното му използване за постигане на целите й.

В дейностите по управление и развитие на персонала, Банката се стреми да осигурява прозрачност и равнопоставеност за служителите да се възползват от различни възможности за развитие на знанията, уменията, както и кариерно израстване.

Ежегодно се изготвя план за обучение на служителите през следващата календарна година. Планът се обсъжда със съответните ръководители на отдели и се одобрява от висшето ръководство.

Подготвените програми за обучение се консултират с ръководителите, провеждат се, като в последствие се изследва ефективността им и се разработват последващи действия за подобряване на обучителните процеси. Средният брой часове обучение на година на служител е не по-малко от 8 учебни часа.

В областта на подбора, разкритите нови работни места и функционални роли се обявяват вътрешно, и всеки служител, който има желание и отговаря на посочените изисквания има право и възможност да кандидатства. Процесът на кандидатстване и последващите стъпки са разписани във вътрешните правила и процедури на Банката. Освен това, с препоръки за конкретни професионалисти, отговарящи на изискванията на организацията, служителите съдействат за формиране на високоефективен екип с доказан професионализъм.

Новоназначените служители преминават през въвеждащо професионално обучение, което е съобразено с нормативните изисквания за съответните позиции, както и други обучения, свързани с качественото изпълнение на поставените задачи. В резултат на подробен анализ на нуждите от обучение и развитие, служителите имат възможност да участват в инцидентни или регулярни обучения, както за подобряване на професионалните им компетенции, така и за развитие на т. нар. специфични умения – свързани с работа с клиенти, управление на проекти, управление на екипи и др.

В дейностите по управление и развитие на персонала, организацията си партнира с външни институции – университети, компании за подбор, обучителни и консултантски екипи.

Ние активно се включваме в дейности като изложения на работодатели, където представяме възможностите за работа и развитие в Банката и подпомагаме професионалната ориентация на младите хора.

Ние активно подкрепяхме, в продължение на няколко години, и инициативата на Джуниър Ачийвмънт България „Мениджър за един ден“ и давахме възможност на амбициозни младежи да се включват в реални работни процеси и проекти и да направят първите си стъпки в посока избор на профesия.

За нас е важно служителите ни да се чувстват добре и да работят с удоволствие. Банката организира екипни мероприятия и различни инициативи, които подпомагат развитието на екипите и чувството за принадлежност.

Служителите на Банката се управляват с уважение и грижа. Ние сме осигурили допълнително медицинско обслужване и

медицинска профилактика за нашите хора, както и преференциални условия за спортуване.

По отношение на заплащането на труда, в Банката е въведена повременно-премиалната система на заплащане на труда. За длъжностите в администрацията и централния офис, системата на заплащане е повременна – определя се според продължителността на работното време, което може да е 4, 6 или 8 часов работен ден. При тази система не се измерва количеството работа, а само времето, през което служителят е предоставял труда си. За всички длъжности, свързани с продажбите и събирането на вземания система е повременно-премиална. Възнаграждението е разделено на две части – едната част е гарантиран минимум за отработеното време, а другата част (премиалната) се определя за количествени и качествени показатели.

За да осигури необходимите здравословни и безопасни условия на труд, Банката е ангажирана външна служба по трудова медицина за структурите си в България и Румъния. Тя осигурява необходимото обезпечаване с препоръки, обучения и разработка на документи, свързани със създаването и поддържането на лични досиета за здравното състояние на работещите; изготвяне на ежегоден анализ на здравословното състояние на работещите въз основа на резултати от предварителни и периодични медицински прегледи и изследвания; анализ на показатели за временна и трайна нетрудоспособност и връзката им с условията на труд; и преглед на данни за професионална заболяемост и трудов травматизъм. Службата определя необходимите медицински специалисти и клинични и инструментални изследвания, нужни за провеждане на задължителни предварителни медицински прегледи и за провеждането на периодични профилактични медицински прегледи на работещите. Тя определя и периодичността на задължителните медицински прегледи на работещите, съобразно степента на потенциалния здравен риск. Службата по трудова медицина изготвя заключения за пригодността на лицата при постъпване на работа въз основа на карта за предварителен медицински преглед, както и за годността на работещия да изпълнява определена дейност въз основа на информация от проведени профилактични медицински прегледи. Разработват се и правила, норми и инструкции за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

В Банката ни изградихме и поддържаме няколко канала за вътрешна комуникация. По този начин служителите ни винаги са информирани за важни текущи проекти, могат да зададат въпроси и да получат отговори.

Въведена е платформа за споделяне на идеи от страна на служителите ни за оптимизиране на работните процеси – чрез нея, те имат възможност да отправят своите аргументирани предложения, като се включват с препоръки и идеи, включително и да ги разпишат детайлно. Комисия разглежда всички предложени идеи и се взимат решения за последващи стъпки, като самите служители при пълна прозрачност получават обратна връзка и имат възможност за активно участие в самия процес по реализирането им.

Политики и дейности по отношение на опазването на околната среда

За Ти Би Ай Банк ЕАД и нейните дъщерни дружества устойчивото бизнес развитие е много по-голяма ценост от краткосрочната доходност и други търговски ползи. Вярваме, че дългът ни към природата, от която сме част, е ключов елемент от грижата ни за благополучието на всички заинтересовани страни и на цялото ни общество. Затова се стремим да намалим негативното въздействие на нашата дейност върху околната среда и да използваме всяка възможност да допринесем за опазването на природата.

Като всяка компания, дружествата в групата на Ти Би Ай Банк ЕАД също оставят своя отпечатък върху околната среда. Това се изразява най-вече чрез консумацията на енергийни и водни ресурси, и използването на хартия и други материали, свързани с ежедневната работа на Банката. Състоянието на офисите ни, ефективността на използваното оборудване и транспортни средства също оказват влияние.

През последните години вложихме усилия в модернизирането на офисите и централата ни. Въведохме използването на високоефективни климатични системи и системи за управление на сградите, обновихме топлоизолацията и осветлението. В резултат на всички новости намалихме общото потребление на енергия.

Освен намалението при общата консумирана енергия, в голяма част от вътрешните процеси използваме електронен обмен на документи,

което също така е и част от нашето стратегическо разбиране за дигитализиране на бизнес и операционните процеси. Днес предлагаме на своите клиенти високо ниво на обслужване и иновативни банкови услуги, използвайки значително по-малко ресурси. При повечето работни процеси не се използва хартия, а в случаите когато е невъзможен безхартиен обмен на информация, той е ограничен до минимум. Всички тези оптимизации са намалили значително използването на хартия в Банката.

След оптимизирането на процесите в Банката, искаме да предадем тази посока на мислене и работа и на нашите клиенти и партньори. Насърчаваме ги да използват иновативни технически решения и да намаляват потреблението на хартия и други ресурси, използвани в тяхната дейност.

За нас е важно да бъдем близо до нашите клиенти и партньори. Това налага честото използване на автомобили. От самото начало на Банката до днес са използвани автомобили с нисък разход на гориво. Като поредна стъпка за намаляване на отпечатъка върху околната среда, Банката е в непрекъснат процес на подмяна на автомобилния си парк с все по-икономични и покриващи и най-високите европейски стандарти за изгорели газове превозни средства.

Нашата група TBI Financial Services B.V. (с наименование до 2021 г. – TBIF Financial Services B.V.), част от финансия холдинг 4Финанс, може да се похвали със значителни постижения в областта на опазването на околната среда и ние сме твърдо решени да пренесем и да обогатим добрите практики на пазарите, на които оперираме. В тази връзка, ние се ангажираме да си поставяме съответстващи цели и задачи, непрекъснато да следим, оценяваме и подобряваме екологичното си представяне и да спазваме стриктно всички изисквания на местното, националното и международното законодателство в съответната област.

Като социално отговорна институция, ние сме решени да използваме влиянието си, за да работим за опазването на планетата, която ще завещаем на нашите деца. За целта, ние не само ще се придържаме към политика на екологична отговорност в ежедневната си работа, но и постепенно ще я разпростираме към своите клиенти, партньори, доставчици и цялото ни общество, за да спомагаме за налагането на

природообразни бизнес практики и постигането на устойчив икономически растеж.

Политики и дейности по отношение на социалните въпроси

Клиентите на Ти Би Ай Банк ЕАД и нейните дъщерни дружества са в основата на всички дейности на Групата и основен приоритет на управлението е да направи живота им по-прост, по-бърз и по-добър. Тъй като клиентите стават все по-дигитално ориентирани в ежедневието си, очакванията им по отношение на банкирането също се развиват и целта на Ти Би Ай Банк ЕАД е да използва все по-широк кръг от технологии, за да удовлетворява нуждите им.

В отношенията си със своите клиенти, Банката се е посветила на представянето на отговорни социални съобщения и поведенчески модели, използвайки всичките си налични канали за комуникация.

Ти Би Ай Банк ЕАД полага и усилия във връзка с редица инициативи за подкрепа и развитие на финансовата образованост на населението по принцип и на българските студенти в частност, с цел предоставянето им на по-добри стратегии за вземане на информирани и ефективни финансови решения.

През 2021 г., за пета поредна година, Банката активно подкрепи „Българската Коледа“ – инициатива под патронажа на Президента на Република България, чиято основна цел беше да набере средства за лечението на български деца, както и за покупка на специализирано оборудване за най-големите педиатрични клиники в страната. В течение на годината Банката също така неколкократно направи

дарения към болници в България и Румъния, с цел подкрепа на борбата с COVID-19 пандемията.

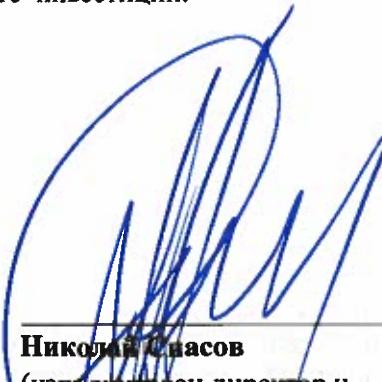
Основна цел на Банката е и изграждането и разяването на талантливи и диверсифицирани екипи, които да допринасят за постигането на положителни бизнес резултати. Основно вярване в нашата корпоративна култура е, че талантът не се обуславя от държава, раса, сексуална ориентация, способности, вярвания, поколения и опитности. Работната среда в Банката се основава на взаимно уважение и приемане, чрез които хората да могат максимално да се развиват. Приемането и диверсифицирането позволяват на Банката да засили и връзките си със своите клиенти, партньори, и общността, в която оперира.

Оповестявания по Регламент 2020/852 на Европейския парламент:

- През 2021 г. Банката няма приходи от дейности за устойчиво развитие по Регламент 2020/852 на Европейския парламент с дата 18 юни 2020 г.
- През 2021 г. Банката няма реализирани капиталови или оперативни разходи по горния Регламент, нито е изготвяла планове за такива.
- През 2021 г. Банката не е придобивала продукти и услуги от дейности за устойчиво развитие.

Банката е в процес на анализ на ключовите показатели за резултати по отношение на изискванията на Делегиран Регламент на ЕС 2021/2178 за допълнение на Регламент 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции.


Валентин Гъльбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)


Николай Симеонов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

1. Корпоративен профил

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е еднолично акционерно дружество, учредено в съответствие със законодателството на Република България, което извършва дейност в България и чужбина, съгласно лиценз получен от Българската Народна Банка.

2. Капиталова структура

Към 31 декември 2021 г., записаният капитал на Банката е в размер на 81 600 000 лева, като броят на безналичните акции е 81 600 000 (осемдесет и един милиона и шестотин хиляди), всяка с номинал от 1 лев. Банката има право да издава само обикновени безналични акции, всяка от които дава на притежателя си право на един глас в общото събрание на акционерите. Към 31 декември 2021 г., едноличен собственик на капитала на Банката е TBI Financial Services B.V. (с наименование до 2021 г. – TBIF Financial Services B.V.), Холандия. Крайната компания-майка на Банката е Tirona Limited, Кипър.

3. Права и задължения на акционерите

Акционерът притежава всички права и задължения установени от закона, други нормативни актове и устава на Банката.

4. Организационна структура на Банката

Ти Би Ай Банк ЕАД е с двустепенна система на управление. Всички членове на Надзорния и на Управителния съвет на Банката отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции, както и на разпоредбите на Наредба 20 на Българската народна банка.

Структурата на Банката се състои от :

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет;
- други структурни единици, определени от Общото събрание, Надзорния съвет или Управителния съвет на Банката.

Едноличният акционер е висшият ръководен орган на Банката, който взема решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на дружеството.

Годишно общо събрание се провежда най-късно до шест месеца след приключване на финансовата година, освен ако е определено друго от закона. Управителния съвет на Банката свиква извънредно общо събрание, ако:

- капиталът на Банката спадне под законно изискуемият минимум;
- това е изискано от едноличния акционер;
- това е изискано от друго лице, упълномощено от закона.

Едноличният акционер има право да:

- изменя и допълва устава на Банката;
- увеличава и намалява капитала;
- взема решение относно сливане, разделяне, преобразуване и закриване на Банката;
- избира и отстранява членовете на Надзорния съвет и установява размера на тяхното възнаграждение;
- назначава и освобождава одиторите на Банката и определя възнаграждението им;
- одобрява финансовия отчет на Банката и взима решение за разпределение на печалбата;
- освобождава от отговорност членовете на Надзорния и Управителния съвет;
- взема решение при предявяване на иск срещу член на Управителния или Надзорния съвет, или акционер на Банката;
- взема решение за издаването на облигации;
- назначава ликвидаторите при прекратяване на Банката, освен в случай на несъстоятелност;
- взема решение относно други въпроси от правомощията на Общото събрание съгласно закона.

Надзорният съвет упражнява контрол върху дейността на Банката и Управителния съвет. Надзорният съвет определя висока корпоративна култура и бизнес етика с прилагането на етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение. Надзорният съвет избира и освобождава членовете на Управителния съвет, в съответствие с принципите за непрекъсваемост на работата му.

Основните функции на Надзорния съвет са:

- да изпълнява надзорни функции и

представлява Банката в отношенията с Управителния съвет;

- да определя основните цели на дейността на Банката и стратегията за тяхното постигане;
- да потвърждава решенията на Управителния съвет, които са от компетенцията на Надзорния съвет, в съответствие с устава на Банката, правилата за дейността на Надзорния съвет и закона.

Надзорният съвет се състои от поне трима, но не повече от седем члена. Членовете на Надзорния съвет се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите. Членовете на Надзорният съвет се избират за срок от пет години. В състава на Надзорния съвет на Ти Би Ай Банк ЕАД се включват лица с подходяща квалификация и професионален опит, съответстващи на осуществляваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.

Членовете на Надзорния съвет носят солидарна и лична отговорност съгласно закона за всяка щета, причинена виновно при нарушаване на изискванията на закона или на устава на Банката, или при неизпълнение на задълженията си. Членовете на Надзорния съвет са длъжни да работят обективно, критично и независимо, като избягват конфликти на интереси, а когато това не е възможно, да ги оповестяват своевременно.

Членовете на Надзорния съвет избират председател на Надзорния съвет помежду си, който организира работата на Надзорния съвет. Членовете на Надзорния съвет могат да изберат и заместник-председатели на Надзорния съвет, заместващи председателя в случай, че той отсъства.

Управителният съвет ръководи ежедневната дейност на Банката съгласно стратегията и основните принципи на дейността, установени от Надзорния съвет, и контролира ежедневната дейност на служителите на Банката.

1. Управителният съвет на Банката е упълномощен да взема решения по всякакви въпроси, свързани с оперативната дейност на Банката и да извършва самостоятелно сделки в рамките на правомощията си съгласно закона, устава на Банката и Правилника за дейността на управителния съвет, одобрен от Надзорния съвет;

2. Управителният съвет установява политики в областта на риска и изгражда система за управление на риска и вътрешен контрол;
3. Управителният съвет дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в стратегията на Банката;
4. Управителният съвет се отчита пред Надзорния съвет и Общото събрание на акционерите. Управителният съвет представя на Надзорния съвет поне веднъж на всеки три месеца доклад за бизнес дейността и състоянието на Банката, както и незабавно информира последния за съществено влошаване на икономическото състояние на Банката и други важни обстоятелства, относно икономическата дейност на Банката.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за срок на служба от пет години. Управителният съвет се състои от поне трима члена, но не повече от седем члена. Най-малко двама от членовете на Управителния съвет следва да са изпълнителни директори (изпълнителни членове), като Банката се представлява единствено от двама изпълнителни директори заедно.

Членовете на Управителния съвет, с одобрение на Надзорния съвет, избират помежду си изпълнителните директори, председателя на Управителния съвет и заместник-председателя на Управителния съвет, който замества председателя, когато той отсъства. За изпълнителни директори могат да се избират само лица, които са получили съответното предварително одобрение от Българската Народна Банка да управляват и представляват Банката по реда, предвиден в действащото законодателство. Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват действия, които ще или могат да породят конфликт между техните интереси и тези на Банката. В случай че такъв конфликт се породи, те следва да го разкрият и да не участват при обсъждането и при вземането на решение.

Комитети и комисии:

- В качеството си на институция от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит, в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Към датата на изготвяне на финансовия отчет, съвместните одитори имат одобрен от одитния комитет ангажимент за договорени процедури според изискванията на Наредба 10 на БНБ за вътрешен контрол на банките. Целта на Одитния комитет е да подпомага и съветва Общото събрание на акционерите в своя надзор върху дейността на Банката.
- **Комитет по обезценки** – органът, които взема решения за класифицирането и провизирането на рисковите експозиции на Банката.
- **Комитетът по отпускане на кредити** е органът, който е овластен да одобрява възникването на рискови експозиции към корпоративни клиенти. Кредитни експозиции, базирани на предварително зададени ограничения, подлежат на последващо одобрение от страна на Управителния съвет и/или трябва да бъдат потвърдени от Надзорния съвет.
- **Комитетът за управление на активите и пасивите** отговаря за цялостната работа с балансовия отчет на Банката и наблюдава лихвените нива и ликвидността, в съответствие със своите компетенции и организационна структура, посочени във вътрешните правила на институцията.
- Специална служба отговаря за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за риска, свързан със спазването на съответните регуляторни изисквания.
- Специализираната служба за безопасни условия на труд отговаря за изпълнението на нормативните изисквания в тази област.
- **Комитетът за банкиране на дребно** отговаря за координиране на дейностите по обслужване на физическите лица – клиенти на Банката, в частност за развиване на

продуктовата гама, иницииране на кампании и калибиране на апетита за риск.

- **Комитетът по търговете** е оторизиран да взема решения по отношение на избора на доставчици и подновяването на договори с такива на базата на проведени търгове.

5. Одит и вътрешен контрол

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп, които да осигурят независимо изпълнение на задълженията им спрямо контролираните структурни и спомагателни звена. Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно принципна на „три линии на защита“. Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга.

Външните одитори се избират от общото събрание на акционерите. Външните одитори извършват независим финансов одит с цел изразяване на независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на финансовото състояние, отчетения финансов резултат, паричните потоци и собствения капитал на Банката. Външните одитори са независими от Банката одиторски предприятия.

6. Информационни системи

Банката е зависима от сложни информационни системи и евентуален срив, неефективност или разстройване на тези системи може да има значителен неблагоприятен ефект.

Информационните системи по принцип са изложени на многобройни проблеми, като заразяване с компютърни вируси, хакерски атаки, софтуерни и хардуерни неизправности. Всяка липса, прекъсване или нарушение в сигурността на тези системи може да доведе до проблеми или прекъсвания в отношенията с клиенти, управлението на риска, счетоводната система и системите по обслужване на депозитите и кредитите.

Ако информационните системи на Банката престанат да функционират нормално, дори за кратък период от време, Банката може за

определен период да бъде неспособна да обслужва своите клиенти и да ги загуби. Също така, временно спиране на функционирането на информационните системи може да има за резултат извънредни разходи за възстановяване и потвърждаване на информацията. Освен това, всеки неуспех на Банката да осъвремени и развие съществуващите информационни системи, толкова ефективно, колкото конкурентите на Банката, може да има за резултат загуба на пазарен дял. Въпреки, че ръководството на Банката вярва, че има адекватна програма за сигурност и програма за работа при извънредни ситуации, включително напълно оборудван дублиращ информационен център, няма сигурност, че те ще са достатъчни да предотвратят подобни проблеми или да гарантират, че операциите на Банката няма да бъдат съществено затруднени.

Всеки от тези или други проблеми, свързани с информационните системи на Банката, могат да имат значителен негативен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансовото и състояние.

7. Политика за възнагражденията

Принципите за формиране на възнаграждение в Банката са структурирани така, че да допринасят за разумни корпоративно управление и управление на риска. Ти Би Ай Банк ЕАД прилага политика за възнагражденията в изпълнение на Закона за кредитните институции и Наредба 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките, която е съобразена с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност и надеждно управление на риска.

Политиката установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и

променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между тези два вида възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянното в зависимост от категориите персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително възможност за неизплащането му. При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

8. Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Банката поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не толерира злоупотреби с вътрешна информация. При оповестяването на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В интернет страницата на Банката се публикува:

- информация за дейността и историята на Банката;
- информация за акционерната структура;
- информация за управителните органи и устройството на Банката;
- финансовите отчети за последните минимум три финансови години;
- предстоящи събития и инициативи;
- друга важна информация, свързана с дейността на Банката.

9. Заинтересовани лица

Ти Би Ай Банк ЕАД прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, клиенти, служители, обществеността и други.

10. Информация за спазването по целесъобразност на кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя на КФН по чл. 10н, ал.8 от ЗППЦК

Ти Би Ай Банк ЕАД не е публично дружество и няма нормативно задължение да прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление („НККУ“), одобрен от заместник-председателя на Българска фондова борса – София, но политиката за корпоративно управление на Ти Би Ай Банк ЕАД се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти, добрите банкови практики и по целесъобразност с принципите заложени в НККУ.

Тъй като Банката е еднолично акционерно дружество, изискванията относно защита на правата на акционерите, публикуване и оповестяване на информация касаеща акционери, не са валидни.

Принципите са утвърдени чрез следните вътрешни документи на Банката:

- устав;
- политиката за корпоративно управление;
- организационна структура;
- кодекс за етично поведение на администраторите и служителите;
- политика за възнагражденията.

Политиката за корпоративно управление на Ти Би Ай Банк ЕАД е общий документ, съдържащ утвърдени стандарти за добро и отговорно управление и определящ правилата, критериите и механизмите за изпълнение на функцията по корпоративното управление на Банката.

Целта на политиката е да се регламентира корпоративното управление като една от основните бизнес функции и да очертает основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване на организацията и методите на управление в Ти Би Ай Банк ЕАД.

Политиката има още за цел да структурира основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката.

Нейното прилагане спомага за осъществяването на целите и плановете, които са в интерес на

Банката като цяло, клиентите, акционерите, кредиторите, заинтересованите лица в страната и чужбина, както и да улесни ефикасния контрол върху ефективното използване на ресурсите.

Политиката определя общите принципи и механизми на корпоративно управление на Банката, като:

- стандартизация и хармонизация на процеса по корпоративно управление;
- установяване на ключови бизнес цели, които се осъществяват в обхвата на бизнес линията „Планиране и отчитане“.

Управителният съвет на Банката определя, в рамките на поставените цели, главните показатели за изпълнението им, като растеж, възвръщаемост на капитала, ниво на заделени провизии, пазарен дял и др., които осигуряват основа за изготвяне на конкретни бизнес планове, а за органите на управлението – възможност за контролирането на тези планове, в съответствие с Политиката.

11. Вътрешен контрол

Вътрешният контрол включва следните компоненти:

- Контролна среда – описание на контролната среда може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за корпоративно управление;
- Процес на оценка на рисковете на предприятието – описание на контролната оценка на рисковете на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността;
- Информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовата отчетност и комуникация – описание на информационната система на Банката може да бъде намерено в секция „Информационни системи“ на Декларацията за корпоративно управление;
- Контролни дейности – описание на контролните дейности на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за

корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността;

- Текущо наблюдение на контролите – описание на текущото наблюдение и контрол на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на

Декларацията за корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността.



Валентин Гъльбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)



Николай Срасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнест и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 015
„АФА“ ООД
ул. Оборище №38
София, п.к. 1504
Одиторско дружество с рег. № 015

Доклад на независимите одитори

До едноличния акционер

На „Ти Би Ай Банк“ ЕАД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД („Банката“), включващ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 година, индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповествяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2021 година и за нейните финансни резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.



Член на Ърнест и Янг Глобал

Ърнест и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС №: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
SWIFT/BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

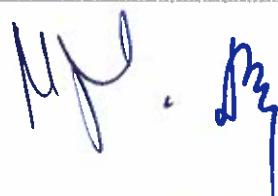
Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описание на това как този въпрос беше адресиран при проведените от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения индивидуален финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенятия от нас одит
Обезценка на предоставени заеми на клиенти според изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“	Оповестяванията на Банката по отношение на обезценка на предоставени заеми на клиенти са включени в Пояснителна бележка 14 „Предоставени заеми на клиенти“, Пояснителна бележка 15 „Превизии за загуби от обезценка“ и Пояснителна бележка 3. „Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения“.
<p>Предоставените заеми на клиенти представляват съществена част (67%) от общите активи на Банката към 31 декември 2021 година като тяхната брутна стойност възлиза на 958,728 хиляди лева, а натрупаната обезценка е в размер на 81,518 хиляди лева. Банката прилага модел за обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (OKZ) в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.</p> <p>Прилагането на такъв модел за обезценка е довело до повищено ниво на сложност в изчисленията и по-значителна степен на преценки от страна на ръководството при определяне на OKZ, както е оповестено в Пояснителна бележка 3. „Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения“. Ключовите</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> Получаване на разбиране и оценяване на политиката за обезценка на кредити на клиенти на Банката, прилаганите от нея модели за изчисление на OKZ на кредитните портфели на корпоративни клиенти и на физически лица на колективна и индивидуална база, както и на ключовите предположения и преценки, които са използвани в тях, спрямо изискванията на МСФО 9. Оценяване дали политиката за обезценка и възприетите подходи за приблизителна оценка на OKZ се прилагат последователно в съответствие с изискванията на МСФО 9.

<p>предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити на клиенти по фази (Фаза 1: Експозии без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозии със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозии с налични обективни доказателства за обезценка); за определянето на „вероятността за влошаване“ (PD), „загубата при неизпълнение“ (LGD) и „експозия при неизпълнение“ (EAD), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ. По-високата степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити на клиенти от Фаза 1, Фаза 2 и Фаза 3, която се определя на колективна база в зависимост от това доколко Банката разполага с подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за PD и LGD в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити на клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времевото разпределение и сумите на очакваните бъдещи парични потоци, включително от реализиране на обезпечения.</p> <p>През 2021 година, предвид социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на КОВИД-19, включително мораториумни мерки, при определянето на ОКЗ, Банката е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от пандемичната среда, чрез</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Оценяване на вътрешните контроли на ниво организация по отношение на прилагането и използването на моделите за обезценка, включително документацията на моделите, както и честотата на актуализиране и обоснованост на прилаганите параметри и макро показатели. • Получаване на разбиране и извършване на обхождане на установените процеси и контроли на Банката, свързани с мониторинг и обезценка на кредити на корпоративни клиенти и на клиенти физически лица според изискванията на МСФО 9. • Оценяване на дизайна и тестване на оперативната ефективност на ключови контроли в процеса по мониторинг и обезценка на кредити на корпоративни клиенти и на клиенти физически лица на Банката във връзка с изискванията на МСФО 9. Ние включихме нашите специалисти по Информационни технологии (ИТ) в извършването на тестове и оценяването на общите ИТ контроли на информационната система на Банката, използвана в процеса по мониторинг на кредити на клиенти, за целите на прилагането на МСФО 9. • Извършване на аналитични процедури на база на детайлни данни, за да оценим взаимовръзките на тенденциите в отчетените разходи за загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитните портфейли на Банката, както и отразяване на ефектите от развитието на пандемията от КОВИД-19. • Оценяване, на база извадка от кредитни експозиции, дали те са правилно разпределени по фази на обезценка спрямо прилаганите от Банката показатели за проследяване на значителното увеличение на кредитния риск
--	---



<p>преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване (PD) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния рисък, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите различни от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.</p> <p>Поради съществеността на кредитите на клиенти като елемент на индивидуалния финансов отчет на Банката, както и сложността, значителните преценки и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на ОКЗ, заложени в модела за обезценка, който се прилага според изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • според изискванията на МСФО 9 към 31 декември 2021 година. • Специфичен анализ на използваните от Банката предположения при определянето на сумата на очакваните бъдещи парични потоци, в това число от реализация на обезпечения за рисково-базирана извадка от кредити на корпоративни клиенти, които са били предмет на индивидуална обезценка от страна на Банката, като се фокусирахме върху онези, чиято обезценка би имала потенциално най-значителен ефект върху индивидуалния финансов отчет. • Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към развитието на кредитите на корпоративни клиенти от посочената извадка в предходния параграф след отчетната дата, за да оценим последователността на предположенията, използвани от Банката за очакваните бъдещи парични потоци. • Оценяване и тестване на приложението на модела за изчисление на колективна обезценка на кредити на клиенти физически лица, използван от Банката към 31 декември 2021 година. Ние се фокусирахме върху оценяването на разумността на изчисленията на параметрите за PD и LGD чрез преглед на подкрепяща информация за ключовите предположения и входящи данни, включително за отразяване на ефектите от развитието на пандемията от КОВИД-19 и през 2021 година. Ние, също така, анализирахме изчисленията на параметрите, използвани от Банката, с оглед включването на корекция в модела за обезценка относно бъдещото развитие на макро-икономическите фактори и тяхната взаимовръзка с кредитите на клиенти на Банката.
--	--

	<p>В дополнение, ние тествахме математическата точност на формулиите използвани в модела за колективна обезценка.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преглед на извършения от Банката симулационен тест-анализ на база данни от минали периоди (back-testing) на изполваните предположения за LGD за портфейла от кредити на физически лица с оглед оценка за разумността на изчислената приблизителна оценка на ОКЗ, определена на колективна база. • Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Банката, свързани с обезценка на кредити на клиенти според изискванията на МСФО 9.
--	---

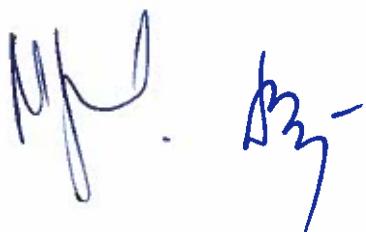
Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.



Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този индивидуален финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

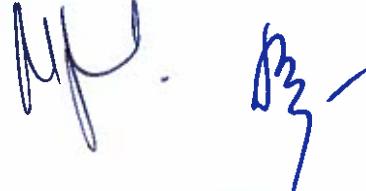
Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.



- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови приложими въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишли ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.



Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него”, по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломирани експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

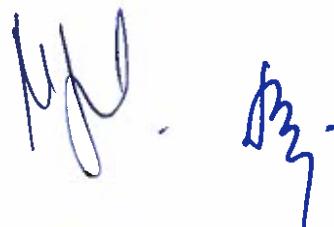
На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изгotten индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- б) Докладът за дейността е изгotten в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изгotten индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изгotten индивидуалният финансов отчет, е предоставена и изгottenа в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Допълнително докладване във връзка с №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба №58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на Банката в ролята й на инвестиционен посредник.



Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Бърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД от общото събрание на акционерите, проведено, съответно, на 29 октомври 2021 г., за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Банката представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Бърнст и Янг Одит“ ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

Одиторско дружество „Бърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „АФА“ ООД:



Милка Начева-Иванова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита



Валя Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

21 април 2022 година

гр. София, България



**Индивидуален отчет за всеобхватния доход
за годината, завършваща на 31 декември**

	Бележки	2021 г.	2020 г.
Приходи от лихви по ЕЛП метод	4	190 080	164 702
Разходи за лихви по ЕЛП метод	4	<u>(13 377)</u>	<u>(9 580)</u>
Нетен лихвен доход		176 703	155 122
Приходи от такси и комисионни	5	32 243	18 706
Разходи за такси и комисионни	5	<u>(4 899)</u>	<u>(5 025)</u>
Нетен доход от такси и комисионни		27 344	13 681
Нетни загуби от търговски операции	6	(2 096)	(278)
Други печалби/(загуби), нетно	7	<u>8 304</u>	<u>(4 662)</u>
Нетен оперативен доход преди обезценки		210 255	163 863
Загуби от обезценка на финансови активи	15	(38 255)	(40 880)
Загуби от обезценка на други активи	17	<u>13</u>	<u>(342)</u>
Нетен оперативен доход		172 013	122 641
Разходи за персонал	8	(45 439)	(37 252)
Разходи за амортизация	18, 19	<u>(5 196)</u>	<u>(4 806)</u>
Други оперативни разходи	9	(88 328)	(61 524)
Общо оперативни разходи		(138 963)	(103 582)
Печалба преди данъци		33 050	19 059
Разходи за данъци	10	<u>(4 533)</u>	<u>(2 798)</u>
Печалба за годината		28 517	16 261

(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 21 април 2022 г.



[Handwritten signature]

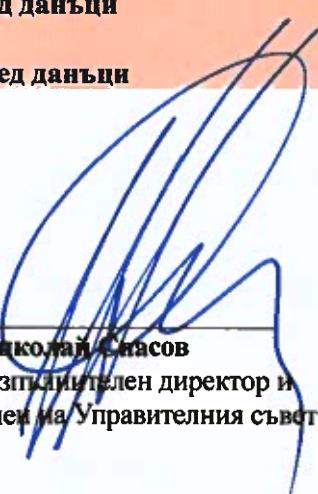
Одиторско дружество „АФА“ ООД



Индивидуален отчет за всеобхватния доход (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2021 г.	2020 г.
Печалба за годината		28 517	16 261
Компоненти на друг всеобхватен доход („ДВД“), които:			
Може да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности		281	272
Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по ССДВД		(2 628)	3 048
Текущ данък върху горните суми	10	219	(248)
Няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по ССДВД		656	(1 784)
Текущ данък върху горните суми	10	(66)	592
Друг всеобхватен доход за годината, след данъци	29	(1 538)	1 880
Общо всеобхватен доход за годината, след данъци		26 979	18 141


Валентин Гъльбов
 (изпълнителен директор и
 член на Управителния съвет)


Николай Сашов
 (изпълнителен директор и
 член на Управителния съвет)


Йордан Стоянов
 (съставител)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 21 април 2022 г.
 Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 21 април 2022 г.



**Индивидуален отчет за финансовото състояние
към 31 декември**

	Бележки	2021 г.	2020 г.
Активи			
Парични средства в брой и в централни банки	11	208 229	147 341
Предоставени средства на други банки	12	28 843	18 684
Деривативи	26	5 566	2 145
Ценни книжа по ССПЗ	13	—	4 940
Финансови активи по ССДВД	13	108 070	153 170
Предоставени заеми на клиенти	14, 15, 16	877 210	623 312
Други активи	21	21 922	27 280
Текущи данъчни активи	10	148	2 194
Придобити активи от обезпечения	17	7 527	6 368
Инвестиции в дъщерни дружества	20	18 451	16 401
Нематериални активи	18	13 920	10 232
Имоти и оборудване	19	16 889	15 829
Инвестиционни имоти	19	1 562	1 632
Отсрочени данъчни активи	10	680	456
Общо активи		1 309 017	1 029 984
Пасиви			
Привлечени средства от банки	22	13 042	31 339
Текущи данъчни пасиви	10	1 204	—
Деривативи	26	6 050	4 432
Привлечени средства от клиенти	23	971 555	740 469
Други пасиви	24	44 531	28 257
Лизингови задължения	25	5 348	5 008
Подчинен дълг	26	19 829	—
Общо пасиви		1 061 559	809 505
Собствен капитал			
Основен акционерен капитал	29	81 600	81 600
Законови резерви	29	8 350	8 350
Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	29	607	(4 941)
Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	29	(7 367)	—
Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности	29	915	634
Неразпределена печалба		163 353	134 836
Общо собствен капитал		247 458	220 479
Общо пасиви и собствен капитал		1 309 017	1 029 984

Валентин Гъльбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Николай Гласов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

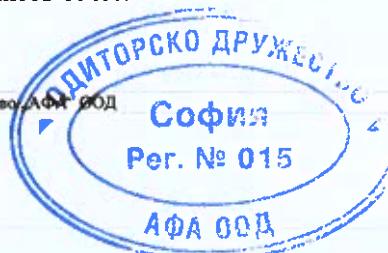
Йордан Стоянов
(съставител)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 21 април 2022 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 21 април 2022 г.



Одиторско дружество „АФА ОДД“



Индивидуален годишен финансов отчет (в хил. лева)

**Индивидуален отчет за промените в собствения капитал
за годината, завършила на 31 декември 2020 г.**

	Основен капитал (Бележка 29)	Законови резерви (Бележка 29)	Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД (Бележка 29)	Резерв от преизчисление на отчетни чуждестранни дейности (Бележка 29)	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Към 1 януари 2020 г.	81 600	8 350	(6 549)	362	118 575	202 338
Печалба за годината	—	—	—	—	16 261	16 261
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	—	—	1 608	272	—	1 880
Общ всеобхватен доход за годината	—	—	1 608	272	16 261	18 141
Към 31 декември 2020 г.	81 600	8 350	(4 941)	634	134 836	220 479

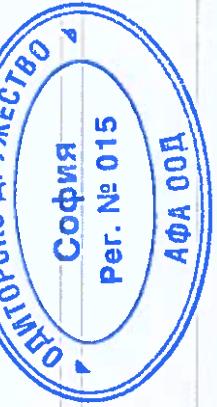
(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансово-отчетна документация, подготвена и авторизирана доклад с дата: 21 април 2022 г.

Одигорско дружество „Банк Унион“ ООД:

Мур.



Одигорско дружество „Банк Унион“ ООД

Индивидуален годишен финансов отчет (в хил. лева)

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал (продължение)
за годината, завършила на 31 декември 2021 г.

	Основен капитал (Бележка 29)	Законови резерви (Бележка 29)	Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	Резерв от реализирани преоценки на чуждестранни дейности	Резерв от нарачане на печалба	Общо собствен капитал
Към 1 януари 2021 г.	81 600	8 350	(4 941)	—	634	134 836
Печалба за годината	—	—	—	—	—	28 517
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	—	—	(1 819)	—	281	—
Общ всеобхватен доход за годината	—	—	(1 819)	—	281	28 517
Продажба на финансови активи по ССДВД	—	—	—	7 367	(7 367)	—
Към 31 декември 2021 г.	81 600	6 350	607	(7 367)	915	163 353
						247 458

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

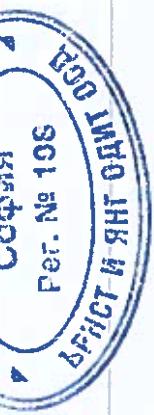
Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Йордан Тонев
(съставител)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 21 април 2022 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издади отворенски доклад с дата: 21 април 2022 г.

Одигорско дружество „АФА“ ООД:



**Индивидуален отчет за паричните потоци
за годината, завършваща на 31 декември**

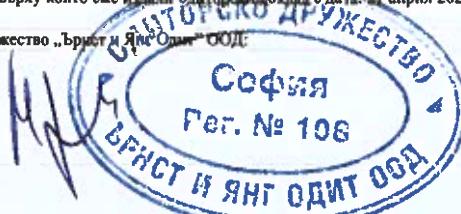
	Бележки	2021 г.	2020 г.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба за годината		28 517	16 261
<i>Корекции за непарични позиции:</i>			
Обезценка на финансови активи	15	38 255	40 880
Обезценка на други активи	17	(13)	342
Амортизация на имоти и оборудване и нематериални активи	18, 19	2 958	2 636
Амортизация на активи с право на ползване	19	2 238	2 170
Нетна загуба от отписване на други активи	7	207	263
Провизии	7	(21)	67
Начисления по краткосрочни доходи на наети лица	25	4 712	3 612
Нереализирани загуби от валутна преоценка		300	312
Начислен разход за данъци	10	4 533	2 798
		53 169	53 080
<i>Нетно намаление/(увеличение) в оперативните активи:</i>			
Задължителни резерви при централни банки	11	(23 845)	(7 693)
Предоставени заеми на банки с матуритет над 3 месеца	12	311	(2 934)
Предоставени заеми на клиенти	14	(291 877)	(77 247)
Ценни книжа по ССПЗ	13	4 940	(4 940)
Финансови активи по ССДВД	13	43 005	(40 516)
Придобити активи от обезпечение	17	(1 146)	219
Деривативи	26	(1 803)	1 711
Други активи	21	7 322	(10 904)
		(263 093)	(142 304)
<i>Нетно увеличение/(намаление) в оперативните пасиви:</i>			
Привлечени средства от банки	22	(18 297)	5 832
Привлечени средства от клиенти	23	231 086	124 933
Другите пасиви	25	9 605	(1 390)
		222 394	129 796
<i>Други корекции:</i>			
Платени данъци	10	(1 350)	(4 414)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		39 637	51 998

(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме изделили одиторски доклад с дата: 21 април 2022 г.

Одиторско дружество „Бърист и Янг“ ООД



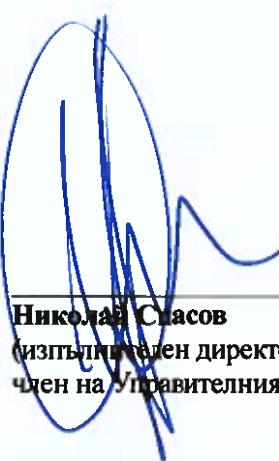
Одиторско дружество „АФА“ ООД



Индивидуален отчет за паричните потоци (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2021 г.	2020 г.
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Увеличаване на капитала на дъщерни дружества	20	(2 050)	–
Покупка на нематериални активи	18	(5 312)	(1 926)
Покупка на имоти и оборудване	19	(2 036)	(1 042)
Нетни парични потоци за инвестиционна дейност		(9 398)	(2 968)
Парични потоци от финансова дейност			
Извършени плащания по лизингови договори	25, 30	(2 555)	(2 437)
Извършени плащания по други привлечени средства	30	–	(10)
Емитиране на подчинен дълг	26	19 829	–
Нетни парични потоци от / (за) финансова дейност		17 274	(2 447)
Изменение в паричните средства и паричните еквиваленти			
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	30	47 513	46 583
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	30	89 471	42 888
		136 984	89 471
Допълнителна информация за паричните потоци от:			
Платени лихви		(12 151)	(9 547)
Получени лихви		209 004	163 702
Получени дивиденти		6 587	–


Валентин Търълов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)


Николай Стасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)


Йордан Стоянов
(съставител)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 21 април 2022 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 21 април 2022 г.

Одиторско дружество „Бърист и Янг“ ООД

Одиторско дружество „АФА“ ООД







1. Обща информация и счетоводна политика

1.1. Корпоративна информация

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е кредитна институция, регистрирана в Софийски градски съд, България като акционерно дружество на 28 август 2003 г. с ЕИК 131134023. Банката, заедно с дъщерните си дружества („Групата“) предлага широка гама от банкови и небанкови финансови услуги на местни и чуждестранни клиенти.

Към 31 декември 2021 г. Банката притежава контролиращо участие в следните дъщерни дружества:

- TBI Money IFN S.A., Румъния;
- TBI Leasing S.A. (с наименование до 2021 г. – TBI Leasing IFN S.A.), Румъния;
- 4Финанс ЕООД, България; и
- Ти Бай ЕАД, България.

Крайната компания-майка е Tirona Limited, Кипър, която е мажоритарен собственик на финансовата група 4Финанс, към която Банката принадлежи.

Банката се управлява от Управителен съвет под контрола на Надзорен съвет и се представлява заедно от всеки двама изпълнителни директори. Лицата, натоварени с общо управление са членовете на Одитния комитет (Ариел Хасон, Инита Хане и Едгарс Дупатс) и Надзорния съвет (Ариел Хасон, Кийрън Доныли и Готие Ван Вединген).

Банката е със седалище и адрес на управление, считано от месец септември 2012 г., България, гр. София, ул. „Димитър Хаджиокоев“ № 52-54.

1.2. База за изготвяне на финансовия отчет; изявление за съответствие

Настоящият финансов отчет е изгoten в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения („КРМСФО“), приети от Европейския съюз („ЕС“). Отчетната рамка „МСФО“, приети от ЕС по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за

счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Финансовият отчет е изгoten при спазване принципа на историческата цена, с изключение на следните:

- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата;
- кредити, задължително отчитани по справедлива стойност през печалбата и загубата;
- финансови активи и пасиви държани за продажба (деривативи).

При изготвянето на финансовия отчет, ръководството е направило оценка на способността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие в обозримо бъдеще. Преценката на ръководството е, че не са на лице съществени несигурности, които да подлагат под съмнение способността на Банката да продължи дейността си и съответно финансовият отчет е изгoten на база действащо предприятие.

Банката представя отчета за финансовото си състояние по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекущи) е представен в бележките към финансовия отчет.

1.3. Съпоставимост на данните

Счетоводните политики на Банката са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период.

1.4. Промени в счетоводните политики и оповестявания, приложими за отчетни периоди приключващи на 31 декември 2021 г.

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти, Фаза 2 – МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 (Промени)

През август 2020 г. СМСС публикува Реформа на референтните показатели на лихвените проценти

– Фаза 2, Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16, с което приключи работата си в отговор на реформата в IBOR. Измененията предвиждат временни облекчения, които са свързани с ефектите за финансовата отчетност, когато междубанковият предлаган лихвен процент (IBOR) бъде заменен с алтернативен, почти безрисков лихвен процент (RFR). По конкретно измененията предоставят практически насоки при счетоводното отчитане на промените в базата за определяне на договорните парични потоци по финансовите активи и пасиви, като изискват корекция в ефективния лихвен процент, еквивалентна на промяната в пазарния лихвен процент. Също така, измененията предоставят облекчения, свързани с прекратяване на хедж взаимоотношенията, включително временно освобождаване от необходимостта да се спазва изискването за отделно идентифициране, когато даден RFR инструмент бъде определен като хеджиране на рисков инструмент. В допълнение, измененията в МСФО 4 са предназначени да позволят на застрахователите, които все още прилагат МСС 39, да получат същите облекчения, както предвидените в измененията, направени в МСФО 9. Направени са изменения и в МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестявания*, които дават възможност на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта от реформата на референтните лихвени проценти върху финансовите инструменти и стратегията за управление на риска. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. По-ранното им приложение е разрешено. Прилагането е със задна дата, но дружествата не са длъжни да преизчисляват предишни периоди. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовите отчети на Банката.

1.5. Публикувани стандарти и промени в стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Банката към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Банката възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 16 Лизинг: Отстъпки по наеми в контекста на COVID-19

През март 2021 г. СМСС измени условията на практически целесъобразната мярка в МСФО 16, осигуряваща облекчение за лизингополучателите от прилагането на наемите в МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки, възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Измененията осигуряват облекчение за лизингополучателите от прилагането на изискванията на МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки, възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразна мярка лизингополучателят може да избере да не преценява дали отстъпките по наеми в резултат от пандемията от COVID-19 представляват модификация на лизинга. Лизингополучател, който е избрал практически целесъобразната мярка, осчетоводява всяка промяна в лизинговите плащания, възникнала в резултат на отстъпките по наеми заради пандемията от COVID-19 по същия начин, както би отчел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е модификация на лизинга. Изменението от 2021 г. е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г. По-ранното прилагане е разрешено. След приемането на изменението от 2021 г. практически целесъобразната мярка вече е приложима за отстъпки по наеми, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга единствено плащания, първоначално длъжими на или преди 30 юни 2022 г., при условие, че са изпълнени другите условия за приложението на практически целесъобразната мярка.

Лизингополучателите прилагат практически целесъобразната мярка ретроспективно, като признават натрупания ефект от първоначалното прилагане на изменението като корекция в началното сaldo на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, според случая), в началото на годишния отчетен период, в който лизингополучателят за първи път прилага изменението. През отчетния период, в който лизингополучателят прилага за първи път изменението от 2021 г., от него не се изисква да оповести размера на корекцията за всеки засегнат ред във финансовия отчет и печалбите на акция според изискванията на параграф 28 (ф) от МСС 8. Тези изменения не оказват влияние върху финансовите отчети на Банката.

МСФО 17 Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори, изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори, който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на дружествата, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата.

Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел за застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се базират на заварените, предишни местни счетоводни политики, МСФО 17 осигурява изчертателен модел за застрахователните договори, който обхваща всички съответни счетоводни аспекти. В ядрото на МСФО 17 стои общий модел, допълнен от:

- Конкретно адаптиране за договори с характеристики за пряко участие (подход на променливото възнаграждение);
- Опростен подход (подход за разпределение на премията) основно за краткосрочни договори.

МСФО 17 влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се изиска сравнителна информация. По-ранното прилагане е допустимо, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 и МСФО 15 на или преди датата, в която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложен за Банката.

МСФО 17 Застрахователни договори (Промени), МСФО 4: Застрахователни договори (Промени)

Измененията в МСФО 17 влизат в сила със задна дата за годишни периоди, започващи на или след

1 януари 2023 г., с разрешено по-ранно прилагане. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата при прилагането на стандарта. Поконкретно, измененията са предназначени за намаляване на разходите чрез опростяване на някои изисквания в стандарта, улесняване обяснението на финансовото състояние и резултатите от дейността и улесняване на прехода чрез отлагане на датата на влизане на сила на МСФО 17 до 1 януари 2023 г., и чрез предоставяне на допълнително улеснение за намаляване на усилията, необходими при прилагането на МСФО 17 за първи път. Измененията в МСФО 4 променят фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти, така че дружествата ще трябва да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

MCC 1 Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Промени)

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на MCC 1, чрез които се упоменават конкретно изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането;
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период;
- Че класификацията не се засяга от вероятността предприятието да упражни правото си за разсрочване;
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация.

През юли 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения в разясненията, предоставени през януари 2020 г. В частност, Съветът реши да предложи, че ако правото за разсрочено уреждане за период от поне двадесет месеца е предмет на спазването от страна на предприятието на определени условия след отчетната дата, то тези условия не се отразяват на това дали правото за разсрочване на уреждането съществува към отчетната дата за целите на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изисквания за представяне и оповестяване ще бъдат приложими при такива обстоятелства. Също така Съветът взе

предварително решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г.

Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката ще анализира и оцени ефектите от изменението върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Промени)

През май 2020 г. СМСС публикува Изменения в МСФО 3 *Бизнес комбинации – Препратка към концептуалната рамка*. Измененията са предвидени да заменят препратката към *Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети*, публикувана през 1989 г., с препратка към *Концептуалната рамка за финансово отчитане*, публикувана през март 2018 г. без съществени изменения в нейните изисквания.

Съветът добави също и изключение от принципа на признаване в МСФО 3 за избягване на потенциални печалби или загуби от "ден 2", възникващи по пасиви и условни задължения, които биха попаднали в обхвата на МСС 37 или КРМСФО 21 *Налози*, ако бъдат понесени отделно. В същото време Съветът реши да поясни съществуващите насоки в МСФО 3 за условните активи, които няма да бъдат засегнати от заместването на препратката към *Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети*. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и са приложими за бъдещи периоди. По-ранното приложение е позволено, ако по същото време или по-рано предприятието приложи и всички изменения, включени в *Измененията в препратките към Концептуалната рамка в МСФО стандартите* (Март 2018 г.). Банката ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения: постъпления преди предвидената употреба (Изменения)

През май 2020 г., СМСС публикува Имоти, машини и съоръжения – постъпления преди предвидената употреба, като се забранява на дружествата да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение, каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привеждан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина,

предвиден от ръководството. Вместо това дружеството признава приходите от продажбата на такива артикули и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да бъдат прилагани в бъдещи периоди за имоти, машини и съоръжения, които са на разположение за употреба на или след началото на най-ранния представен период, през който предприятието прилага за първи път това изменение. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката при влизането им в сила.

МСС 37 Обременителни договори – разходи за изпълнение на договор (Промени)

През май 2020 г. СМСС публикува изменения в МСС 37, упоменаващи кои разходи Банката трябва да включи при оценката за това дали даден договор е обременителен или губещ. Измененията прилагат "подхода на пряко свързаните разходи". Разходи, които са пряко свързани с договор за предоставяне на стоки или услуги, включват както вътрешноприсъщите разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с активите по договора. Общите и административните разходи не са свързани пряко с даден договор и се изключват, освен ако те изрично не подлежат на фактуриране към контрагента по договора.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да се прилагат за бъдещи периоди. Банката ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Дъщерно дружество в качеството на предприятие, прилагащо МСФО за първи път

Като част от процеса за годишни подобряния на МСФО – 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*. Изменението позволява на дъщерно предприятие, което избере да приложи параграф Г16(а) на МСФО 1 за оценяване на кумулативните разлики от превръщане на чуждестранна валута, да използва сумите, отчетени от компанията

майка, на база датата на прехода към МСФО на компанията-майка. Това изменение се прилага също и по отношение на асоциирани предприятия или съвместни предприятия, които изберат да приложат параграф Г16(а) на МСФО 1. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Банката.

МСФО 9 Финансови инструменти – Възнаграждения в теста на "10-те процента" за отписване на финансово пасиви

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО – 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 9. Изменението изяснява възнагражденията, които предприятието следва да включи, когато оценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив. Тези възнаграждения включват само платените или получените между кредитополучателя и кредитора, включително възнагражденията, платени или получени или от кредитополучателя, или от кредитора от името на другия. Дружествата следва да прилагат изменението за финансови пасиви, които са модифицирани или заменени на или след началото на отчетния период, през който предприятието прилага изменението за първи път. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. като по-ранно приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката не очаква изменението да има съществен ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

**МСС 1 Представяне на финансови отчети
МСФО Изложение за практика 2: Оповестяване на счетоводни политики (Промени):**

Промените са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като по-ранното прилагане е разрешено. Те дават насоки при прилагането на преценки за същественост при оповестяване на счетоводните политики. В частност, промените на МСС 1: а) обясняват как предприятията могат да идентифицират информацията относно съществените счетоводни политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; б) поясняват, че информацията за

счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на дружеството за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и г) поясняват, че ако дружеството оповестява информация за съществени счетоводни политики, това не следва да води до прикриване на информация за съществени счетоводни политики. Промените все още не са одобрени от Европейския съюз. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (Промени)

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до такава бъдеща дата, до която той е финализирал каквото и да било изменения, които възникват в резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасящ се за метода на участие в собствения капитал. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Измененията поясняват, че пълният размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговарящ на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вносдата на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката ще анализира и оцени ефекта от новите изменения върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 8 Счетоводни политики, промени в приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни преценки (Промени)

Промените влизат в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г., като по-

ранното прилагане е разрешено. Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) дефиницията за „промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) дружеството разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. Също така, те те поясняват кои промени се считат за промени в счетоводните оценки и как те се различават от промените в счетоводните политики и корекция на грешки. Промените все още не са приети от ЕС. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Промени)

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на позволените изключения от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, е въпрос на преценка дали тези приспадания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признатото във финансовия отчет задължение или към свързания с него актив. Тази преценка е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключенията в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на лизингов актив и задължение по лизинг (или задължение за извеждане от експлоатация и компонент от актив,

подлежащ на извеждане от експлоатация) пораждат облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Банката трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, Банката трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна облагаема печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички приспадащи се и облагаеми временни разлики, свързани с лизинг и задължения за извеждане от експлоатация. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката ще анализира и оцени ефекта от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

1.6. Валутни операции

Функционална валута и валута на представяне

Позициите, включени във финансовия отчет на Банката, са калкулирани и представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

Левът е фиксиран към еврото по обменен курс 1,95583 лева за 1 евро от 1 януари 1999 г., в условията на Закона за БНБ от 1997 г.

Операции и наличности

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута като се използват валутните курсове, валидни на датите на операциите. Положителните и отрицателните разлики от валутни курсове, възникващи в резултат на сътърмант на такива операции, както и от преизчисляването на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути по валутните курсове, валидни в края на годината, се признават в печалбата или загубата.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционална валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (покупка).

Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута са преизчислени към 31 декември 2021 г. по централния курс на БНБ, валиден за този ден – 1,95583 лева за 1 евро, 1,72685 лева за 1 щатски долар и 0,395197 за 1 нова румънска лея (31 декември 2020 г.: 1,95583 лева за 1 евро, 1,59386 лева за 1 щатски долар и 0,401748 за 1 нова румънска лея).

Активите и пасивите на чуждестранната дейност на Банката, извършвана чрез клона ѝ в Румъния се преизчисляват в български лева по заключителния курс на БНБ, валиден за нова румънска лея към 31 декември 2020 г. Приходите и разходите на чуждестранната дейност се преизчисляват по среден курс за отчетния период, който за 2021 г. е 0,39747 (2020 г.: 0,40428) за 1 нова румънска лея. Ефектът от преизчисляването от функционалната валута на клона към функционалната валута на Банката се признава в другия всеобхватен доход.

1.7. Приходи от лихви и разходи за лихви

Признаването на приходите и разходите от/за лихви се извършва в отчета за всеобхватния доход за всички лихвоносни инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, на база на начисление при прилагането на метода на ефективния лихвен процент („ЕЛП“).

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и разпределение на приходите от лихви или на разходите за лихви в рамките на съответния период от време. Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления през очаквания живот на финансия инструмент или, когато е уместно, през по-кратък период, до брутната балансова стойност на финансия актив или финансия пасив.

При изчисляването на ефективния лихвен процент, Банката оценява паричните потоци вземайки предвид всички договорни условия на финансия инструмент (например, опции за авансово плащане), но не взема под внимание бъдещите загуби по кредити. Изчислението включва всички такси, платени или получени между страните по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по операцията и всички други премии или дисконтови проценти.

Таксите върху неусвоената част от кредитите се разсрочват (заедно със свързаните директни разходи) и се признават като корекция на ефективния лихвен процент по съответните кредити.

Когато кредитите са идентифицирани като обезценени, лихвените доходи по тях се признават по метода на ЕЛП върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби от обезценки. Лихвеният доход, респективно разход, по ценни книжа и други дисконтови инструменти, включва освен договорената лихва и амортизация на сконто или премията по тях.

1.8. Приходи от и разходи за такси и комисионни

Приходите от такси и комисионни се състоят главно от агентски комисионни, такси за парични преводи в лева и чуждестранна валута, за касови операции и за гаранции и акредитиви. Същите се признават на принципа на текущото начисление или на датата на предоставяне на услугата, когато е уместно.

Банката е идентифицирала следните четири задължения за изпълнение съгласно МСФО 15:

- **Услуги във връзка с извършване на транзакции** – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите от транзакцията, поради краткия времеви период на извършване на услугата. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на транзакция, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на транзакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.
- **Издаване на гаранции и акредитиви** – приходите се признават в определен момент във времето, когато клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги са фиксирани суми, изчислени в зависимост от стойността на гаранцията или акредитива. Когато прехвърлянето на изгодите към клиента е равномерно за

- срока на договора, Банката прилага линеен метод за измерване на напредъка по договора, водещ до линейна амортизация на таксите за договорения период.
- **Поддържане на депозити** – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на месечна база, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. B16 да признава прихода при извършването на транзакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.
 - **Извършване на дейност като посредник, за която Банката получава агентски комисионни** – приходите се признават в определен момент във времето при предоставяне на посредническата услуга, тъй като Банката оперира в качеството си на посредник. Банката признава приходи равни на стойността на комисионното възнаграждение за изпълнение на посредническата услуга. Комисионното възнаграждение представлява нетната сума, която Банката задържа след изплащане на частта, дължима на третата страна, на която Банката посредничи.

1.9. Финансови активи

1.9.1. Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като финансови активи, които:

- впоследствие се оценяват по амортизирана стойност;
- впоследствие се оценяват по справедлива стойност в другия всеобхватен доход („ССДВД“); или
- впоследствие се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата („СПЗ“).

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от бизнес модела на Банката за тяхното управление и характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват само плащания по главницата и лихвата („СПГЛ“) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Банката за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Банката се е ангажирала да купи или продаде актива.

Банката първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Банката е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. Повече подробности по отношение на счетоводната политика по МСФО 15 са представени в раздел 1.8. Приходи от и разходи за такси и комисионни.

1.9.2. Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти);
- финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг

- всеобхватен доход („ССДВД“) без „рециклиране“ на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти); или
- финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“).

(а) Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Банката. Банката оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- условията на договора на финансния актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж с използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за загуби от обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Банката включват предоставени средства на други банки, предоставени заеми на клиенти, заеми към свързани лица и търговски вземания.

(б) Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) с „рециклиране“ (дългови инструменти)

Банката оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и двете условия, посочени по-долу:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци, така и продажбата на финансовите активи; и
- съгласно договорните условия на

инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

Дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход на Банката включват инвестиции в дългови инструменти, регистрирани/търгувани на регулирани пазари.

(в) Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) без „рециклиране“ (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване Банката може да избере да класифицира капиталовите си инструменти неотменно като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те отговарят на изискванията за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти: представяне* и когато не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се „рециклират“ в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Банката извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансния актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг

всеобхватен доход, не се „рециклира“ в печалбата или загубата.

(г) Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“)

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изиска да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира, или се намалява съществено, счетоводно несъответствие.

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

Тази категория включва и деривативи и регистрирани за търговия на фондови борси капиталови инструменти, които Банката не е избрала неотменимо да класифицира като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Дивидентите по такива капиталови инструменти също се признават като други приходи в отчета за доходите, когато бъде установено правото за получаване на плащане.

Категорията включва и предоставени заеми на клиенти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата (виж Бележка 14).

1.9.3. Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Банката), когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Банката е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне, при което или (а) Банката е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Банката нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Банката е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Банката признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Банката е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Банката да изплати.

1.10. Обезценка на финансови активи

Банката признава провизия за очаквани кредитни загуби („ОКЗ“) за всички дългови инструменти,

които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Банката очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на предоставеното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се признават за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите дванадесет месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, провизията за загуба се определя по отношение на кредитните загуби, очаквани през целия оставащ срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнение.

За предоставените средства на други банки и дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, Банката прилага обезценка на база на кредитен рейтинг на контрагента.

Към всяка отчетна дата, Банката определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Банката преразглежда кредитния рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение, Банката преценява, дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дълговите инструменти на Банката по справедлива стойност в друг всеобхватен доход включват единствено котирани облигации. Политиката на Банката е да оценява ОКЗ за тези инструменти на 12-месечна база. Когато, обаче, е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизията се базира на ОКЗ за целия срок на инструмента. Банката използва рейтингите, както за определяне на това дали кредитният риск на

дълговият инструмент е значително повишен, така и за приблизителна оценка на ОКЗ.

Банката счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи обаче тя може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Банката да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквото и да било кредитни подобрения, които са ѝ предоставени. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Банката отписва рисковите експозиции от своя баланс в зависимост от вида вземане, броя на дните на закъснение в плащанията и покритието на експозицията с обезпечение.

Кредитните експозиции към корпоративни клиенти се отписват от баланса на Банката с решение на Комитета по обезценки, въз основа на конкретно мотивирано предложение на отдел „Събирамост МСП и управление на активи”.

На база на изискванията на МСФО 9 и направения исторически анализ от страна на Банката, кредитните експозиции към физически лица следва да бъдат отписвани от баланса на Банката на ниво кредит автоматично, след като достигнат над 1 080 дни просрочие за експозициите отпуснати в България, 720 дни просрочие за експозициите отпуснати в Румъния и 360 дни за експозициите отпуснати от 4Finance ЕООД, както и за експозициите отпуснати от чуждестранни дружества, част от групата 4Finance.

Приходите от продажба на кредити и приходите от събрани отписани кредити се отчитат в намаление на разходите за обезценка.

При определени обстоятелства, предоговарянето или модифицирането на договорните парични потоци на финансов актив може да доведе до отписване на съществуващия финансов актив. Съответно датата на модифициране се счита за датата на първоначално признаване на финансовия актив, когато по отношение на модифицирания финансов актив се прилагат изискванията за обезценка.

Ако договорните парични потоци по финансов актив бъдат предоговорени или по друг начин модифицирани, но финансовият актив не е отписан, не може автоматично да се смята, че този финансов актив е с по-висок кредитен риск. Банката преценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния рисков след първоначалното признаване въз основа на разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва, както информация за отминали и бъдещи периоди, така и оценка на кредитния рисков за очаквания срок на финансовия актив, в т.ч. информация относно обстоятелствата, довели до модифицирането. Към доказателствата, че критериите за признаване на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента вече не са изпълнени, може да спадат актуални и своевременни данни за изпълнение на задължението за плащане по модифицираните договорни условия.

1.11. Финансови пасиви

1.11.1. Класификация, първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, които не са деривативи, не са финансови пасиви, произтичащи от договори за прехвърляне на финансови активи, не са пасиви по финансови гаранции или не са определени при придобиването им за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, се класифицират и отчитат по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Банката включват получени заеми, привлечени средства, деривативи, както и търговски и други задължения.

1.11.2. Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

(a) Финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата („CCP3“)

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови

пасиви, държани за търговия и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативи, притежавани от Банката, които не са определени като хеджингови инструменти в хеджингово взаимоотношение, както то е дефинирано в МСС 39.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за доходите.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Банката не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(б) Финансови пасиви по амортизирана стойност (заеми, привлечени средства и текущи търговски задължения)

Тази категория е от най-съществено значение за Банката. След първоначалното им признаване, Банката оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквите и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като финансов разход в отчета за доходите.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. Допълнителна информация е предоставена в Бележки 23 и 24.

1.11.3. Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, прекратено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с

друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов.

1.12. Прихващане на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се прихващат и в баланса на Банката се отчита тяхната нетна стойност, само в случай че е налице правно основание за такова прихващане, както и когато съществува намерение те да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа, или реализирането на активите и погасяването на пасивите да бъде извършено едновременно.

1.13. Инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия включват капиталови участия в предприятия, върху които Банката упражнява контрол. Съгласно изискванията на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, Банката упражнява контрол, когато изпълнява едновременно следните критерии:

- притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- изложена е на или има права върху променливите приходи от своето участие в предприятието, в което е инвестирано;
- има възможността да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да въздейства върху възвращаемостта му.

На базата на описаните по-горе критерии през 2021 г. Банката е определила, че упражнява контрол върху всички предприятия, в които притежава пряко или косвено повече от 50% от правата за гласуване.

В индивидуалните си финансови отчети Банката е приела политика на представяне на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия по цена на придобиване.

1.14. Основен капитал

Основният капитал на Банката се отчита по номиналната стойност на акциите. Присъщите разходи, директно свързани с емитирането на нови акции или опции, или за придобиването на

бизнес, се посочват в собствения капитал като намаление на постъпленията, нетно от данък.

1.15. Имоти и оборудване

Оборудването и другите дълготрайни материални активи се отчитат по историческа цена, намалена с натрупаната амортизация и обезценка. Историческата цена включва разходи, които са пряко свързани с придобиването на активите.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на материален актив или се признават като отделен актив, само когато е вероятно същият да донесе бъдещи икономически ползи за Банката и е възможно цената му да бъде надеждно определена. Всички останали разходи за текущ ремонт и поддръжка се признават в отчета за всеобхватния доход към момента на тяхното възникване.

Амортизацията се изчислява по линейния метод за периода на полезния живот на всеки актив. Остатъчната стойност на актива и неговия полезен живот се преразглеждат и коригират, когато е уместно, към всяка дата на съставяне на баланса.

Годишните амортизационни норми са, както следва:

Сгради	4%
Компютри и периферия	25%
Подобрения на наети активи	15%
Други материални активи	15%

Активите, които са предмет на амортизация, се преразглеждат за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата индикират, че балансовата стойност може да не е възстановима.

Балансовата стойност на актива се намалява до неговата възстановима стойност ако балансовата стойност на актива е по-висока от неговата очаквана възстановима стойност. Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите по продажбата и неговата стойност в употреба.

Печалбите и загубите от продажба на имущество и оборудване се определят като се съпоставят постъпленията от тази продажба с балансовата стойност на съответните активи. Същите се включват в печалбата или загубата.

Амортизационната норма, възприета по отношение на подобренията на наети активи, е базирана на по-краткия от срока на полезния живот и срока до изтичането на договора за наем.

1.16. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са недвижими имоти – сгради, държани предимно за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на стойността на капитала, и които не се използват в оперативната дейност на Банката.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Банката и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Те се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи по сделката.

За последващо отчитане, Банката използва модела на цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и обезценка.

Текущите разходи, свързани с поддръжката и обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода.

Подобренията, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив. Годишната амортизационна норма е 4%.

Банката определя и оповестява годишно справедливата стойност на инвестиционните имоти в съответствие с МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* и отразява пазарните условия към датата на отчета. Актуализацията на справедливата стойност на инвестиционните имоти се извършва със съдействието на лицензирани независими оценители, притежаващи необходимата професионална квалификация и опит.

Доходите от инвестиционни имоти са представени в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като част от Други печалби/(загуби), нетно. Сумата включва приходи от отдадени под наем инвестиционни имоти, които се начисляват в периода, за който се отнасят, в съответствие с подписания договор за наем.

1.17. Нематериални активи

Нематериалните активи включват основно софтуер и са представени по историческа цена, намалена с натрупаната амортизация и обезценка. Амортизацията се изчислява по линейния метод за периода на полезния живот на всеки актив. Остатъчната стойност на актива и неговия полезен живот се преразглеждат и коригират, когато е уместно, към всяка дата на съставяне на финансовия отчет.

Годишната амортизационна норма е, както следва:

Софтуер	10%-25%
Други	25%

1.18. Придобити активи от обезпечения

Банката класифицира придобитите срещу кредити активи като придобити активи от обезпечения. Тяхната преоценка се базира на оценка от независим оценител. Придобитите срещу дълг активи се продават толкова бързо, колкото е целесъобразно, като приходите от продажбата се отчитат в други приходи нетно от балансовата стойност на продадения актив.

Придобитите срещу дълг активи се класифицират на отделен ред в отчета за финансовото състояние. Първоначално те се оценяват по цена на придобиване. Цената на придобиване включва и други разходи, пряко свързани с придобиването на актива. Последващо придобитите активи се оценяват по по-ниската от стойността на придобиване и нетната реализирана стойност.

Нетната реализирана стойност е очакваната продажна цена при нормална бизнес активност, намалена с разходите по продажба. Оценката на нетната реализирана стойност се основава на най-обективните доказателства, които са на разположение в момента на изготвянето на оценката. Нова оценка на нетната реализирана стойност се прави за всеки следващ отчетен период. Когато обстоятелства, довели до намаляване на стойността на актива под стойността на придобиване, не съществуват вече или когато има ясно доказателство за увеличение на нетната реализирана стойност поради промяна в икономическата ситуация, сумата на намалението се коригира.

1.19. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на съставяне на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в брой и суми по сметки, поддържани при централни банки, парични средства по ностро сметки при други банки, както и предоставени ресурси на банки с оригинален срок на падежа до три месеца. Паричните средства и парични еквиваленти не включват обременени с тежести активи.

1.20. Данъци върху дохода (печалбата)

Текущите данъци върху дохода се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане и румънското данъчно законодателство по отношение на данъците върху дохода на клона в Румъния. Номиналната данъчна ставка за 2020 г., приложима в България е 10% (2019 г.: 10%), а тази приложима в Румъния е 16% (2019 г.: 16%). Текущият данък за отчетния период се изчислява на база облагаемата печалба за годината въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на баланса. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се включват в другите оперативни разходи.

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на баланса, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочени данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчните закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на баланса.

Банката компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода (печалбата), наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

1.21. Провизии

Провизиите се признават, когато Банката има настоящо право или конструктивно задължение в резултат от минали събития и е по-вероятно, че ще бъде необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението, а също така е възможно сумата на това задължение да бъде надеждно определена.

1.22. Лизинг

1.22.1. Банката като лизингополучател

(a) Активи с право на ползване

Банката признава активи с право на ползване от началната дата на лизинга (т.е. датата, на която основният актив е на разположение за употреба). Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка, и коригирана с всяка преоценка на лизинговите задължения. Цената на придобиване на активите с право на ползване включва сумата на признатите задължения по лизинга, понесените първоначални преки разходи и лизинговите плащания, извършени на или преди началната дата на лизинга, приблизителна оценка на разходите, които ще бъдат понесени от лизингополучателя при демонтажа и преместването на актива, възстановяване на площадката, върху която се намира той, или възстановяване на актива до състоянието, което се изиска съгласно условията на лизинга, намалени с каквото и да било получени стимули по лизинга.

Активите с право на ползване се амортизират на линейна база за по-краткия от срока на лизинга и очакваните полезни животи на активите, както следва:

Машини и съоръжения	4 г.
Превозни средства и друго оборудване	4 г.

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблици в хил. лева)

Ако в края на срока на лизинга собствеността върху лизинговия актив се прехвърля към Банката, или цената на придобиване отразява упражняването на опция за закупуване, амортизацията се изчислява като се използва очакваният срок на полезния живот на актива.

Активите с право на ползване са предмет и на обезценка. Счетоводната политика за обезценка е оповестена в раздел 1.27. Обезценка на нефинансови активи.

(б) Задължения по лизинги

От началната дата на лизинга Банката признава задължения по лизинги, оценени по настоящата стойност на лизинговите плащания, които ще бъдат извършени за срока на лизинга. Лизинговите плащания включват фиксирани вноски (включително фиксирани плащания по същество), намалени с каквото и да било подлежащи на получаване стимули по лизинга, променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, както и суми, които се очаква да бъдат платени по гаранции за остатъчна стойност. Лизинговите плащания включват също цената на упражняване на опция за закупуване, за която в разумна степен е сигурно, че ще бъде упражнена от Банката, както и плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако срокът на лизинга отразява упражняването от страна на Банката на опция за прекратяване.

Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разходи през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

При изчислението на настоящата стойност на лизинговите плащания Банката използва вътрешно присъщ лихвен процент по заеми на началната дата на лизинга, тъй като заложеният в лизинга лихвен процент не може да бъде надеждно определен. След началната дата размерът на лизинговите задължения се увеличава с лихвата и се намалява с извършените лизингови плащания. В допълнение, балансовата стойност на лизинговите задължения се преоценява ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания (например, промени в бъдещите плащания в резултат на промяна в индекса или лихвения процент, използван за определяне на

тези лизингови плащания), или промяна в оценката на опцията за закупуване.

(в) Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Банката прилага освобождаването от признаване на краткосрочни лизинги по отношение на краткосрочните си лизинги на машини и оборудване (лизинги, чийто лизингов срок е дванадесет месеца или по-малко от началната дата и които не съдържат опция за закупуване). Банката прилага и освобождаването от признаване на лизинги на активи с ниска стойност за лизингите на офис оборудване, което се счита за такова с ниска стойност. Лизинговите плащания по краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност се изписват като разход на линейна база за срока на лизинга.

1.22.2. Банката като лизингодател

Банката не участва в сключване на договори за лизинг като лизингодател, но закупува вземания по договори за финансов лизинг от други дружества. Вземанията по договори за лизинг се отчитат в ред Предоставени заеми на клиенти в отчета за финансовото състояние. При обезценката на тези вземания Банката следва счетоводната политика за обезценка на финансови активи.

1.23. Договори за финансови гаранции

Договорите за финансови гаранции са споразумения, които изискват издателят да направи определено плащане към титуляра за покриване на реализирана загуба поради невъзможност на определен дълъжник да извърши в срок дължими плащания в съответствие с договорните условия по дългов инструмент. Такива финансови гаранции се издават на банки, финансовые институции и други организации от името на клиент като обезщетение по кредити, овърдрафти и други банкови заеми.

Финансовите гаранции първоначално се признават във финансовия отчет по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. След първоначалното признаване задълженията на Банката, свързани с такива гаранции, се оценяват по по-високата стойност от: (а) първоначалната оценка, намалена с изчислената амортизация за целите на отчитането на прихода от комисионни, получен на линейна база за

периода на живота на гаранцията, в отчета за всеобхватния доход и (б) най-добрата оценка на нужните разходи за уреждане на което и да е финансово задължение, възникнало към датата на баланса. Тези оценки се определят на база на опит при подобни операции и история на минали загуби, подкрепени и с преценката на ръководството.

Очакваните кредитни загуби, отнасящи се до издадени финансови гаранции, се отразяват в отчета за всеобхватния доход в ред Загуби от обезценка на финансови активи.

1.24. Доход на настите лица

Съгласно местното законодателство, Банката е задължена да прави фиксириани вноски в държавен осигурителен фонд от името на служителите. Всички тези плащания начислени задължения се признават за разход за периода, за който се отнасят.

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на двадесет месеца след края на отчетния период. Когато Банката получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 8.

Обезщетенията при пенсиониране на Банката се изчисляват в съответствие с местното законодателство за всяка държава, в която оперират компаниите на Банката. След направените изчисления, общият размер на провизията за пенсиониране за Банката е представен в Бележка 25.

1.25. Дивиденти

Дивидентите се признават като задължение в момента на вземане на решение за тяхното разпределение от едноличния собственик на капитала.

1.26. Доверени активи на отговорно пазене

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане

на ценни книжа. Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и Наредба 58 издадена от Комисията за Финансов Надзор.

Банката съхранява активи от името на клиентите си в качеството си на инвестиционен посредник. Такива активи не се представят в отчета за финансовото състояние, защото те не представляват ресурс, контролиран от Банката.

1.27. Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Банката преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи, за да определи дали има индикации за обезценка. При наличие на индикатори за обезценка, Банката извършва тест за обезценка, като определя възстановимата стойност на съответния актив.

За да се извърши теста за обезценка, активите които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират в най-малката възможна група активи, които генерират парични постъпления от продължаваща употреба и които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи.

Възстановимата стойност на нефинансов актив е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разходите по неговата продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци, дисконтирани до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска, специфичен за актива. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив превишава неговата възстановима стойност.

Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход, в позиция Загуби от обезценка на други активи. Загубата от обезценка на други нефинансови активи се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена след приспадане на амортизация, ако обезценката не е била признавана.

2. Управление на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Банката е изложена на множество финансови рискове: кредитен риск, пазарен риск (включващ валутен риск, лихвен риск и ценови риски), ликвиден риск и операционен риск. Програмата на Банката за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Банката.

Политиките на Банката за управление на риска имат за цел идентифициране и анализиране на горните рискове, определяне на подходящи рискови лимити и контроли, както и мониторинг на придръжането към рисковите лимити чрез надеждна и актуална информационна система. Банката периодично преглежда своите политики и системи по управление на риска с цел своевременно отразяване на промените в пазарите, продуктите и очертаване на добрите практики.

През месец септември 2017 г. са приети Методология за изготвяне на вътрешен анализ на адекватността на капитала, Методология за изготвяне на вътрешен анализ на адекватността на ликвидността и Методология за изготвяне на стрес тестове на Ти Би Ай Банк ЕАД. През месец ноември 2021 г., Банката актуализира и Правила за класификация и обезценка на финансови активи, в съответствие с новите Насоки относно прилагането на определението за неизпълнение съгласно член 178 от Регламент (ЕС) 575/2013, а през декември 2021 г. бе приет и актуализиран и План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността на Ти Би Ай Банк ЕАД.

Политиката на ръководството на Банката по отношение на контрола на риска се основава на спазването на принципите на юерархичност и централизация, и включва:

- политика за управление на рисковете, правила и методи за измерване на различните рискове, основани, както на статистически модели и добри международни банкови практики, така и на исторически опит на Банката;
- оценка на рисковете от специализирано звено в Банката съгласно приетите правила, предлагана за одобрение и решение от Управителния съвет.

Надзорният съвет взима решения относно мерките, които трябва да се приемат от Банката относно дългосрочната политика и стратегия по управлението на рисковете.

Процесът на управление на риска включва следните етапи:

- идентифициране на риска – определяне на неговия характер и описание;
- измерване и оценка на риска – методи за измерване на рисковете и осигуряване на надеждни изходящи данни за това измерване.

Звената за управление на риска отговарят за неговото намаляване чрез методи, базирани на дефиниране на приемливи нива на риск (с цел ограничаване на потенциални и вероятни загуби), аутсорсинг, мониторинг и други добри практики, както и:

- координират работата на отделите, свързана с анализа, оценката, надзора, управлението и контрола на риска;
- разработват и внедряват вътрешна рейтинг система, приложима за клиентите на Банката;
- разработват и внедряват подходи за изпълнение на изискванията на Европейските регламенти, Basel III и съответните вътрешни правила.

Към момента Банката оценява рисковете, като прилага стандартизираните методи за оценка.

2.1. Кредитен риск

2.1.1. Обща информация

Банката е изложена на кредитен рисък, поради възможността на същната страна по сделката да не бъде в състояние да изплати в срок и/или в пълен размер дължимите суми. Същевременно, съществени промени в икономиката или в състоянието на даден сегмент от индустрията, представляващ съществена част от портфеля на Банката, може да доведат до загуби, различни от тези, за които са заделени провизии за обезценка за ОКЗ, идентифицирани от ръководството на Банката, към датата на финансовите отчети. Ръководството внимателно управлява експозицията на Банката спрямо поемания кредитен рисък.

Банката структурира нивата на поемания от нея кредитен рисък при определени лимити за приемлив рисък, свързани с размера на експозицията към определен кредитополучател или група кредитополучатели, както по географски региони, така и по отрасли на икономиката. Подобни рискове се контролират периодично и подлежат на преразглеждане веднъж годишно или по-често.

Основният размер на експозициите на Банката е към правителства, други банки и към клиенти, на които са предоставени заеми, или са закупени еmitirani от тях ценни книжа. При оценяване на кредитния рисък по тези експозиции, Банката разглежда следните компоненти:

- получени международни рейтинги от признати рейтингови агенции;
- оценка на финансовото състояние на отделния дължник;
- способността на дължника да осигури достатъчно средства за редовно погасяване на бъдещите си задължения към Банката;
- обслужване на минали задължения на дължника към Банката и/или към други институции;
- вид и размер на обезпечаването на балансовите и условните задължения на клиента.

Банката управлява кредитния рисък по средствата, предоставени на клиенти, банки и правителства посредством широк набор от политики и процедури за осигуряване на адекватното покритие на всички аспекти на този рисък. Финансовият рисък се оценява посредством подробен анализ на финансовите отчети на кредитополучателя/гаранта, базирайки се на система от показатели за кредитоспособност.

Пазарният елемент на кредитния рисък се изследва на база на икономически характеристики/перспективи на съответния пазар и конкурентоспособността на разглеждания кредитополучател.

2.1.2. Политики за ограничаване на риска и контрол на рисковите лимити

Банката управлява лимити и контролира концентрацията на кредитен рисък по отношение на контрагенти, групи и отрасли, при всеки конкретен случай на идентифициране на рисък.

Банката е определила нива на одобрение на кредитите с цел управление на кредитния рисък. В зависимост от сумата на заявления кредит, кредитите се представят за одобрение на съответното ниво. Банката извършва оценка на финансовия, пазарния и бизнес риска, както и структурира адекватно сделките. Кредитният рисък се измерва с помощта на подробен анализ на финансовите отчети на кредитополучателя или гаранта въз основа на система от индикатори за кредитоспособност.

Експозицията към всеки кредитополучател, включително банки и посредници, се ограничава допълнително от подлимити, покриващи балансови експозиции, условни пасиви и неотменяеми ангажименти, и лимити по ежедневни рискове във връзка с търговски позиции като форуърдни и суап договори. Реалните експозиции към съответните лимити се наблюдават текущо. Експозицията към кредитен рисък се управлява посредством постоянен анализ на възможността на кредитополучателите и потенциалните кредитополучатели да покрият задължения си и, където е уместно, посредством промяна на кредитните лимити.

2.1.3. Класификация на рисковите експозиции

Рисковите експозиции се оценяват и класифицират съобразно нивото на кредитния рисък, периода на просрочие по дължимите суми, анализа на финансовото състояние на дължника и основните източници на ресурси за покриване на неговите задължения. Оценката на финансовото състояние включва количествени и качествени анализи, взимайки предвид всички обстоятелства, които биха затруднили

изплащането на задължението по клаузите на договора за кредит. Рисковите експозиции по кредити, предоставени на физически лица, се оценяват и класифицират изцяло на базата на просрочие по дължими суми.

Рисковите експозиции на Банката се класифицират в три групи въз основа на критерии за нивата на кредитен риск, определени в МСФО 9, а именно експозиции във Фаза 1, Фаза 2 или Фаза 3.

Фаза 1 обхваща експозиции, които се обслужват редовно, а информацията за финансовото състояние на кредитополучателя не дава основание да се предполага, че кредитополучателят няма да изплати изцяло задълженията си. За тези експозиции са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции с просрочие до 30 дни;
- експозиции без доказателства за финансови затруднения на дължника;
- експозиции, които не са определени като преструктурирани.

Фаза 2 обхваща експозиции, за които са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции с просрочие от 31-90 дни;
- експозиции без доказателства за финансови затруднения на дължника;
- експозициите, които се определят като преструктурирани в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 680/2014 на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкциите, образците и определенията. Преструктурирана е експозиция, при която е изпълнено някое от следните условия:
 - удължаването на срока не е довело до класифициране на експозицията като необслужвана;
 - експозицията не се е считала за необслужвана към датата на въвеждане на мерки за преструктуриране.

Фаза 3 обхваща експозиции, при които са налице значителни слабости в тяхното обслужване или съществува сериозно влошаване на финансовото състояние на кредитополучателя, което може да постави под съмнение пълното изплащане на задължението. За тези експозиции са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции, които отговарят на критериите за експозиции във Фаза 3, съответстващи на съществуващите начални механизми за обезценка по МСФО 9, за които се счита, че водят до загуба за Банката;
- всички експозиции в неизпълнение („NPL“), съгласно дефиницията на Банката за неизпълнение от поне 90 дни просрочие след падежа;
- дължникът е просрочил с повече от 90 дни дадено съществено кредитно задължение към Банката. Съществено кредитно задължение е определено от Банката като такова, което отговаря на един от следните критерии:
 - физически лица – размер поне 5 лв. или техния еквивалент в друга валута;
 - юридически лица – размер поне 100 лв. или техния еквивалент в друга валута;
 - основният сценарий показва, че е малко вероятно дължникът да изплати изцяло кредитните си задължения към Банката, без да се прибягва до действия като реализиране на обезпечение.

Балансови експозиции, възникнали от изпълнението на задбалансови ангажименти (гаранции) се класифицират като експозиции от Фаза 2 или Фаза 3.

Предоставените заеми на клиенти са обобщени, както следва:

Към 31 декември 2021 г.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Непрочечени и необезценени индивидуално	719 583	7 282	4 507	731 372
Прочечени, но необезценени индивидуално	77 774	31 161	97 084	206 019
Индивидуално обезценени	13 100	802	7 435	21 337
Брутна стойност	810 457	39 245	109 026	958 728
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(24 316)	(8 705)	(48 497)	(81 518)
Балансова стойност	786 141	30 540	60 529	877 210

Към 31 декември 2020 г.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Непрочечени и необезценени индивидуално	470 078	14 030	3 313	487 421
Прочечени, но необезценени индивидуално	63 414	37 788	111 127	212 329
Индивидуално обезценени	3 917	1 592	10 006	15 515
Брутна стойност	537 409	53 410	124 446	715 265
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(15 165)	(9 760)	(67 028)	(91 953)
Балансова стойност	522 244	43 650	57 418	623 312

Общата сума на провизиите за загуби от обезценка по кредити и аванси е 81 518 хил. лева (2020 г.: 91 953 хил. лева). Начислените провизии по индивидуално оценени финансови активи са в размер на 2 926 хил. лева (2020 г.: 5 675 хил. лева), а начислените провизии на база колективна обезценка са в размер на 78 592 хил. лева (2020 г.: 86 278 хил. лева). Допълнителна информация за провизиите за загуба от обезценка по предоставените заеми на клиенти е представена в Бележка 15.

През 2021 г. предоставените заеми на клиенти, отпуснати от Банката, преди обезценка, са нараствали с 34,04% спрямо предходната година. С цел ефективно управление на кредитния рисков, Банката продължава активно да се занимава с предоговаряне, преструктуриране и закриване на съществуващи рискови експозиции.

Предоставени заеми на клиенти, които са непрочечени и необезценени индивидуално

Предоставените заеми на клиенти, които са непрочечени и необезценени индивидуално, са представени в следващата таблица според съответния тип на клиента:

Към 31 декември 2021 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	130 177	589 406	719 583
Фаза 2	5 775	1 507	7 282
Фаза 3	3 090	1 417	4 507
Брутна стойност	139 042	592 330	731 372
Провизии за загуби от обезценка	(659)	(18 561)	(19 220)
Балансова стойност	138 383	573 769	712 152
<i>От които:</i>			
Кредити със стандартен риск	135 952	591 172	727 124
Кредити с по-висок риск	3 090	1 158	4 248

Кредити с по-висок риск са такива, които са били шест месеца необслужвани и към датата на отчета са непрочечени и необезценени.

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблица в хил. лева)

Към 31 декември 2020 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	96 708	373 370	470 078
Фаза 2	12 156	1 874	14 030
Фаза 3	697	2 616	3 313
Брутна стойност	109 561	377 860	487 421
Провизии за загуби от обезценка	(919)	(12 310)	(13 229)
Балансова стойност	108 642	365 550	474 192
<i>От които:</i>			
Кредити със стандартен риск	109 238	374 743	483 981
Кредити с по-висок риск	323	3 117	3 440

Портфейлът от предоставени кредити на физически лица, който формира 80,99% (2020 г.: 77,52%) от всички непрочечени и необезценени индивидуално вземания, е силно диверсифициран, както по брой, така и по сума. Същият е съставен от много на брой малки експозиции, без наличие на географски и секторни концентрации, характерен със своята краткосрочност и доказано на базата на историческия опит високо кредитно качество. По отношение на предоставените кредити на корпоративни клиенти, това са основно малки и средни предприятия с приемливо кредитно качество и в рамките на рисковия апетит на Банката. Кредитният портфейл представлява кредити, обезпечени основно с ипотеки.

Предоставени заеми на клиенти, които са просрочени, но не са обезценени индивидуално

Предоставените заеми на клиенти, които са просрочени и необезценени индивидуално са разделени за представяне на качеството на кредитния риск, основано на исторически анализ на неизпълнението на задълженията на клиентите. Групата с по-висок кредитен риск включва необслужвани експозиции с просрочие повече от 90 дни към датата на отчета. Всички останали експозиции са включени в групата със стандартно качество на кредитен риск.

Към 31 декември 2021 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	2 822	74 952	77 774
Просрочени до 30 дни	2 822	74 952	77 774
Фаза 2	2 823	28 338	31 161
Просрочени до 30 дни	1 291	2 292	3 583
Просрочени от 31 до 60 дни	1 148	16 948	18 096
Просрочени от 61 до 90 дни	384	9 098	9 482
Фаза 3	18 947	78 137	97 084
Просрочени до 90 дни	3 699	1 080	4 779
Просрочени над 90 дни	15 248	77 057	92 305
Брутна стойност	24 592	181 427	206 019
Провизии за загуби от обезценка	(3 410)	(55 962)	(59 372)
Балансова стойност	21 182	125 465	146 647

Към 31 декември 2020 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	1 588	61 826	63 414
Просрочени до 30 дни	1 588	61 826	63 414
Фаза 2	5 606	32 182	37 788
Просрочени до 30 дни	2 459	5 981	8 440
Просрочени от 31 до 60 дни	1 161	16 836	17 997
Просрочени от 61 до 90 дни	1 986	9 365	11 351
Фаза 3	18 132	92 995	111 127
Просрочени до 90 дни	1 597	2 082	3 679
Просрочени над 90 дни	16 535	90 913	107 448
Брутна стойност	25 326	187 003	212 329
Провизии за загуби от обезценка	(3 240)	(69 809)	(73 049)
Балансова стойност	22 086	117 194	139 280

Според вътрешните си правила и политики, Банката оценява индивидуално корпоративните кредити в своя портфейл и изчислява провизия за обезценка при наличие на обективни доказателства за обезценка. Потребителските кредити и кредитите на дребно се разглеждат за наличие на индикатори за обезценка на портфейлна основа, като кредитното качество се определя на базата на анализ на дни просрочие и съответен обем на просрочието.

Предоставени заеми на клиенти, които са индивидуално обезценени

Към 31 декември 2021 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	13 100	—	13 100
Фаза 2	802	—	802
Фаза 3	7 435	—	7 435
Брутна стойност	21 337	—	21 337
Провизии за загуби от обезценка	(2 926)	—	(2 926)
Балансова стойност	18 411	—	18 411

Към 31 декември 2020 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	3 917	—	3 917
Фаза 2	1 592	—	1 592
Фаза 3	10 006	—	10 006
Брутна стойност	15 515	—	15 515
Провизии за загуби от обезценка	(5 675)	—	(5 675)
Балансова стойност	9 840	—	9 840

За индивидуално оценяваните позиции, кредитите се третират като обезценени (Фаза 3) в момента, в който са налице обективни доказателства за възникната загуба от обезценка.

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблици в хил. лева)**Движение между фазите на предоставените кредити**

Следващите таблици показват движението през 2021 г. между фазите на предоставени кредити на корпоративни клиенти по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2021 г.	102 213	19 354	28 835	150 402
Нови кредити – възникнали или закупени	112 464	1 306	1 509	115 279
Погасени кредити	(38 494)	(4 016)	(1 494)	(44 004)
Трансфери към Фаза 1	2 790	(1 437)	(1 353)	–
Трансфери към Фаза 2	(5 098)	5 167	(69)	–
Трансфери към Фаза 3	(6 474)	(8 357)	14 831	–
Изменение на кредити с непроменена фаза	(19 743)	(2 359)	3 823	(18 279)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(11 921)	(11 921)
Отписани кредити	–	–	(4 441)	(4 441)
Курсови разлики	(1 559)	(258)	(248)	(2 065)
Брутна стойност към 31.12.2021 г.	146 099	9 400	29 472	184 971

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за загуби от обезценка към 01.01.2021 г.	930	1 250	7 654	9 834
Нови кредити – възникнали или закупени	679	221	522	1 422
Погасени кредити	(253)	(188)	(707)	(1 148)
Трансфери към Фаза 1	259	(165)	(94)	–
Трансфери към Фаза 2	(106)	155	(49)	–
Трансфери към Фаза 3	(134)	(460)	594	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(568)	(89)	6 414	5 757
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(4 026)	(4 026)
Отписани кредити	–	–	(4 440)	(4 440)
Курсови разлики	(11)	(13)	(378)	(402)
Провизии за загуби от обезценка към 31.12.2021 г.	796	711	5 490	6 997

Следващите таблици показват движението през 2020 г. между фазите на предоставени кредити на корпоративни клиенти по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2020 г.	98 663	15 757	31 668	146 088
Нови кредити – възникнали или закупени	30 806	934	10	31 750
Погасени кредити	(40 198)	(1 455)	(1 555)	(43 208)
Трансфери към Фаза 1	(1 113)	220	893	–
Трансфери към Фаза 2	5 120	(4 642)	(478)	–
Трансфери към Фаза 3	1 342	727	(2 069)	–
Изменение на кредити с непроменена фаза	9 103	8 035	2 865	20 003
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(2 134)	(2 134)
Отписани кредити	–	–	–	–
Курсови разлики	(1 510)	(222)	(365)	(2 097)
Брутна стойност към 31.12.2020 г.	102 213	19 354	28 835	150 402

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за загуби от обезценка към 01.01.2020 г.	734	581	6 527	7 842
Нови кредити – възникнали или закупени	49	61	0	110
Погасени кредити	(21)	(40)	(97)	(158)
Трансфери към Фаза 1	91	(34)	(57)	–
Трансфери към Фаза 2	(21)	27	(6)	–
Трансфери към Фаза 3	(174)	139	35	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	531	387	1 380	2 298
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(67)	(67)
Отписани кредити	–	–	–	–
Курсови разлики	(259)	129	(61)	(191)
Провизии за загуби от обезценка към 31.12.2020 г.	930	1 250	7 654	9 834

Следващите таблици показват движението през 2021 г. между фазите на предоставени кредити на физически лица по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2021 г	435 196	34 056	95 611	564 863
Нови кредити – възникнали или закупени	538 632	18 358	22 722	579 712
Погасени кредити	(79 873)	(5 450)	(67 879)	(153 202)
Трансфери към Фаза 1	14 045	(9 893)	(4 152)	–
Трансфери към Фаза 2	(10 245)	10 507	(262)	–
Трансфери към Фаза 3	(20 019)	(14 492)	34 511	–
Изменение по кредити с непроменена фаза	(213 362)	(3 238)	68 909	(147 691)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(6 215)	(6 215)
Отписани кредити	–	–	(63 684)	(63 684)
Курсови разлики	(16)	(3)	(7)	(26)
Брутна стойност към 31.12.2021 г.	664 358	29 845	79 554	773 757

Във Фаза 1 са включени предоставени кредити на физически лица, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата в размер от 295 хил. лева към 31 декември 2021 г.

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за загуби от обезценка към 01.01.2021 г.	14 235	8 510	59 375	82 120
Нови кредити – възникнали или закупени	18 063	4 538	10 511	33 112
Погасени кредити	(1 447)	(940)	(42 322)	(44 709)
Трансфери към Фаза 1	4 708	(2 142)	(2 566)	–
Трансфери към Фаза 2	(614)	774	(160)	–
Трансфери към Фаза 3	(1 336)	(4 310)	5 646	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(10 059)	1 583	80 829	72 353
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(4 166)	(4 166)
Отписани кредити	–	–	(63 451)	(63 451)
Курсови разлики	(47)	(19)	(672)	(738)
Провизии за загуби от обезценка към 31.12.2021 г.	23 503	7 994	43 024	74 521

Следващите таблици показват движението през 2020 г. между фазите на предоставени кредити на физически лица по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2020 г	407 992	28 495	75 435	511 922
Нови кредити – възникнали или закупени	336 666	23 576	31 708	391 950
Погасени кредити	(203 905)	(8 884)	(27 331)	(240 120)
Трансфери към Фаза 1	4 412	(3 769)	(643)	–
Трансфери към Фаза 2	(12 885)	12 966	(81)	–
Трансфери към Фаза 3	(22 935)	(12 731)	35 666	–
Изменение по кредити с непроменена фаза	(74 112)	(5 592)	8 233	(71 471)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(2 819)	(2 819)
Отписани кредити	–	–	(24 548)	(24 548)
Курсови разлики	(37)	(5)	(9)	(51)
Брутна стойност към 31.12.2020 г.	435 196	34 056	95 611	564 863

Във Фаза 1 са включени предоставени кредити на физически лица, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата в размер от 3 684 хил. лева към 31 декември 2020 г.

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за загуби от обезценка към 01.01.2020 г.	12 709	6 467	44 627	63 803
Нови кредити – възникнали или закупени	10 145	5 294	19 229	34 668
Погасени кредити	(5 413)	(1 406)	(16 737)	(23 556)
Трансфери към Фаза 1	1 274	(861)	(413)	–
Трансфери към Фаза 2	(562)	623	(61)	–
Трансфери към Фаза 3	(1 238)	(3 446)	4 684	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(2 669)	1 879	34 981	34 191
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(1 812)	(1 812)
Отписани кредити	–	–	(24 315)	(24 315)
Курсови разлики	(12)	(40)	(808)	(860)
Провизии за загуби от обезценка към 31.12.2020 г.	14 234	8 510	59 375	82 119

2.1.4. Сегментиране и модели за изчисляване на очаквани кредитни загуби („ОКЗ“)

Всички кредитни рискови експозиции се оценяват и класифицират на базата на периода на просрочване на дължимите суми на ниво клиент в няколко стъпки. На първо място за изчисляване на очакваните кредитни загуби се извършва сегментация на портфейла на Банката на сегменти със сходни характеристики на продуктите. За тези групи се прилага колективен модел на обезценка, който се базира на историческа информация за вероятност за неизпълнение („PD“), загуба при неизпълнение („LGD“) и експозиция при неизпълнение („EAD“). За индивидуални експозиции, които не попадат в група от активи със сходни характеристики, се прилагат индивидуални модели за обезценка.

Колективен модел за обезценка

Банката изчислява очакваните кредитни загуби („ОКЗ“) за групи от активи със сходни характеристики, като прилага следната формула: $OKZ = PD * LGD * EAD$. Компонентите на тази формула се изчисляват по различен начин в зависимост от фазата на кредитния риск на експозициите (виж „Класификация на рисковите експозиции“ по-горе).

За Фаза 1 се прави прогнозна оценка на очакваната загуба за дванадесет месеца на база на:

- дванадесет-месечни индикатори за стойността на вероятността за неизпълнение:
 - ✓ закъснели плащания чрез анализ на переход от един период в друг според дните просрочие по продукти и група, по брой дни закъснение от един период в друг;

- ✓ изчисляване на просрочени плащания чрез миграционна матрица.
- изчисляване на загубата при неизпълнение на база на:
 - ✓ паричните потоци от събиране на вземания, чрез „винтидж“ анализ на историческите парични потоци от събиране на вземания;
 - ✓ данни за обезпеченията чрез анализ на възстановяването на парични потоци чрез реализация на обезпечения;
 - ✓ анализ на историческите нива на събирамост.

За експозициите във Фаза 2 се извършват изчисления подобно на Фаза 1 по-горе, с тази разлика, че очакваната кредитна загуба не покрива период само от 12 месеца, а целия срок на инструмента на база на вероятност за неизпълнение за целия му живот.

За експозициите във Фаза 3 също се прилага оценка на очакваната загуба за целия срок на инструмента, като тя се базира на:

- приема се, че вероятността за неизпълнение е 100%;
- приема се, че експозицията при неизпълнение е максимална;
- изчисляване на загубата при неизпълнение подобно на Фаза 1 и Фаза 2.

На практика компонентите на формулата за изчисление на очакваните кредитни загуби се определят по следните общи процедури:

- PD – базира се на месечни миграционни матрици по брой експозиции на два етапа:
 - ✓ изчисление на миграционна матрица за период от 12 месеца;
 - ✓ изчисление на миграционни матрици за период от 2 до 5 години за очаквана загуба за целия срок на инструмента (5 години е максималният договорен срок на експозициите, обезценявани на портфейлна основа). За да се изчисли вероятност от неизпълнение за N брой години, съответния брой миграционни матрици се умножават.
- LGD – базира се на формулата $LGD = 1 - (\% \text{ възстановяване} * \text{дисконтов фактор})$, като дисконтовият фактор е базиран на средния годишен ЕЛП на продукта, а процентът на възстановяване е базиран на очакваните парични потоци от продукта.
- EAD – прилага се коефициент на изчислената експозиция при неизпълнение в исторически план към размера на експозицията в началото на съответния период.

Индивидуален модел за обезценка

При индивидуалната оценка на очакваните кредитни загуби Банката взема предвид редица фактори като текущото и историческото финансово представяне на клиента, поведението на клиента по други финансови инструменти в Банката, размера на кредита, времето от отпускане на заема и анализ на обезпеченията.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби Банката използва модела на дисконтирани парични потоци, като се вземат предвид и такива, свързани с реализацията на обезпечения. Прогнозните парични потоци се определят като среднопретеглени на три възможни сценария – основен, положителен и отрицателен, на които се дава относителна тежест от 80%, 10% и 10%, съответно. Така изчислените очаквани парични потоци се дисконтират с оригиналния ЕЛП по продукта и резултатът се сравнява с размера на експозицията.

Задбалансови позиции

Очаквани кредитни загуби се изчисляват също така и за задбалансови експозиции, признати по чл. 9.2.1 и чл. B2.5 от Регламент 2016/2067. За да се оцени възможно най-точно експозицията при задбалансовите позиции, като например финансова гаранция и кредитни ангажименти, които представляват потенциална допълнителна кредитна загуба, се използва подходящ кредитен конверсионен коефициент, определен по реда на чл. 166 (10) и приложение I на Регламент 575/2013.

2.1.5. Преструктурирани експозиции

Преструктурираните експозиции представляват дългови договори, по отношение на които са приложени мерки за преструктуриране. Мерките за преструктуриране се състоят от отстъпки към дължник, който изпитва или в скоро време ще изпита затруднения в изпълнението на поетите финансови ангажименти.

Отстъпките, предоставени от Банката, дават възможност на дължника, изпитващ финансови затруднения, да спазва финансовите си ангажименти, които в противен случай не би могъл да спази.

Индикациите за финансови затруднения включват:

- контрагентът има просрочени експозиции към Банката към момента на промяната;
- контрагентът в момента не е в просрочие, но няма да изпълни задълженията си в обозримо бъдеще без изменение и няма да бъде в състояние да изплати в пълен размер задължението си към Банката;
- контрагентът не може да получи средства от източници, различни от съществуващите банки при ефективен лихвен процент, равен на текущия пазарен лихвен процент за подобни заеми за непроблемен контрагент.

Банката е възприела следните като критерии за излизане от преструктурирането:

- преструктурираната експозиция се счита за обслужвана, включително, когато тя е била прекласифицирана от категорията на необслужвани експозиции след анализ на финансовото състояние на дължника, който показва, че тя вече не отговаря на условията, за да бъде считана за необслужвана;
- изминал е минимален изпитателен срок от две години от датата, на която преструктурираната експозиция е счетена за обслужвана;
- извършени са редовни плащания на значителна обща сума от главницата или лихвите през поне половината от изпитателния срок;
- нито една от експозициите към дължника не е с повече от 30 дни просрочие в края на изпитателния срок.

В случай на необслужвани експозиции с мерки за преструктуриране, за тези експозиции се счита, че са престанали да бъдат необслужвани, когато са изпълнени всички долупосочени условия:

- експозициите не се считат за обезценени или в неизпълнение;
- изминала е една година от прилагането на мерките за преструктуриране;
- след мерките по преструктуриране няма просрочена сума или опасение относно пълното изплащане на експозицията съгласно условията след преструктуриране;
- преструктурираните експозиции могат да бъдат прекласифицирани от необслужвани експозиции (Фаза 3) в обслужвани (Фаза 2) след анализ на финансовото състояние на кредитополучателя, който е показал, че вече не отговаря на условията, за да се считат за необслужвани.

Тези специфични условия за излизане от фазата се прилагат в допълнение към критериите, прилагани от отчитащите се институции за обезценени експозиции и такива в неизпълнение, съгласно приложимата счетоводна рамка и съответно чл. 178 от Регламент 575/2013.

Всички преструктурирани експозиции, изпълняващи долупосочените условия, във всички случаи трябва да се класифицират като необслужвани:

- имат неподходящ план за погасяване (както първоначален, така и последващ), който включва, наред с други фактори, повтарящо се неспазване на графика за погасяване, промени в графика за погасяване или график на погасяване, разчитащ на очаквания, които не се подкрепят от макроикономически прогнози или реалистични допускания за способността или желанието на дължника да плати;
- включване на договорни условия, които отлагат срока на редовните вноски за погасяване на

транзакцията по такъв начин, че да прикрият оценката за подходяща класификация, като предоставят гратисен период за погасяване на главницата от две или повече години;

- включване на отписвания, които надвишават натрупаните загуби от кредитен риск за необслужвани експозиции с подобен рисков профил;
- допълнителни мерки за преструктуриране са приложени към обслужвана преструктурирана експозиция в изпитателен срок, която е била прекласифицирана извън категорията на необслужвани или е изпаднала в просрочие с повече от 30 дни след падежа;
- Банката е подала иск за обявяване на дължника в несъстоятелност, дължникът е обявен в несъстоятелност или е в процедура по ликвидация и съществува риск от оставане на неудовлетворени кредитори, без вероятност за реорганизация.

Следващите таблици представят обобщена информация за преструктурираните експозиции на Банката:

Към 31 декември 2021 г.	Брутна	Инструменти	Инструменти	Обща сума на	Съотношение
	стойност	с изменения	с изменения	предоставени	спрямо общият
		в условията	в условията	заеми на клиенти	брутен кредитен
		Фаза 2	Фаза 3	с мерки на	портфейл в
				преструктуриране	сегмента
Предоставени заеми на:					
Корпоративни клиенти	184 971	2 795	16 311	19 106	10,33%
Физически лица	773 757	20	15	35	0,00%
Обща сума	958 728	2 815	16 326	19 141	2,00%

Към 31 декември 2021 г.		Фаза 2	Фаза 3	Обща сума
Обезценка по преструктурирани заеми на:				
Корпоративни клиенти				
		170	2 215	2 385
Физически лица		8	10	18
Обща сума		178	2 225	2 403

Към 31 декември 2020 г.	Брутна	Инструменти	Инструменти	Обща сума на	Съотношение
	стойност	с изменения	с изменения	предоставени	спрямо общият
		в условията	в условията	заеми на клиенти	брутен кредитен
		Фаза 2	Фаза 3	с мерки на	портфейл в
				преструктуриране	сегмента
Предоставени заеми на:					
Корпоративни клиенти	150 402	7 156	16 270	23 426	15,58%
Физически лица	564 863	50	—	50	0,01%
Обща сума	715 265	7 206	16 270	23 476	3,28%

Към 31 декември 2020 г.		Фаза 2	Фаза 3	Обща сума
Обезценка по преструктурирани заеми на:				
Корпоративни клиенти				
		198	3 338	3 536
Физически лица		18	—	18
Обща сума		216	3 338	3 554

Банката е направила стрес тестове на кредитния риск по отношение на потенциалната загуба на агрегирания кредитен портфейл на Банката към 31 декември 2021 г. от увеличение на необслужван портфейл (неблагоприятен макроикономически сценарий), както и на агрегирания кредитен портфейл на Банката за 36 месеца към 31 декември 2024 г. (динамичен портфейл) от увеличение на необслужван портфейл (неблагоприятен макроикономически сценарий). Използваната рамка за извършване на стрес тестовете е в съответствие с насоките на ЕБО. При първия стрес тест направеното предположение е за

статичен портфейл, равен на необезпечен портфейл на консолидирано ниво към 31 декември 2021 г. и миграция на работещ портфейл в неработещ портфейл. Предположенията се основават на тригодишен период на наблюдение на базата на средно 36 последователни месечни преходни матрици за процента на неизпълнение. Матриците са разделени по продукт и местонахождение. Информацията се предоставя от отделите за управление на кредитния риск в сегмент банкиране на дребно. През предходните три години процентът на неизпълнение намалява както в България, така и в Румъния, също и по време на пандемията от COVID-19. В съответствие с допусканията за влошаване на макроикономическите променливи, очакваните неизпълнения се увеличават, независимо от факта, че моделът на МСФО 9 на Банката показва, че корелацията между приложимите макропроменливи и поведението на портфейла е отрицателна. Очакваната допълнителна загуба, в сравнение със сегашната, е в размер на 2 805 хил. лева.

При втория стрес тест допусканията са за увеличаване на портфейла (динамичен портфейл), равен на бюджетиран необезпечен портфейл на консолидирано ниво до 31 декември 2024 г. и миграция на работещ портфейл в неработещ портфейл на базата на средно 36 последователни матрици за вероятност от неизпълнение, увеличени, за да отразят потенциални неблагоприятни макроикономически сценарии. Портфейлите са разделени по продукт, фаза и пазар. За всеки продукт и пазар се изчислява увеличен процент на провизии за загуби по заеми на базата на допускания за повишени нива на коефициентите PD, EAD и LGD, предоставени от отделите за управление на кредитния риск в сегмент банкиране на дребно. Общата загуба е максимумът за целия прогнозен хоризонт от три години на очаквано превишение на натрупаните допълнителни разходи за обезценка над натрупаните печалби в рамките на финансовата година и е в размер на 7 685 хил. лева.

И двата стрес теста водят до допълнителни разходи за обезценка, които Банката покрива с настоящия наличен капитал.

2.1.6. Максимално излагане на кредитен рисков преди приспадане на обезпечения

Следващата таблица представя най-неблагоприятния сценарий на експозиция към кредитен рисков на Банката към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., без да се вземат предвид обезпеченията. За балансовите активи, експозициите се базират на нетните балансови стойности, отразени към датата на баланса.

Към 31 декември	2021 г.	2020 г.
Парични средства по сметки в централни банки	208 229	131 874
Предоставени средства на други банки	28 843	18 684
Деривативи	5 566	2 145
Предоставени заеми на предприятия	177 976	140 568
Предоставени заеми на физически лица	699 234	482 744
Ценни книжа по ССПЗ	–	4 940
Финансови активи по ССДВД	108 070	153 170
Други вземания	20 703	26 518
<i>Експозициите, свързани с условни пасиви и неотменяеми ангажименти, са:</i>		
Гаранции	481	907
Неусвоени кредитни ангажименти	45 130	28 042
Общо максимална експозиция	1 294 232	989 592

2.1.7. Обезпечения

Изискване на Банката към кредитополучателите е осигуряването на ликвидни обезпечения преди отпускане на одобрените кредити, за всички кредити, различни от кредити за потребление на физически лица. Основните типове използвани обезпечения са, както следва:

- парични средства в лева и чуждестранна валута;
- ипотеки върху недвижимо имущество;
- залози върху бизнес активи като вземания, инвентар, машини и съоръжения;
- залози върху финансови инструменти; и
- издадени в полза на Банката гаранции.

Предвид спецификите в бизнеса на Банката и растящия портфейл от малки потребителски кредити, делят на необезначените кредити в банковия портфейл расте. Този тип кредити, в голямата си част са краткосрочни (средна срочност на портфейла около 30 месеца) и с много ниски лимити (средна сума на вземанията около 3,0 хил. лева), поради което Банката не изисква обезпеченост на своето вземане.

Обезпеченятията не се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, освен ако не са били упражнени, вследствие на което е бил придобит актив. Очакваните парични потоци от обезпеченятия, за които няма изискване по МСФО да се признават отделно и които се разглеждат като основна част от договорните клаузи на кредитен инструмент, подлежащ на обезценка, се включват в изчислението на въпросната обезценка. Поради тази причина справедливата стойност на обезпеченятията се отразява на изчислението на ОКЗ. Обезпеченятията се оценяват при възникване и се преоценяват периодично според вида им. Доколкото е възможно, Банката използва данни от активни пазари за оценката на финансовите активи, държани като обезпечение. Нефинансовите активи и финансовите активи, за които няма данни от активен пазар, се оценяват чрез оценителски модели.

Следващата таблица показва брутния размер на предоставените заеми на клиенти по вид на обезпеченятията:

Към 31 декември	2021 г.	2021 г.	2020 г.	2020 г.
	Брутна сума	Обезпечение	Брутна сума	Обезпечение
Кредити, обезпечени с ипотека	129 621	127 792	108 408	105 689
Кредити с парични обезпечения	40	34	58	58
Кредити с други обезпечения	6 169	5 689	6 505	6 257
Необезпечени кредити	822 898	—	600 294	—
Общо	958 728	133 515	715 265	112 004

В следващата таблица е представена степента на покритие на кредитния рисков чрез обезпечение, предствено като процент от балансовата стойност на кредитите по тип на обезпеченитето към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. Стойността на обезпеченятията е взета до размера на експозициите, за които се отнасят, като по този начин е изключен ефектът от обезпеченост, надвишаваща експозицията.

	2021 г.	2020 г.
Кредити, обезпечени с ипотека	99%	97%
Кредити с парични обезпечения	85%	100%
Кредити с други обезпечения	92%	96%

2.1.8. Концентрация на кредитния риск по географски сектори

Географски сектори на финансови активи с експозиция към кредитен риск:

Финансови активи	2021 г.	2020 г.
Румъния	576 204	431 337
България	494 308	397 598
Литва	124 899	32 168
Люксембург	15 264	15 956
Австрия	12 906	8 085
Хърватско	9 013	9 296
Турция	6 212	—
Сърбия	4 272	4 798
Черна гора	2 714	7 914
Нидерландия	1 143	—
Полша	493	1 895
Гърция	389	9 279
Германия	—	5 484
Великобритания	—	4 385
Норвегия	—	2 433
Други страни	804	30 015
Общо финансови активи	1 248 621	960 643

Географски сектори на условни пасиви и неотменими ангажименти:

	2021 г.	2020 г.
Румъния	34 973	19 517
България	10 636	9 373
Други страни	2	59
Общо финансови активи и условни пасиви и неотменими ангажименти	1 294 232	989 592

2.1.9. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Гаранциите и акредитивите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Банката да извърши необходимото плащане, в случай че клиентът не изпълни своето задължение към трета страна, пораждат същия тип рисък, както кредитите. Банката няма предявени гаранции в рамките на пет предходни години и затова, към 31 декември 2021 г., не счита за съществен риска за предявяване на гаранции.

Документарните и търговските акредитиви, които са писмени ангажименти на Банката от името на клиент, упълномощил трета страна да издава нареждания към Банката до договорена сума при определени условия, се обезпечават с парични депозити или други заложени обезпечения в полза на Банката, и съответно Банката отчита минимални нива на рисък.

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от разрешения размер на кредити, гаранции или акредитиви. Банката контролира срока на падеж на кредитните ангажименти, тъй като в повечето случаи дългосрочните ангажименти носят по-голям кредитен рисък в сравнение с краткосрочните.

2.1.10. Анализ на финансовите активи по ССДВД, предоставените средства на други банки, и другите вземания

Следващата таблица представя анализ на финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и предоставените средства на други банки към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. по

критерии, заложени от рейтинг агенция на базата на кредитни оценки на призната външна кредитна агенция. В таблицата са приложени рейтинги на Standard and Poor's или техни еквиваленти:

31 декември 2021 г.			31 декември 2020 г.		
Рейтинг	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Предоставени средства на други банки	Рейтинг	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Предоставени средства на други банки
Moody's			Moody's		
A	—	13 788	A	1 464	6 050
Baa	71 569	4 363	Baa	70 738	1 660
Ba	13 257	—	Ba	5 854	—
B	12 148	—	B	27 126	—
Fitch			Fitch		
BBB	—	344	BBB	2 930	63
BB	1 143	—	BB	21 054	—
B	6 786	—	B	8 064	—
BCRA			BCRA		
BBB	—	10 348	BBB	—	10 911
BB	—	—	BB	—	—
S&P			S&P		
A	361	—	A	9 265	—
BB	—	—	BB	3 297	—
B	2 714	—	B	853	—
Без рейтинг	92	—	Без рейтинг	2 525	—
Общо	108 070	28 843	Общо	153 170	18 684

Предоставените средства на други банки и финансовите активи по ССДВД са класифицирани във Фаза 1 към 31 декември 2021 г. Начислените провизии за очаквани кредитни загуби към 31 декември 2021 г. са както следва:

- предоставени средства на други банки – 4 хил. лева, отчетени в намаление на общия дълг (2020 г.: 2 хил. лева);
- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход – 383 хил. лева, отчетени в друг всеобхватен доход (2020 г.: 768 хил. лева).

Предоставените средства на други банки и други финансови институции без рейтинг се категоризират вътрешно на база на анализ на количествени и качествени фактори.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. другите вземания са нито просрочени, нито обезценени. Другите вземания се уреждат в рамките на 30-дневен период след датата на тяхното възникване и по тази причина се считат за непросрочени. Към датата на публикуване на финансовите отчети, другите вземания са изцяло погасени.

Към 31 декември 2021 г. рейтингът на паричните средства по сметки в централни банки в България е BBB (2020 г.: BBB).

2.2. Пазарен рисков

Банката е изложена на пазарен рисков. Пазарен рисков е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци по финансова инструмент, породена от промени в пазарните цени. Пазарният рисковъзниква от открити лихвени, валутни и капиталови позиции, които са изложени на влиянието на общи и специфични изменения в пазарни проценти и цени като лихвени проценти, кредитни спредове, обменни курсове и цени на ценни книжа.

Лихвен риск е рискът от потенциална загуба, вследствие на неблагоприятни промени в лихвените проценти. Той включва риск от промяна в кривата на доходност, базисен риск, спред риск и други.

Валутен риск е рискът от потенциална загуба, вследствие на неблагоприятни промени във валутните курсове спрямо основната валута. Той включва цялостен риск (или глобален валутен риск, засягащ цялостната дейност на Банката – приходи, разходи, динамика на паричните потоци, независимо от това към кой пазар са ориентирани операциите), променлив риск и конвертируем риск.

Рискът от потенциална загуба в резултат от неблагоприятни промени в ценовите равнища на капиталови ценни книжа и индекси, структурирани на база подобни цени, също се определя от Банката като пазарен риск.

Политиката за пазарен риск на Банката се изработва от звената, отговорни за управление на риска, и се одобрява от Управителния съвет. Политиката за пазарен риск се преразглежда периодично и съответните промени се предоставят на Управителния съвет. Политиката за пазарен риск се прилага по отношение на контрола на този риск, произтичащ от всички активи, пасиви и условни пасиви и неотменими ангажименти на Банката, съответно покрива финансни и нефинансови операции, които са обект на пазарен риск.

Целите на контрола и мониторинга на пазарния риск са:

- предпазване на Банката от непредвидени пазарни загуби;
- допринасяне за по-стабилни и планирани печалби;
- разработване на ясна, обективна и последователна информация за пазарния риск, която да служи за база за вземане на адекватни решения.

2.2.1. Техники за оценка на пазарния риск

Рисковите фактори, които генерират пазарен риск и следва да бъдат включени в системата за оценка на пазарния риск включват, но не се ограничават до следните:

- валутни курсове;
- лихвени проценти;
- справедлива цена на финансни активи, държани за търгуване – Банката определя този риск като несъществен.

Експозицията на Банката по отношение на деривативи се наблюдава като част от общото управление на пазарния риск.

При тяхното възникване, деривативите често включват единствено взаимно обещание за размяна при заплащане на минимална или никаква първоначална стойност. Въпреки това, тези инструменти често водят до високи нива на задължнялост и са много променливи. Сравнително малка промяна в стойността на активите, равнищата на лихвените проценти или други индекси, заложени в основата на деривативите, може да окаже значителен ефект върху печалбата или загубата на Банката.

Суаповете са договорни взаимоотношения между две страни за размяна на плащания на фиксирани периоди от време и на база определени номинални стойности, във връзка със съответен договорен индекс като лихвен процент, валутен курс или капиталов индекс.

Банката използва икономически хедж за промяна във валутните курсове.

Номиналните стойности в следващата таблица показват обема на неуредените транзакции по деривативи към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

31 декември 2021 г.	Активи	Пасиви	Номинална стойност
Деривативи за хеджиране на промяна в лихвените проценти/валутен риск (суапове)	5 556	6 050	630 466
31 декември 2020 г.	Активи	Пасиви	Номинална стойност
Деривативи за хеджиране на промяна в лихвените проценти/валутен риск (суапове)	2 145	4 432	302 072

Към 31 декември 2021 г., Банката има сключени деривати със следните контрагенти: Банка ДСК (България), Райфайзенбанк (България) и 4Finance SA (Люксембург). Ефектът от сключените договори в нетната загуба за отчетния период е печалба в размер на 1 806 хил. лева (2020 г.: загуба от 1 878 хил. лева), както е оповестено в Бележка 6.

2.2.2. Валутен рисък

Промените във валутните курсове оказват съответно въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката и водят до излагането ѝ на валутен рисък. Управителният съвет определя лимити за контрол на риска по откритите валутни позиции, които се наблюдават ежедневно. Като правило, Банката не поддържа съществени открити позиции във валути, различни от лева, евро и румънски леи. Банката не изчислява чувствителността към валутния рисък за български лева и евро, тъй като към 31 декември 2021 г. левът е фиксиран към еврото. Откритата валутна позиция към 31 декември 2021 г. е в размер на 125 653 хил. лева (2020 г.: 166 959 хил. лева), и е хеджирана с валутни форуърди и суапове с номинална стойност 22 050 хил. лева (2020 г.: валутен форуърд в размер на 20 621 хил. лева), като Банката извършва хеджиращите операции за цялата група, т.е. икономическият хедж е на консолидирано ниво. Чувствителността към промени във валутните курсове е изчислена директно на база на общата нетна открита валутна позиция на Банката във всички валути (с изключение на евро) като 10% промяна в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (без евро). Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд.

Към 31 декември 2021 г.	Пряк ефект върху печалбата/загубата
- 10% изменение за местна валута	(25 359)
+ 10% изменение за местна валута	25 359
Към 31 декември 2020 г.	Пряк ефект върху печалбата/загубата
- 10% изменение за местна валута	(19 788)
+ 10% изменение за местна валута	19 788

Банката не счита, че има чувствителност и съществен ефект върху капитала, доколкото откритата позиция се следи и управлява на ниво група с деривативи.

2.2.3. Лихвен рисък

Лихвеният рисък е рисъкът, че бъдещите парични потоци на финансова инструмент ще се променят поради промени в пазарните лихвени равнища, и рисъкът, че справедливата стойност на финансова инструмент ще се промени поради промени в пазарните лихвени равнища.

Банката поема рискове, свързани с ефекта от промени на пазарни лихвени равнища, както по отношение на собствените си финансови активи, така и по отношение на паричните потоци. В резултат от тези промени лихвените маржове могат да се увеличат, но могат и да намалеят и да възникнат загуби в случай на неочаквани спадове. Ръководството определя лимити за поддържане на приемливо ниво на лихвения дисбаланс, като тези лимити се следят регулярно.

Следващият анализ на чувствителността илюстрира потенциалното отражение върху отчета за всеобхватния доход на позициите с приложим плаващ лихвен процент. В следващата таблица Банката представя вероятни приемливи отклонения, подбрани на база на пазарната и икономическата среда, наблюдавана през отчетния период.

Към 31 декември 2021 г.	Ефект от промяна на лихвените проценти върху печалбата/загубата
+100 bp изменение	3 480
-100 bp изменение	(3 480)
Към 31 декември 2020 г.	Ефект от промяна на лихвените проценти върху печалбата/загубата
+100 bp изменение	1 911
-100 bp изменение	(1 911)

Банката не счита, че има съществен ефект върху капитала, тъй като промяната на лихвените нива не оказва съществено влияние върху преоценката на ценните книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

2.2.4. Пазарен риск за капиталови инструменти

Пазарният риск за капиталови инструменти е рисъкът, че справедливата стойност на капиталовите инструменти ще намалее в резултат на промени в нивата на пазарни индекси и цените на индивидуални инструменти. За Банката този риск възниква във връзка с капиталовите инструменти, които се отчитат по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Намаление от 10% в справедливата стойност на тези инструменти към 31 декември 2021 г. би довело до намаление от nulla лева на стойността на собствения капитал на Банката (2020 г.: 243 хил. лева). Аналогично увеличение в справедливата стойност би довело до аналогично увеличение на собствения капитал.

2.3. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив; или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Банката.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява, като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив (например обезпечение по предоставен заем) взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Банката използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност, като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи и на съществените пасиви се ангажират външни оценители, като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Банката. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите-оценители ръководството решава, кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата ръководството прави анализ на изменениета в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване, съгласно счетоводните политики на Банката. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в най-актуалната оценка, и сравняването им с подходяща историческа информация, като сключени договори и други подходящи документи. Също така ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

Тъй като през 2021 г. и 2020 г. Банката придобива нови активи, които са със сходни характеристики на активите от предходните отчетни периоди, ръководството счита, че няма съществена промяна в условията на пазара, на който са възникнали активите, и че параметрите на сделката по възникването им отразяват приемливи нива на доходност за съответния тип финансов инструмент и ниво на риск.

За целите на оповестяването на справедливата стойност Банката определя различни класове активи и пасиви, в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск, и от съответното ниво от юрархията на справедливата стойност, описана по-долу.

	Балансова стойност		Справедлива стойност	
	2021 г.	2020 г.	2021 г.	2020 г.
Финансови активи				
Парични средства в брой и в централни банки	208 229	147 341	208 229	147 341
Предоставени средства на други банки	28 843	18 684	28 843	18 684
Деривативи	5 566	2 145	5 566	2 145
Предоставени заеми на предприятия	177 976	140 568	180 547	143 141
Предоставени заеми на физически лица	699 234	482 744	699 264	482 820
Ценни книжа по ССПЗ	—	4 490	—	4 490
Финансови активи по ССДВД	108 070	153 170	108 070	153 170
Други вземания	20 703	24 496	20 703	24 496
Финансови пасиви				
Привлечени средства от банки	13 042	31 339	13 042	31 339
Деривативи	6 050	4 432	6 050	4 432
Привлечени средства от клиенти	971 555	740 469	972 653	740 898
Други задължения	5 348	22 107	5 348	22 107
Подчинен дълг	19 829	—	19 190	—
Други привлечени средства	44 531	5 008	44 531	5 008

2.3.1. Финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност

Финансовите активи и пасиви се оценяват по справедлива стойност, като се използват котирани пазарни цени на активен пазар към датата на отчетния период. В случай на неналични котирани цени, използваните справедливи стойности са историческите стойности намалени със загубата от обезценка, при наличие на такава.

2.3.2. Финансови активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Предоставени средства на други банки

Предоставените средства на други банки включват междубанкови депозити и текущи сметки. Справедливата стойност на депозитите с плаваща лихва и овърнайт депозитите е близка до тяхната балансова стойност. Оценената справедлива стойност на депозити с фиксирана доходност се основава на

дисконтираните парични потоци, използвайки осреднени пазарни лихвени проценти за задължения с подобен кредитен риск и остатъчен мaturитет, но поради краткосрочния им характер, ръководството на Банката счита, че справедливата им стойност е близка до тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

Предоставени заеми на клиенти

Предоставените заеми на клиенти се водят по амортизирана стойност, намалена с провизиите за обезценка. Справедливата стойност на предоставените заеми на клиенти с фиксирана лихва представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи входящи парични потоци, прилагайки данни за лихвени проценти за продукти, подобни на предоставяните от Банката. През 2021 г. и 2020 г., Банката отпуска потребителски кредити предимно с фиксиран лихвен процент.

Привлечени средства от банки

Справедливата стойност на привлечените средства от банки е приблизително равна на балансовата им стойност поради тяхната краткосрочност. Справедливата стойност на привлечените средства от клиенти с фиксирана лихва представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, прилагайки статистически данни за лихвени проценти, публикувани от съответните централни банки.

Други привлечени средства (вкл. подчинен дълг)

Оценката на справедливата стойност на другите привлечени средства с фиксиран лихвен процент без котирана пазарна цена се основава на дисконтиран парични потоци, прилагайки лихвени проценти по нови задължения със сходен остатъчен мaturитет. Справедливата стойност на другите привлечени средства, с изключение на подчинения дълг (Бележка 2.3), е близка до тяхната балансова стойност, поради факта, че към 31 декември 2021 г. и 2020 г. по-голямата част от тях са с приложим плаващ лихвен процент.

Други активи и пасиви

Поради краткосрочния характер на другите активи и пасиви, ръководството на Банката счита, че справедливата им стойност е близка до тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г.

2.3.3. Йерархия на справедливата стойност

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност, или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко или косвено;
- Ниво 3 – използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Банката преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Информация за йерархията на справедливите стойности на активите и пасивите на Банката, оценени съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., както и за движението в йерархията през съответния отчетен период, е представена в следващите таблици.

2.3.3.1. Количество оповестявания за йерархията на справедливите стойности за 2021 г.

31 декември 2021 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по СС				
Ценни книжа по ССПЗ	—	—	—	—
Финансови активи по ССДВД	107 978	—	92	108 070
Предоставени заеми на физически лица	—	—	295	295
Деривативи	—	5 566	—	5 566
Активи, които не са по СС				
Предоставени средства на други банки	—	28 843	—	28 843
Предоставени заеми на предприятия	—	—	180 547	180 547
Предоставени заеми на физически лица	—	—	698 969	698 969
Пасиви, оценявани по СС				
Деривативи	—	6 050	—	6 050
Пасиви, които не са по СС				
Привлечени средства от банки	—	—	13 042	13 042
Привлечени средства от клиенти	—	—	972 653	972 653
Лизингови задължения	—	—	5 348	5 348
Подчинен дълг	19 829	—	—	19 829
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 1 януари 2021 г.			1 971	
Трансфери към Ниво 3			—	
Погашения по кредити			(446)	
Общо печалба, включена в друг всеобхватен доход			—	
Печалба от отписани активи			—	
Отписани активи			(833)	
Новопридобити активи/(продажби) на активи			(306)	
Курсови разлики			1	
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 31 декември 2021 г.			387	

През 2021 г. не е имало трансфери между нивата на йерархията на справедливата стойност, както и не са правени промени в използваните техники за оценка през периода.

Описание на техниките за оценка и значителни входящи данни за определяне на справедлива стойност към 31 декември 2021 г.:

Оценителски метод	Значителни наблюдавани входящи данни	Интервал (средно-претеглено)	Анализ на чувствителността
Представени заеми на клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по кредити на сектори нефинансови предприятия и ипотечни кредити по оригинален матуритет	2,45-13,80% (6,69%) Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 5% би довело до промяна в справедливата стойност
Привлечени средства от клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по срочни депозити на сектори нефинансови предприятия и домакинства	0,1% - 5,0% (2,70%) Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 2% би довело до промяна в справедливата стойност

2.3.3.2. Количество оповестявания на йерархията на справедливите стойности за 2020 г.

31 декември 2020 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по СС				
Ценни книжа по ССПЗ	4 940	—	—	4 940
Финансови активи по ССДВД	153 078	—	92	153 170
Представени заеми на физически лица	—	—	1 879	1 879
Деривативи	—	2 145	—	2 145
Активи, които не са по СС				
Представени средства на други банки	—	18 684	—	18 684
Представени заеми на предприятия	—	—	143 141	143 141
Представени заеми на физически лица	—	—	480 941	480 941
Пасиви, оценявани по СС				
Деривативи	—	4 432	—	4 432
Пасиви, които не са по СС				
Привлечени средства от банки	—	—	31 339	31 339
Привлечени средства от клиенти	—	—	740 898	740 898
Лизингови задължения	—	—	5 008	5 008
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 1 януари 2020 г.			9 964	
Трансфери към Ниво 3			—	
Погашения по кредити			(5 061)	
Общо печалба, включена в друг всеобхватен доход			(2 018)	
Печалба от отписани активи			(328)	
Отписани активи			(2 283)	
Новопридобити активи/(продажби) на активи			1 501	
Курсови разлики			196	
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 31 декември 2020 г.			1 971	

През 2020 г. не е имало трансфери между нивата на юерархията на справедливата стойност, както и не са правени промени в използваните техники за оценка през периода.

Описание на техниките за оценка и значителни входящи данни за определяне на справедлива стойност към 31 декември 2020 г.:

Оценителски метод	Значителни наблюдавани входящи данни	Интервал (средно-претеглено)	Анализ на чувствителността
Представени заеми на клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по кредити на сектори нефинансови предприятия и ипотечни кредити по оригинален матуритет	2,45-13,75% (7,08%) Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 5% би довело до промяна в справедливата стойност
Привлечени средства от клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по срочни депозити на сектори нефинансови предприятия и домакинства	0,1-5% (2,55%) Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 2% би довело до промяна в справедливата стойност

2.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск е риска от невъзможността наличните парични ресурси да покрият тегленията по финансови задължения в момента, в който те станат дължими, а също и невъзможността за възстановяване на разполагаеми средства при тяхното изтегляне. Последствията могат да доведат до невъзможност за посрещане на задължения по плащания към депозанти и изпълнение на ангажименти по заеми.

2.4.1. Процес на управление на ликвидния риск

Банката приема подходящи политики за управление на ликвидния риск, които следва да осигуряват:

- поддържането на достатъчни ликвидни активи за посрещане на задълженията при тяхното възникване;
- осъществяване на финансиране на средносрочни активи със средства по средносрочни задължения в добре подбрана пропорция;
- мониторинг на ликвидната позиция на ежедневна база и в процеса на осъществяване на сделките.

Управителният съвет на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите, като първостепенно отговорно звено, да съветва ръководството за стратегията за управление на ликвидността.

Комитетът за управление на активите и пасивите управлява:

- активите и пасивите на Банката за осигуряване на редовно и навременно покриване на настоящи и бъдещи задължения;
- паричните входящи и изходящи потоци на Банката (ликвидни източници) и показателите между активи и пасиви;
- нивата на ликвидност, съобразно заложени показатели; и
- нивата на ликвидност, предписани от съответния регулаторен орган.

Оперативното управление на активите и пасивите на Банката и изпълнението на взетите решения от Комитета за управление на активите и пасивите се възлагат на отдел Финансови пазари и ликвидност.

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблици в хил. лева)

2.4.2. Финансови задължения

Следващата таблица представя финансовите пасиви на Банката, задълженията към персонала и за данъци различни от данък върху доходите, в съответните падежни групи на базата на оставащия период от датата на баланса към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци.

Към 31 декември 2021 г.	Брутен	По-малко	1-3	3-12	1-5	Над 5
	изходящ поток	от 1 месец	месеца	месеца	години	години
Привлечени средства от банки	13 042	13 042	—	—	—	—
Текущи данъчни пасиви	1 204	—	—	1 204	—	—
Деривативи	6 050	821	138	5 091	—	—
Привлечени средства от клиенти	981 361	251 622	110 074	440 035	179 630	—
Други пасиви	44 531	12 995	28 581	2 950	5	—
Подчинен дълг	29 826	—	—	—	1 027	28 799
Лизингови задължения	5 348	—	430	1 065	3 853	—
Общо пасиви	1 081 362	278 480	139 223	450 345	184 515	28 799

Към 31 декември 2020 г.	Брутен	По-малко	1-3	3-12	1-5	Над 5
	изходящ поток	от 1 месец	месеца	месеца	години	години
Привлечени средства от банки	31 339	31 339	—	—	—	—
Деривативи	4 432	368	1 569	2 495	—	—
Привлечени средства от клиенти	748 813	154 389	111 461	303 309	179 654	—
Други пасиви	28 053	8 876	18 254	918	5	—
Лизингови задължения	5 008	137	274	1 233	3 364	—
Общо пасиви	817 645	195 109	131 558	307 955	183 023	—

2.4.3. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Сроковете на договорените суми по условни пасиви и неотменими ангажименти, с които Банката се обвързва за удължаване на кредити на клиенти и други условия, са представени в следващата таблица. Финансовите гаранции са представени в следващата таблица въз основа на най-ранната договорена дата на падеж.

Към 31 декември 2021 г.	До 1	1-5	Общо
	година	години	
Финансови гаранции	373	69	441
Гаранции за добро изпълнение	40	—	40
Неусвоени кредитни ангажименти	37 542	7 587	45 130
Общо	37 955	7 656	45 611

Към 31 декември 2020 г.	До 1	1-5	Общо
	година	години	
Финансови гаранции	297	68	365
Гаранции за добро изпълнение	542	—	542
Неусвоени кредитни ангажименти	19 815	8 227	28 042
Общо	20 654	8 295	28 949

2.4.4. Нетна разлика в ликвидността

Следващата таблица представя анализ на активите и пасивите на Банката по падежна структура към датата на баланса въз основа на остатъчния срок до настъпване на договорените дати на падеж. Предоставените заеми на клиенти с остатъчен падеж над пет години са посочени в колоната „неопределен падеж“.

Към 31 декември 2021 г.	На виждане/ до 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Неопре- делен	Общо
Активи							
Парични средства в брой и в централни банки							
	208 229	—	—	—	—	—	208 229
Предоставени средства на други банки	18 400	1 956	—	—	8 487	—	28 843
Деривативи	70	54	5 311	70	61	—	5 566
Ценни книжа по ССПЗ	—	—	—	—	—	—	—
Финансови активи по ССДВД	—	867	1 260	71 152	34 699	92	108 070
Предоставени заеми на клиенти	75 239	59 616	227 293	514 535	527	—	877 210
Други активи	20 128	503	939	352	—	—	21 922
Текущи данъчни активи	148	—	—	—	—	—	148
Инвестиции в д-ни дружества	—	—	—	—	—	18 451	18 451
Нематериални активи	—	—	—	—	—	13 920	13 920
Имоти и оборудване	—	—	—	—	—	16 889	16 889
Инвестиционни имоти	—	—	—	—	—	1 562	1 562
Отсрочени данъчни активи	—	—	—	680	—	—	680
Придобити обезпечения	—	—	—	—	—	7 527	7 527
Общо активи	322 214	62 996	234 803	586 789	43 774	58 441	1 309 017
Пасиви							
Привлечени средства от банки	13 042	—	—	—	—	—	13 042
Текущи данъчни пасиви	—	—	1 204	—	—	—	1 204
Деривативи	821	138	5 091	—	—	—	6 050
Привлечени средства от клиенти	251 482	109 797	435 216	175 060	—	—	971 555
Други пасиви	12 995	28 581	2 950	5	—	—	44 531
Лизинговти задължения	—	430	1 065	3 853	—	—	5 348
Подчинен дълг	—	—	—	—	19 829	—	19 829
Общо пасиви	278 340	138 946	445 526	178 918	19 829	—	1 061 559
Нетна разлика в ликвидността	43 874	(75 950)	(210 723)	407 871	23 945	58 441	247 458
Кумулативни парични потоци	43 874	(32 076)	(242 799)	165 072	189 017	247 458	N/A

На дневна база Банката наблюдава ликвидните активи и пасиви по тип валута, стойност и лихвени проценти. По отношение на голяма част от задълженията, представляващи срочни депозити от физически и юридически лица, се предприемат съответни мерки за мотивиране на клиентите за подновяване на депозитите. Депозитите на юридически лица са предимно в големи размери и историческият опит показва, че обикновено условията се преразглеждат и договарят отново непосредствено преди техния падеж.

Към 31 декември 2020 г.	На виждане/ до 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Неопре- делен	Общо
Активи							
Парични средства в брой и в централни банки	147 341	—	—	—	—	—	147 341
Предоставени средства на други банки	7 929	—	10 755	—	—	—	18 684
Деривативи	—	126	2 019	—	—	—	2 145
Ценни книжа по ССПЗ	—	—	—	4 940	—	—	4 940
Финансови активи по ССДВД	267	2 795	15 412	67 412	64 759	2 525	153 170
Предоставени заеми на клиенти	37 302	45 060	151 532	389 104	314	—	623 312
Други активи	22 345	3 829	623	483	—	—	27 280
Текущи данъчни активи	2 194	—	—	—	—	—	2 194
Инвестиции в д-ни дружества	—	—	—	—	—	16 401	16 401
Нематериални активи	—	—	—	—	—	10 232	10 232
Имоти и оборудване	—	—	—	—	—	15 829	15 829
Инвестиционни имоти	—	—	—	—	—	1 632	1 632
Отсрочени данъчни активи	456	—	—	—	—	—	456
Придобити обезпечения	—	—	—	—	—	6 368	6 368
Общо активи	217 834	51 810	180 341	461 939	65 073	52 987	1 029 984
Пасиви							
Привлечени средства от банки	31 339	—	—	—	—	—	31 339
Деривативи	369	1 569	2 494	—	—	—	4 432
Привлечени средства от клиенти	154 403	111 292	300 204	174 570	—	—	740 469
Други пасиви	8 876	18 254	1 122	5	—	—	28 257
Лизингови задължения	137	274	1 233	3 364	—	—	5 008
Общо пасиви	195 124	131 389	305 053	177 939	—	—	809 505
Нетна разлика в ликвидността	22 710	(79 579)	(124 712)	284 000	65 073	52 987	220 479
Кумулативни парични потоци	22 710	(56 869)	(181 581)	102 419	167 492	220 479	N/A

2.4.5. Ефект на COVID-19 пандемията – мораториум по плащанията

На 3 април 2020 г. Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва гласуваните в Европейския банков орган („ЕБО“) Насоки относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (ЕВА/GL/2020/02), за което бе уведомен ЕБО. В последствие БНБ одобри Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции, който даде възможност за промени в графика за изплащане на главницата и/или лихвите по задълженията, без да се променят ключови параметри по кредитния договор. Властите в Румъния възприеха подобни мерки в съответствие с изискванията на ЕБО.

Клиентите, за които се разрешава мораториум, се класифицират в рисковата категория, на която са отговаряли преди установяването на грatisния период. Не се допусна подобрене в резултат на отсрочването на вноските. В допълнение, нивото на обезценките се запази консервативно, за да не се допусне подценяване на потенциалния риск от влошаване. Поведението на кредитополучателите се наблюдава ежемесечно и всяка информация за наличие на просрочие се отразява своевременно. Поведението на преобладаващата част от клиентите след изтичане на мораториумите показва желание и възможност да обслужват задълженията си.

По отношение на кредитите с мораториум, статистиката показва, че около две трети от кредитните експозиции с мерки за преструктуриране в България и Румъния са редовни, а 39% от всички заеми с мерки по мораториум са изцяло погасени към края на годината.

При изготвянето на анализа на необходимия допълнителен капитал по Втори стълб и стрес тестове в рамките на процеса по актуализация на Вътрешния анализ на адекватността на капитала и Вътрешния

анализ на адекватността на ликвидността, са използвани прогнозни данни за период от 3 години, които отчитат очакваното влияние на пандемията от COVID-19 върху изложеността на банката към кредитен, пазарни (включително ликвиден, лихвен и ценови) рискове и операционен риск. За изготвянето на анализа са използвани утежнени сценарии. Банката отчита високо ниво на капиталова адекватност и базов собствен капитал, който надхвърля капиталовите изисквания по Първи и Втори стълб. В анализа на необходимия допълнителен капитал по Втори стълб и стрес тестове са обхванати всички активи и пасиви на Банката.

2.5. Доверени активи на отговорно пазене

Банката е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изискванията на Наредба 58 на Комисията за финансов надзор. Банката има одобрени правила и политики, във връзка с доверителните си операции за клиенти, които са изгответи на база изискванията на чл.1-10 на горната Наредба 58.

2.6. Управление на капитала

Целите на ръководството на Банката при управление на капитала, като разширено понятие в сравнение с отражението на „капитала“ в баланса, се свеждат до:

- придвижане към капиталовите изисквания, установени чрез регуляторните органи на банковите пазари, където Банката извършва дейност;
- гарантиране на възможността Банката да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да осигури възвращаемост на акционерите; и
- поддържане на стабилна капиталова база, която да стои в основата на развитието на дейността на Банката.

Капиталовата адекватност и използването на собствения капитал се наблюдават от ръководството на Банката посредством прилагане на техники, базирани на насоки, разработени от Базелския комитет, както и на Директивите на ЕС, възприети от Българската Народна Банка, в ролята и на регуляторен орган за надзорни цели. Изискваната информация се представя пред последната на регулярна база.

Регуляторният орган изиска всяка банка или група от банки да: (а) поддържа минимално ниво на собствен капитал от 10 000 хил. лева и (б) поддържа съотношение на общата сума на регуляторния капитал към рисково претеглените активи от 14,75%, формирано на база изискване за обща капиталова адекватност от 8%, предпазен капиталов буфер от 2,5%, буфер за системен риск от 3%, антицикличен буфер от 0,5% и индивидуално капиталово изискване за банката от 0,75%.

Собственият капитал на Банката се разделя на две нива, съгласно определенията и изискванията на Регламент 575/2013 на Европейския парламент и съвет:

(a) Капитал от първи ред, който се образува от следните елементи:

- внесен и регистриран капитал, с изключение на привилегированите акции;
- фонд Резервен;
 - други резерви с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ;
 - неразпределена печалба от минали години;
 - печалбата от текущата година, намалена с дължимите данъци, очакваните плащания по дивиденти и други отчисления.

(b) Капитал от втори ред – подчинен дълг.

Банката включва неразпределената печалба от минали години в капитала, след като одитираният индивидуален финансов отчет е приет от едноличния собственик на капитала и са приспаднати сумите за изплащане на дивиденти и другите отчисления.

Веднъж включена като елемент на капитала от първи ред, неразпределената печалба от минали години може да се използва за дивиденти само с одобрение на Регулаторния орган.

Печалбата от текущата година може да се включи в размера на капитала, само ако са изпълнени следните условия:

- определен е максималния размер на очакваните плащания по дивиденти и други отчисления;
- печалбата и дължимите данъци са потвърдени от специализираните одиторски предприятия, наети от Банката;
- из pratено е уведомление до Регулаторния орган с приложени документи за обстоятелствата по задължителните условия и Регулаторния орган не е възразил и/или е дал своето одобрение.

Сумата на капитала от първи ред се намалява с:

- загубата за текущата и минали години;
- балансовата стойност на притежаваните от Банката собствени акции;
- стойността на нематериалните активи;
- нереализираната загуба от финансовите активи по ССДВД.

Банката не включва в собствения капитал:

- резерви от хеджиране на парични потоци от позиции, оценявани преди това по амортизирана стойност, и хеджиране на парични потоци, свързано с прогнозни транзакции;
- печалби и загуби от пасиви, оценявани по справедлива стойност, дължащи се на промени в оценката на кредитното качество на Банката;
- нереализираната печалба от инвестиционни имоти и от финансови активи по ССДВД.

Собственият капитал се намалява с балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват над 10% от внесения капитал на кредитна институция по Закона за кредитните институции, както и инвестициите в дългосрочни дългови (хиbridни) инструменти и подчинен срочен дълг в такива институции, в които Банката има участие над 10% от внесения капитал, за всеки отделен случай, когато те не са консолидирани в баланса й.

Рисковопретеглените активи се измерват посредством класификации на рискови тегла, съобразно характера на/и отразявайки оценката на кредитния, пазарния и други свързани рискове – за всеки актив и контрагент, и взимайки предвид всяко, отговарящо на условията обезпечение или гаранция.

Подобно третиране се прилага и по отношение на условните пасиви и неотменими ангажименти, с някои различия с оглед на по-голяма условност на потенциалните загуби.

Следващата таблица структурира собствения капитал и показателите на Банката към 31 декември на съответните отчетни години. През тези две години Банката отговаря на капиталовите изисквания за кредитните институции.

	2021 г.	2020 г.
Капитал от първи ред		
Акционерен капитал	81 600	81 600
Резерви и натрупана печалба/(загуба) от минали години	105 498	96 209
Намаления:		
<i>Нематериални активи</i>	<i>(10 911)</i>	<i>(6 887)</i>
Други корекции на капитала от първи ред	(6 070)	(5 955)
Общо капитал от първи ред	170 117	164 967
Капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	16 015	—
Общо капитал от втори ред	16 015	—
Общо рисковопретеглени активи	800 766	834 029
Коефициент на капиталова адекватност	23,24%	19,78%

2.7. Операционен риск

По отношение на операционния риск при отчитане на капитала, Банката използва алтернативен стандартизиран подход за изчисляване на минимално изискуем капитал за регуляторни цели по Първи стълб.

Съответен индикатор (хил. лв.)			Капиталови изисквания	Обща сума на експозицията към оперативен риск (x12.5) – 31.12.2021 г.
2018	2019	2020		
26 112	29 829	26 616	3 696	46 200

Стойността на действителните операционни загуби възникнали през 2021 г. за Банката е 334 хил. лева, от които са възстановени 15 хил. лева, което представлява 4,4% от операционните щети възникнали през 2021 г.

3. Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Приблизителните оценки и преценки се прилагат последователно и се базират върху историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, за които се счита, че са разумни предвид обстоятелствата. При прилагането на възприетите счетоводни политики ръководството на Банката е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Обезценка на финансови активи

Банката прави преглед на своите кредитни портфейли, за да прецени необходимостта от начисляване на загуби за обезценка, минимум на месечна база. Банката разделя кредитния портфейл на две основни категории според типовете на клиента, т.е. корпоративни клиенти и клиенти физически лица. След това, Банката определя допълнителни подкатегории във всяка една основна, според вида на продукта, като по този начин се формират подпортфейли със сходни кредитни характеристики. Банката включва тези подпортфейли в модела за колективна обезценка. Всички кредити, които не могат да бъдат включени в тези подпортфейли, се анализират за обезценка на индивидуална база. Така извършената сегментация

води до изчисляване на колективна и индивидуална обезценка за корпоративните клиенти и колективна за физическите лица. Когато определя дали загубата от обезценка следва да се отрази в отчета за всеобхватния доход, тя прави анализ дали съществуват обективни данни, сочещи че е налице съществено намаление на очакваните бъдещи парични потоци от портфейл с кредити, преди намалението да може да бъде свързано с отделен кредит от този портфейл.

Тези доказателства могат да включват обективни данни, сочещи че е налице неблагоприятна промяна в способността на кредитополучателите за покриване на задълженията по кредитите в съответния портфейл, или на националните или местните икономически условия, които имат връзка с неизпълнението на погасяванията по кредитите в Банката. При планирането на паричните потоци ръководството използва приблизителни оценки на базата на историческия опит за реализиране на загуби от активи с характеристики на кредитния риск и обективни доказателства за обезценка, аналогични на тези в портфейла. Методологията и предположенията, използвани за оценката на сумата и на времето на възникване на бъдещите парични потоци, се преглеждат периодично, за да се намалят всякакви разлики между приблизителните оценки за загубата и действителния опит по отношение на загубите.

Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на евентуалното значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити на клиенти по фази (Бележка 2.1.3), за определянето на вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение и експозицията при неизпълнение (Бележка 2.1.4), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макроикономически фактори, предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ. По-високата степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити на клиенти от Фаза 1, Фаза 2 и Фаза 3, която се определя на колективна база в зависимост от това доколко Банката разполага с подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за вероятността за неизпълнение и загубата за неизпълнение в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити на клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времевото разпределение и сумите на очакваните бъдещи парични потоци, включително от реализиране на обезпечения.

През 2021 г., предвид социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на COVID-19, включително мораториумни мерки, при определянето на ОКЗ Банката е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от пандемичната среда, чрез преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите, различни от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.

Обезпечения

Стойността на обезпеченията, представляващи недвижими имоти, се определя от независими експерти-оценители, които използват общоприети оценителски техники. Тези техники включват метода на приходите и метода на дисконтираните парични потоци. В някои случаи справедливите стойности се определят на база неотдавнашни сделки с недвижими имоти, имащи сходни характеристики и местоположение, като обезпеченията. Определянето на справедливата стойност на обезпеченията изисква използването на приблизителни оценки, като например бъдещите парични потоци от активите и нормите на дисконтиране, приложими към тези активи. Тези приблизителни оценки се базират на условията на местния пазар, съществуващи към датата на оценката. Продължаващата променливост и непостоянство на световната финансова система се отразява в несигурността на пазарите на недвижими имоти. Следователно, при определянето на приблизителните оценки на стойностите на обезпеченията през 2021 г. и 2020 г., оценителите са използвали познанията си за пазара и професионалната си преценка, а не просто са разчитали на историческите сравнителни данни за сделките. При тези обстоятелства, в приблизителната оценка на стойности на обезпеченията съществува по-голяма несигурност, отколкото съществуващата в условията на по-активен пазар.

Придобити активи от обезпечение

Придобитите активи, служещи като обезпечение по кредити, се класифицират като придобити активи от обезпечение. Банката оценява придобитите обезпечения по необслужвани кредити по по-ниската от стойността при придобиване и справедливата стойност намалена с разходи по продажбата. Определянето на справедливата стойност на обезпеченията изиска използването на приблизителни оценки като например бъдещите парични потоци от активите и нормите на дисконтиране, приложими към тези активи. Тези приблизителни оценки се базират на условията на местния пазар, съществуващи към датата на оценката. Ръководството на Банката е ангажирано с конкретни действия за реализация на придобитите активи от обезпечение чрез организиране и финализиране на тяхната продажба.

Определяне на срока на лизинга за договори с опции за подновяване и прекратяване – Банката като лизингополучател

Банката определя срока на лизинга като неотменимия срок на лизинга, заедно с каквито и да било периоди, обхванати от опция за удължаването му, ако е сигурно в разумна степен, че опцията ще бъде упражнена, или каквито и да било периоди, обхванати от опция за прекратяването на лизинга, ако е сигурно в разумна степен, че опцията няма да бъде упражнена.

Банката има няколко лизингови договора, които включват опции за удължаване и прекратяване. Банката използва преценка, за да оцени дали е сигурно в разумна степен дали опцията за подновяване или прекратяване на лизинга ще бъде упражнена или не, т.е. Банката разглежда всички съществени фактори, които създават икономически стимул за упражняването или на опцията за подновяване, или на опцията за прекратяване. След датата на влизане в сила на договора Банката преоценява срока на лизинга, ако е налице съществено събитие или промяна в обстоятелствата, което е в нейния контрол и засяга способността й да упражни или да не упражни опцията за подновяване или прекратяване (например изграждане на съществени подобрения в имот или съществена преработка по спецификации на лизинговия актив).

Провизии и условни задължения

Банката извършва дейността си в регуляторна и законова среда, която по своята природа съдържа висок елемент на рисък от съдебни производства. В резултат на това, тя може да бъде въвлечена в редица съдебни, арбитражни и регуляторни процедури, които да възникнат в процеса на операциите ий. Когато Банката може да извърши надеждна оценка на изходящите потоци от икономически ползи във връзка с конкретен случай и смята, че вероятността за такива потоци е висока, Банката начислява провизия. Когато се счита, че вероятността е малка, или не може да бъде извършена надеждна оценка на изходящите потоци, се извършва оповестяване на условно задължение. Тъй като определянето на количеството и вероятността на загубите включва субективност и несигурност, Банката взема предвид редица фактори като юридически мнения, етапа на развитие на случая и исторически данни за подобни случаи. За повече подробности, виж Бележка 27.

Справедлива стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтови проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение.

Действащо предприятие

Финансовите прогнози на Банката отразяват резултатите, които ръководството счита за най-вероятни, въз основа на информацията, която е налична към датата на подписване на настоящия индивидуален финансов

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблица в хил. лева)

отчет. Това включва прилагането на безопасни от гледна точка на COVID-19 практики на работа и промени в пазара.

За да се оцени гъвкавостта на Банката спрямо по-неблагоприятни резултати, за изпълнението на прогнозите беше направен анализ на чувствителността, за да отрази серия от сценарии, базирани на основните рискове за Банката и перспективите за спад на икономиката, в която Банката осъществява дейността си. Ръководството счита, че Банката ще продължи осъществяването на своята дейност в условия на COVID-19, като според резултатите от извършението стрес тестове, Банката ще успее да посрещне и негативен сценарий. Ръководството ще продължи да извърши стриктен мониторинг върху развиващите се пандемични обстоятелства и ще взима съответстващи мерки.

4. Нетен лихвен доход

	2021 г.	2020 г.
Приходи от лихви по ЕЛП метод		
Представени заеми на клиенти	184 255	159 354
Представени средства на други банки	215	25
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	5 502	5 323
Финансови активи по справедлива стойност в ПЗ	108	—
Общо приходи от лихви по ЕЛП метод	190 080	164 702
Разходи за лихви по ЕЛП метод		
Привлечени/предоставени средства от/на банки	1 338	1 150
Привлечени средства от клиенти	11 954	8 364
Лизингови задължения	85	66
Общо разходи за лихви по ЕЛП метод	13 377	9 580
Нетен лихвен доход	176 703	155 122

5. Нетен доход от такси и комисионни

	2021 г.	2020 г.
Приходи от такси и комисионни		
По извършване на дейност като застрахователен агент	30 026	16 469
По извършване на транзакции и поддържане на депозити	1 945	1 953
За издаване на гаранции и акредитиви	44	40
Общо приходи от такси и комисионни по договори с клиенти	32 015	18 462
Други приходи	228	244
Общо приходи от такси и комисионни	32 243	18 706
Разходи за такси и комисионни		
Посреднически комисионни	1 442	1 205
Банкови операции	3 431	3 799
Други	26	21
Общо разходи за такси и комисионни	4 899	5 025
Нетен доход от такси и комисионни	27 344	13 681

Приходите от агентски комисионни са въз основа на сключен договор за застрахователно агентство. Разходите за посреднически комисионни са съгласно договор за кредитно посредничество.

6. Нетни загуби от търговски операции

Нетните загуби от търговски операции включват резултати от суапове, форуърди и спот сделки и са в размер на 2 096 хил. лева (2020 г.: 278 хил. лева).

7. Други печалби/(загуби), нетно

	2021 г.	2020 г.
Нетна загуба от валутна преоценка	(3 163)	(3 177)
Нетна загуба от продажба на придобити обезпечения	(207)	(263)
Нетна загуба от продажба на ценни книжа по ССПЗ	(49)	—
Провизии, свързани със съдебни дела	—	(67)
Други провизии	21	—
Нетна печалба/(загуба) от отписване на кредити	212	(36)
Нетна печалба от други финансови активи	435	1 583
Нетна печалба/(загуба) от деривативи	1 806	(1 877)
Нетна печалба/(загуба) от продажба на финансови активи по ССДВД	2 662	(825)
Приходи от дивиденти	6 587	—
Общо други печалби/(загуби), нетно	8 304	(4 662)

8. Разходи за персонала

	2021 г.	2020 г.
Разходи за заплати	41 228	33 652
Разходи за социални осигуровки	4 211	3 600
- вкл. <i>пенсионен фонд</i>	2 321	1 979
Общо разходи за персонала	45 439	37 252

Броят на служителите на Банката към края на 2021 г. е 1 126 (2020 г.: 1 099 служители).

9. Други оперативни разходи

	2021 г.	2020 г.
Разходи за администриране на портфейли	60 674	38 303
Разходи за ИТ услуги	5 395	4 765
Консултантски, правни и други професионални услуги	5 784	4 512
Разходи за други външни услуги	3 987	3 419
Разходи за реклама	4 067	2 826
Годишна вноска към БНБ, ФГВБ и ФПБ	1 653	1 511
Материали	2 250	1 382
Разходи за данъци (различни от данък върху доходите)	483	422
Наеми по оперативен лизинг (краткосрочни и несъществени)	309	245
Други	3 726	4 139
Общо други оперативни разходи	88 328	61 524

В позиция Консултантски, правни и други професионални услуги се отчитат начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните съвместни одитори на Банката, както следва: независим финансов одит в размер на 264 хил. лева (2020 г.: 244 хил. лева). Консултации от свързани дружества на регистрираните одитори на територията на България – в размер на 38 хил. лева (2020 г.: 12 хил. лева), и други услуги, несвързани с одита в размер на 1 хил. лева (2020 г.: 9 хил. лева).

10. Разходи за данъци

	2021 г.	2020 г.
Разход за текущ данък върху доходите (печалбата)	4 757	2 787
Ефекти от възникване и възстановяване на временни данъчни разлики	(224)	11
Разход за данък, отчетен в печалбата	4 533	2 798
	2021 г.	2020 г.
Вземане на 1 януари	2 194	223
Текущ данък, отчетен в печалбата	(4 757)	(2 787)
Текущ данък, отчетен в другия всеобхватен доход (Бележка 29)	157	344
Възстановен данък през годината	(2 107)	(932)
Платени суми през годината	3 457	5 346
Вземане на 31 декември	(1 056)	2 194

В Отчета за паричните потоци платените суми за данък върху дохода са представени нетно от възстановения данък през годината.

Равнението между разхода за данък върху доходите (печалбата) и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31 декември 2021 г. и 2020 г., е представено по-долу:

	2021 г.	2020 г.
Печалба преди данъци	33 049	19 059
<i>Номинална данъчна ставка</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>
Данък на база номинална данъчна ставка	3 305	1 906
Ефекти от различни номинални данъчни ставки в други юрисдикции	1 812	747
Данъчен ефект от приходи, нетно, непризнати за данъчни цели	(584)	145
Разходи за данъци	4 533	2 798
Ефективна данъчна ставка	13,72%	14,68%

Изменението на отсрочените данъци е свързано със следните временни разлики:

	2021 г.	2020 г.
Увеличение на провизията за неизползвани отпуски	(66)	–
Увеличение на задължения за обезщетения при пенсиониране	(34)	(15)
Увеличение на провизиите по други задължения	6	69
Увеличение на провизията за бонуси	(130)	(43)
(Икономия)/разход по отсрочени данъци, отчетени в печалбата	(224)	11

Изменението на данъците, отчетени в друг всеобхватен доход, е свързано със следните временни разлики:

Преоценка на финансови активи по ССДВД	157	344
Икономия от данъци, отчетени в друг всеобхватен доход	157	344

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. отсрочените данъци включват единствено отсрочени данъчни активи, както следва:

	2021 г.	2020 г.
Отсрочени данъчни активи		
Провизии за неизползвани отпуски	144	78
Обезщетения при пенсиониране	109	75
Провизии по други задължения	19	25
Начисления за бонуси	408	278
Общо	680	456

11. Парични средства в брой и в централни банки

	2021 г.	2020 г.
Парични средства в брой	16 788	15 467
Парични средства по сметки в централни банки, различни от МЗР	101 797	66 075
Парични средства и парични еквиваленти за целите на паричните потоци (Бележка 30)	118 585	81 542
Минимален задължителен резерв („МЗР“) в централни банки	89 644	65 799
Общо парични средства в брой и в централни банки	208 229	147 341

Към 31 декември 2021 г. нормативно определеният размер на задължителните минимални резерви в Българска народна банка („БНБ“) е 10% (2020 г.: 10%) от депозитната база, с изключение на: 5% върху привлечени средства от чужбина, и 0% върху привлечени средства от други местни банки, чрез клонове на местна банка в чужбина, и чрез дългово/капиталови (хиbridни) инструменти, като подчинен срочен дълг. Към 31 декември 2021 г. нормативно определеният размер на задължителните минимални резерви в Националната банка на Румъния („НБР“) е 8% за привлечени средства в нови румънски леи и 5% за привлечени средства в различни от нови румънски леи валути, с изключение на привлечените средства от други местни банки и привлечените средства с остатъчен падеж не по-малък от две години, без клауза за предсрочно прекратяване. Задължителните минимални резерви не са на разположение за ползване в ежедневната дейност на Банката. БНБ може да начислява лихва в левове върху задължителните минимални резерви и свърхрезервите, като лихвата върху тях може да бъде отрицателна величина, а тези в НБР са лихвоносни с положителна величина.

12. Предоставени средства на други банки

	2021 г.	2020 г.
Депозити в местни банки с оригинален матуритет до 6 месеца	12 172	10 757
Разплащателни сметки при чуждестранни банки	14 130	5 582
Разплащателни сметки при местни банки	2 545	2 348
<i>Провизии за обезценка по очаквани кредитни загуби</i>	<i>(4)</i>	<i>(3)</i>
Включени в паричните средства и паричните еквиваленти за целите на паричните потоци (Бележка 30)	18 399	7 929
Общо предоставени средства на други банки	28 843	18 684

Към 31 декември 2021 г. в позиция Депозити в местни банки с оригинален матуритет до шест месеца са включени депозити, които служат за обезпечение по деривативи, както е оповестено в Бележка 28 и в Бележка 2.4.4.

13. Ценни книжа по справедлива стойност

Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	2021 г.	2020 г.
Държавни дългови ценни книжа, търгувани на регулиран пазар		
ДДК България	50 514	41 050
ДДК Румъния	21 055	25 991
ДДК Хърватия	9 013	9 296
ДДК Черна гора	2 714	7 914
ДДК Република Сърбия	4 244	4 785
ДДК Турция	6 039	—
Общо	93 579	89 036
Други дългови ценни книжа, търгувани на официален пазар		
Финансови институции	13 652	50 449
Нефинансови институции	747	11 160
Общо	14 399	61 609
Капиталови ценни книжа, нетъргувани на официален пазар	92	92
Капиталови ценни книжа, търгувани на официален пазар	—	2 433
Общо	92	2 525
Общо финансови активи по справедлива стойност в ДВД	108 070	153 170

Държавните и корпоративните инструменти са емитирани в лева, евро и в щатски долари. Дълговите и капиталовите ценни книжа са отчетени по справедлива стойност на базата на котирани пазарни цени към датата на отчета.

Финансовите активи по ССПЗ включват изцяло дългови ценни книжа, търгувани на официален пазар.

14. Предоставени заеми на клиенти

	2021 г.	2020 г.
Корпоративни клиенти	184 971	150 402
Физически лица	772 299	563 442
Служители	1 458	1 421
Общо предоставени заеми на клиенти	958 728	715 265
Провизии за обезценка по очаквани кредитни загуби (Бележка 15)	(81 518)	(91 953)
Общо нетни предоставени заеми на клиенти	877 210	623 312

Предоставените заеми на клиенти се отчитат по амортизирана стойност, с изключение на сумата от 348 хил. лева към 31 декември 2021 г. (2020 г.: 3 684 хил. лева) предоставени заеми на физически лица, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата и загубата. Преоценката до справедлива стойност по последните към 31 декември 2021 г. възлиза на 53 хил. лева (2020 г.: 1 805 хил. лева).

Предоставените заеми на клиенти включват начислени лихви в размер на 19 645 хил. лева (2020 г.: 16 551 хил. лева). Предоставените заеми на клиенти с плаващи лихвени проценти са на стойност 156 705 хил. лева (2020 г.: 137 473 хил. лева), а тези с фиксираны лихвени проценти – на стойност 802 023 хил. лева (2020 г.: 577 792 хил. лева).

15. Провизии за загуби от обезценка

В таблицата по-долу провизиите за загуби от обезценка на заеми на клиенти към 31 декември 2021 г. са представени по фази и тип на клиента:

Провизии за загуби от обезценка (по очаквани кредитни загуби) на предоставени кредити и лизинг	Сaldo към 01.01.2021 г.	Промени в начислената кредитна обезценка	Кредити, отписани срещу провизия	Курсови разлики	Сaldo към 31.12.2021 г.
Фаза 1	(15 165)	(9 192)	45	13	(24 299)
Корпоративни клиенти	(931)	123	—	12	(796)
Физически лица	(14 234)	(9 315)	45	1	(23 503)
Колективно оценени	(15 022)	(9 183)	45	12	(24 148)
Индивидуално оценени	(143)	(9)	—	1	(151)
Фаза 2	(9 760)	1 023	18	14	(8 705)
Корпоративни клиенти	(1 248)	526	—	11	(711)
Физически лица	(8 512)	497	18	3	(7 994)
Колективно оценени	(9 267)	683	18	11	(8 555)
Индивидуално оценени	(493)	340	—	3	(150)
Фаза 3	(67 028)	(50 426)	67 892	1 048	(48 514)
Корпоративни клиенти	(7 654)	(2 654)	4 440	378	(5 490)
Физически лица	(59 374)	(47 772)	63 452	670	(43 024)
Колективно оценени	(61 988)	(50 490)	65 561	1 028	(45 889)
Индивидуално оценени	(5 040)	64	2 331	20	(2 625)
Общо	(91 953)	(58 595)	67 955	1 075	(81 518)

В позицията Представени кредити на клиенти и лизинг в таблицата по-долу са включени продажби на стойност 20 616 хил. лева.

Загуби от обезценка на финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	(263)	—	—	(263)
Представени средства на други банки	(13)	—	—	(13)
Представени кредити на клиенти и лизинг от които: приходи от продажба на кредити	(9 192)	1 023	(29 810)	(37 979)
Общо	(9 468)	1 023	(29 810)	(38 255)

Пояснителни бележки към финансовия отчет (таблица в хил. лева)

В таблицата по-долу провизиите за загуби от обезценка на заеми на клиенти към 31 декември 2020 г. са представени по фази и тип на клиента:

Провизии за загуби от обезценка (по очаквани кредитни загуби) на предоставени кредити и лизинг	Салдо към 01.01.2020 г.	Промени в начислената кредитна обезценка	Кредити, отписани срещу провизия	Курсови разлики	Салдо към 31.12.2020 г.
Фаза 1	(13 443)	(1 992)	—	270	(15 165)
Корпоративни клиенти	(734)	(455)	—	258	(931)
Физически лица	(12 709)	(1 537)	—	12	(14 234)
Колективно оценени	(13 375)	(1 936)	—	289	(15 022)
Индивидуално оценени	(68)	(56)	—	(19)	(143)
Фаза 2	(7 048)	(2 623)	—	(89)	(9 760)
Корпоративни клиенти	(581)	(540)	—	(127)	(1 248)
Физически лица	(6 467)	(2 083)	—	38	(8 512)
Колективно оценени	(6 980)	(2 273)	—	(14)	(9 267)
Индивидуално оценени	(68)	(350)	—	(75)	(493)
Фаза 3	(51 154)	(41 059)	24 315	870	(67 028)
Корпоративни клиенти	(6 526)	(1 188)	—	60	(7 654)
Физически лица	(44 628)	(39 871)	24 315	810	(59 374)
Колективно оценени	(46 906)	(40 856)	24 315	1 459	(61 988)
Индивидуално оценени	(4 248)	(203)	—	(589)	(5 040)
Общо	(71 645)	(45 674)	24 315	1 051	(91 953)

В позицията Предоставени кредити на клиенти и лизинг в таблицата по-долу са включени продажби на стойност 5 373 хил. лева.

Загуби от обезценка на финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	(579)	—	—	(579)
Предоставени средства на други банки	—	—	—	—
Предоставени кредити на клиенти и лизинг	(1 992)	(2 623)	(35 686)	(40 301)
<i>от които: приходи от продажба на кредити</i>	—	—	5 373	5 373
Общо	(2 571)	(2 623)	(35 686)	(40 880)

16. Структура на кредитния портфейл по отрасли на икономиката

Структурата на кредитния портфейл по отрасли на икономиката е, както следва:

	2021 г.	2021 г.	2020 г.	2020 г.
Строителство и недвижими имоти	100 839	10,52%	69 150	9,67%
Услуги	20 929	2,18%	21 251	2,97%
Търговия	20 238	2,11%	16 268	2,27%
Туризъм	16 295	1,70%	24 799	3,47%
Други финансови институции	12 485	1,30%	2 554	0,36%
Селско стопанство	7 113	0,74%	9 308	1,30%
Производство	7 072	0,74%	7 072	0,99%
Физически лица	772 299	80,55%	563 442	78,77%
Служители	1 458	0,15%	1 421	0,20%
Общо предоставени кредити на клиенти	958 728	100,00%	715 265	100,00%

Към 31 декември 2021 г. десетте най-големи кредити на клиенти представляват 5,11% от портфейла на Банката нетно от провизии (2020 г.: 5,17%).

17. Придобити активи от обезпечение

	2021 г.	2020 г.
Отчетна стойност	8 154	7 416
Натрупана обезценка	(627)	(1 048)
Общо придобити активи от обезпечение	7 527	6 368

Към 31 декември 2021 г., придобитите от Банката активи от обезпечение активи по прекратени или просрочени договори за кредити са в размер на 7 527 хил. лева, нетно от обезценка (2020 г.: 6 368 хил. лева). Банката е начислила обезценка в размер на 627 хил. лева към 31 декември 2021 г. (2020 г.: 1 048 хил. лева).

През 2021 г., чрез продажба Банката е реализирала активи, отчитани в тази категория на стойност 2 739 хил. лева (2020 г.: 153 хил. лева).

През 2021 г. и 2020 г., Банката е придобила активи от обезпечение в размер на 3 043 хил. лв.

Банката има намерение да реализира придобитите активи от обезпечение чрез продажба в рамките на следващи отчетни периоди, в зависимост от възможностите на пазара и при постигане на най-добра цена.

Движението в обезценката на придобити активи от обезпечение е, както следва:

Към 1 януари 2020 г.	721
Начислена обезценка	331
Отписана обезценка	-
Курсова разлика	(4)
Към 31 декември 2020 г.	1 048
Начислена обезценка	(13)
Отписана обезценка	(399)
Курсова разлика	(9)
Към 31 декември 2021 г.	627

18. Нематериални активи

	Софтуер	Други	Общо
Сaldo на 1 януари 2020 г.			
Отчетна стойност	7 641	6 712	14 353
Натрупана амортизация	(4 909)	–	(4 909)
Балансова стойност	2 732	6 712	9 444
Година, завършваща на 31 декември 2020 г.			
Балансова стойност в началото на годината	2 732	6 712	9 444
Новопридобити активи	907	2 913	3 820
Отписани активи	–	(1 544)	(1 544)
Трансфери	3 211	(3 211)	–
Курсови разлики	(9)	19	10
Разходи за амортизация	(1 476)	(22)	(1 498)
Балансова стойност в края на годината	5 365	4 867	10 232
Към 31 декември 2020 г.			
Отчетна стойност	11 737	4 889	16 626
Натрупана амортизация	(6 372)	(22)	(6 394)
Балансова стойност в края на годината	5 365	4 867	10 232
Година, завършваща на 31 декември 2021 г.			
Балансова стойност в началото на годината	5 365	4 867	10 232
Новопридобити активи	1 267	4 045	5 312
Отписани активи	–	–	–
Трансфери	864	(864)	–
Курсови разлики	–	–	–
Разходи за амортизация	(1 616)	(8)	(1 624)
Балансова стойност в края на годината	5 880	8 040	13 920
Към 31 декември 2021 г.			
Отчетна стойност	13 844	8 077	21 921
Натрупана амортизация	(7 964)	(37)	(8 001)
Балансова стойност в края на годината	5 880	8 040	13 920

Категория Други нематериални активи включва софтуер в процес на придобиване.

Към края на 2021 г. отчетната стойност на нематериалните активи, които са напълно амортизирали, но все още са в експлоатация е 5 386 хил. лева (2020 г.: 2 804 хил. лева).

19. Имоти, оборудване и инвестиционни имоти

	Сгради	Оборудване	Подобрения	Активи с право на наети активи	на ползване	Общо имоти и оборудване	Инве- стиционни имоти
	Сгради	Други					
Към 1 януари 2020 г.							
Отчетна стойност	8 527	8 131	1 055	7 336	1 313	26 362	2 166
Натрупана амортизация	(1 553)	(4 318)	(592)	(4 156)	(806)	(11 425)	(459)
Балансова стойност	6 974	3 813	463	3 180	507	14 937	1 707
Балансова стойност към 1 януари 2020 г.							
Новопридобити активи	44	461	279	3 349	684	4 817	—
Отписани активи	—	—	—	(526)	(24)	(550)	—
Трансфери	—	—	—	—	—	—	—
Курсови разлики	(101)	(1)	(2)	(40)	—	(144)	2
Разходи за амортизация	(259)	(705)	(97)	(1 787)	(383)	(3 231)	(77)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	6 658	3 568	643	4 176	784	15 829	1 632
Към 31 декември 2020 г.							
Отчетна стойност	8 440	8 581	1 331	9 769	1 396	29 517	2 168
Натрупана амортизация	(1 782)	(5 013)	(688)	(5 593)	(612)	(13 688)	(536)
Балансова стойност	6 658	3 568	643	4 176	784	15 829	1 632
Балансова стойност към 1 януари 2021 г.							
Новопридобити активи	10	1 368	771	2 567	218	4 933	—
Отписани активи	—	—	—	(227)	(8)	(235)	—
Трансфери	—	—	—	—	—	—	—
Курсови разлики	(97)	(17)	(4)	2	(21)	(137)	—
Разходи за амортизация	(259)	(805)	(195)	(1 894)	(349)	(3 502)	(70)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	6 312	4 114	1 215	4 624	624	16 888	1 562
Към 31 декември 2021 г.							
Отчетна стойност	8 324	9 924	2 098	11 002	1 561	32 909	2 168
Натрупана амортизация	(2 013)	(5 810)	(883)	(6 378)	(937)	(16 021)	(606)
Балансова стойност	6 312	4 114	1 215	4 624	624	16 889	1 562

Към края на 2021 г. отчетната стойност на имотите и съоръженията, които са напълно амортизирали, но все още са в експлоатация е 4 558 хил. лева (2020 г.: 3 571 хил. лева).

Инвестиционни имоти

Клонът на Банката в Румъния предоставя част от сградата на централата си за възмездно ползване на две от дъщерните си дружества при условията на оперативен лизинг. Този инвестиционен имот се отчита по историческа цена и се амортизира линейно с годишна амортизационна норма от 4%.

Приходите от лизинг на имота за 2021 г. възлизат на 206 хил. лева (2020 г.: 141 хил. лева), като те са изцяло фиксираны. През 2021 г. и през 2020 г. Банката не е отчела разходи свързани с инвестиционния имот.

Банката управлява риска, свързан с правата по тези активи, като следи текущо финансовото състояние на дъщерните си дружества и участва активно в управлението и контрола им. Имотът не е обект на наложени тежести и няма пречки за реализирането му на пазара.

Справедливата стойност на имота към 31 декември 2021 г. възлиза на 1 390 хил. лева (2020 г. 1 455 хил. лева) по оценка от специализирана независима оценителска компания, направена на базата на пазарен подход. Имотът е класифициран в Ниво 2 на йерархията на справедливата стойност.

Оценките са извършени от независими външни оценители със съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандартите оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или оферти цени на сходни имоти.

Използваните за оценките оценителски методи са методът на сравнителните продажбни и методът на амортизираната възстановителна стойност.

20. Инвестиции в дъщерни дружества

	2021 г.	2020 г.
4Финанс ЕООД	5 253	5 253
TBI Money IFN S.A.	8 214	8 214
TBI Leasing S.A.	2 934	2 934
Ти Бай ЕАД (*)	2 050	—
Общо	18 451	16 401

(*) Дружеството е учредено през 2021 г. с дейност софтуерни разработки и поддържка на електронни платформи за търговия и услуги, и е 100% собственост на Банката.

21. Други активи

	2021 г.	2020 г.
Вземания по цесии	9 311	17 394
Вземания от доставчици	5 180	2 522
Маржин за сключване на деривативни сделки	2 067	3 545
Разходи за бъдещи периоди	1 219	762
Обезпечение MasterCard и VisaCard	601	311
Други вземания	3 544	2 746
Общо други активи	21 922	27 280

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., другите вземания не са просрочени, нито са обезценени, тъй като загубата при неизпълнение е 0%, като са класифицирани във Фаза 1. Вземанията по цесии включват събрани месечни плащания от крайни дължници към агент/посредник по цедирани финансови активи, отчитани по амортизирана стойност. Всички активи са финансови, с изключение на активите в Разходи за бъдещи периоди, които са изцяло нефинансови.

22. Привлечени средства от банки

Привлечените средства от банки към 31 декември 2021 г. и 2020 г. включват единствено срочни депозити в румънски леи на междубанков паричен пазар с остатъчен матуритет до 1 месец.

23. Привлечени средства от клиенти

	2021 г.	2020 г.
Корпоративни клиенти		
- текущи/разплащателни сметки	71 907	42 280
- срочни депозити	45 690	30 408
Физически лица		
- текущи/разплащателни сметки	96 190	64 798
- срочни депозити	757 768	602 983
Общо привлечени средства от клиенти	971 555	740 469

Към края на 2021 г. привлечените средства от клиенти включват начислени задължения по лихви за 8,699 хил. лева (2020 г.: 5,825 хил. лева) със среден лихвен процент 1,33% (2020 : 1,23%).

24. Други пасиви

	2021 г.	2020 г.
Предплатени погасителни вноски по кредити на физически лица	15 029	9 934
Задължения към търговци и доставчици	14 725	10 428
Задължения към персонал	4 712	3 612
Маржин за сключване на деривативни сделки	2 400	-
Провизии за дефинирани доходи на персонала	1 613	784
Провизии за неизползвани отпуски	1 506	1 252
Задължения за данъци, различни от данък върху доходите	454	298
Преводи за изпълнение	284	654
Други провизии (Бел. 7)	189	258
Други задължения	3 619	1 037
Общо други пасиви	44 531	28 257

Предплатените погасителни вноски по кредити, отпуснати на физически лица, представляват вноски, за които не е настъпил падеж. При поискване от клиента, Банката е длъжна да върне сумите на съответните кредитополучатели. Всички пасиви за финансови.

Към 31 декември 2021 г. начислените провизии по съдебни искове са в размер на 43 хил. лева (2020 г.: 67 хил. лева).

25. Лизингови задължения

Лизинговите задължения включват задължения на Банката по договори за лизинг на активи, като 88% от балансовата стойност към 31 декември 2021 г. на активите с право на ползване по такива договори е свързана с лизинг на офис помещения.

Банката прилага изключението от параграф 6 на МСФО 16 за признаването на краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност.

За повече информация по параграфи 51-60 от МСФО 16, виж Бележки 2.4.2, 4 и 9.

26. Подчинен дълг

Подчиненият дълг се състои от облигации, емитирани през юли 2021 г. от Ти Би Ай Банк ЕАД в България, със следните характеристики:

ISIN	BG2100007215
Общ размер на емисията	EUR 10 000 000
Номинална стойност на облигациите	EUR 100 000
Лихвен процент	5,25%
Лихвени плащания	годишно
Падеж	10 г.

27. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Условните пасиви на Банката са свързани с поети от нея ангажименти по кредити, кредитни линии, акредитиви и гаранции, предназначени да посрещнат изискванията на банковите клиенти.

Условните пасиви по предоставяне на кредити и кредитни линии от Банката са договорени задължения в определен срок, определена сума да се предоставя безотказно на клиента, съгласно уговорките в частта за усвояване на договора за кредит, както и задължение непрекъснато да поддържа наличности до размери, уговорени в договорите за кредитни линии. С изтичането на фиксираната крайна дата на задълженията, независимо от това дали те са усвоени или не, отпада и условният ангажимент на Банката.

Гаранциите и акредитивите задължават Банката при необходимост да направи плащане от името на клиента – в случай на невъзможност от негова страна да изпълни задълженията си в срока на договора. Банката признава провизията във финансовите си отчети за периода, през който е настъпила промяната.

Условните пасиви и неотменими ангажименти на Банката към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. са както следва:

	2021 г.	2020 г.
Гаранции		
Корпоративни клиенти	481	907
Неусвоени кредитни ангажименти		
Корпоративни клиенти	38 755	21 706
Физически лица	6 375	6 336
Общо условни пасиви и неотменими ангажименти	45 611	28 949

В допълнение към горните условни задължения, Ти Би Ай Банк ЕАД е страна по иск от дружеството Райт Десикън ЕООД за предполагаемо дължими, но неизплатени адвокатски хонорари в размер на 1,760 хил. лева. На 28 октомври 2020 г. е постановено решение на първа инстанция, изцяло в полза на Банката, публикувано на уеб страницата на Софийски градски съд. Решението е обжалвано от ищеща.

28. Заложени активи

	2021 г.	2020 г.
Предоставени средства в местни банки	10 443	10 755
Други активи	2 668	3 856
Общо заложени активи	13 111	14 611

Към 31 декември 2021 г., Банката е заложила като обезпечение предоставени депозити в банки срещу сключените деривативи (валутни суапове) представляващи сделки за икономически хедж на открития валутен рисков. Банката не може да се разпорежда с предоставените като обезпечение депозити преди изтичане на срока на договорите. Резултатът от икономическия хедж на валутния рисков към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. е показан в Бележка 2. Другите заложени активи представляват гаранционен депозит в полза на Mastercard Europe SA и Visa Europe Limited в размер на 601 хил. лева (2020 г.: 311 хил. лева) и променливи маржин по деривативи в размер на 2 067 хил. лева (2020 г.: 3 545 хил. лева).

29. Собствен капитал

Към 31 декември 2021 г., общият регистриран брой обикновени безналични акции е 81 600 000 (2020 г.: 81 600 000), всяка от които с номинална стойност от 1 лев. Всички акции са изцяло платени и с равни права на глас.

Ръководството на Банката не е променяло своята методология за управление на капитала спрямо 2020 г.

Основен акционерен капитал

Следващата таблица представя основните акционери в Банката към края на 2021 г. и 2020 г.:

	31 декември 2021 г. лв.	31 декември 2020 г. лв.
	(%)	(%)
TBI Financial Services B.V.	81 600 000	81 600 000
Общо	81 600 000	81 600 000

През 2021 г. и 2020 г. няма промяна в броя на регистрирания капитал и броя акции.

Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности

Резервът от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности към 31 декември 2021 г. е положителен и възлиза на 915 хил. лева (2020 г.: 634 хил. лева, отрицателен). Този резерв съдържа преоценката на дейността на клона на Банката в Румъния от функционалната му валута – нова румънска лей до валутата на представяне на Банката – български лева.

Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД

Нереализираният преоценъчен резерв от финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход включва нереализираните печалби и загуби от изменението на справедливата стойност на инструментите, като годишното изменение се включва в отчета за всеобхватния доход. Към 31 декември 2021 г., натрупаният преоценъчен резерв е със стойност в размер на 607 хил. лева, положителен (2020 г.: 4 941 хил. лева, отрицателен).

Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД

Резервът включва реализирани нетни загуби по продадени капиталови финансови активи по ССДВД в размер на 7 367 хил. лева (нетно от данъчни ефекти).

Законови резерви

Съгласно Търговския закон, Банката е длъжна да образува фонд Резервен в размер не по-малък от 1/10 от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда стигнат 1/10 или по-голяма част от капитала, определена от устава.

В случай че сумата във фонд Резервен спадне под минимума, Банката трябва да попълни разликата, така че да възстанови минималното ниво в рамките на две години. Съгласно разпоредбите на банковото законодателство, банките не могат да изплащат дивиденти преди да направят необходимите вноски. Към 31 декември 2021 г., фонд Резервен е в размер на 8 350 хил. лева (2020 г.: 8 350 хил. лева).

30. Парични средства и парични еквиваленти

	2021 г.	2020 г.
Парични средства по сметки в централни банки, с изкл. на МЗР (Бел. 11)	118 585	81 542
Предоставени средства на други банки (Бел. 12)	18 399	7 929
Общо парични средства и парични еквиваленти	136 984	89 471

Предоставените депозити в местни банки, които банката е предоставила като обезпечение, не са включени в парични средства и парични еквиваленти, както е оповестено в Бележка 28.

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

	1 януари 2021 г.	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Нови лизингови договори	Други	31 декември 2021 г.
Лизингови задължения	5 008	—	(2 507)	(53)	5	2 895	—	5 348
Общо пасиви от финансова дейност	5 008	—	(2 507)	(53)	5	2 895	—	5 348

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

	1 януари 2020 г.	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Нови лизингови договори	Други	31 декември 2020 г.
Текущи лихвоноси заеми и привлечени средства	10	–	(10)	–	–	–	–	–
Лизингови задължения	3 739	–	(2 437)	1	1	3 704	–	5 008
Общо пасиви от финансова дейност	3 749	–	(2 447)	1	1	3 704	–	5 008

31. Сегментна информация

Обща информация

Ти Би Ай Банк ЕАД използва матрична структура на организация, при която управленските отговорности са разпределени както на географски, така и на функционален принцип. Ръководителят на предприятието, вземащ главните оперативни решения е Управителният съвет на Ти Би Ай Банк ЕАД. Управителният съвет редовно извършва преглед на оперативните резултати, базирайки се и на двата комплекта от сегментна информация. Въпреки това, Банката представя сегментите си на отчитане на географски признак, поради следните причини:

1. Управителният съвет извършва своя преглед, като на първо място разглежда оперативните резултати по държави и едва след това разглежда по-подробна информация за различните продукти и услуги във всяка държава.
2. Налице е финансова информация за финансовото състояние и финансовото представяне по държави, но такава липсва на същото ниво на детайл за различните продукти, например информация за печалбата.
3. Продуктите в различните държави, като паричните заеми в България и паричните заеми в Румъния, имат сходни икономически характеристики, включително тяхното естество, процеса на предоставяне, вида клиенти, канали на дистрибуция и регуляторна среда, което позволява обединяване на данните, свързани с тези продукти.

Всеки сегмент на отчитане генерира своите приходи от приходи от лихви и приходи и такси и комисионни по портфейли от заеми, предоставени на клиенти представено по-долу:

Информация за печалбата, активите и пасивите

31 декември 2021 г.	България	Румъния	сегменти	Общо	Елиминации/ корекции (*)	Общо
Приходи от лихви	169 286	22 179	191 465	(1 385)	190 080	
Разходи за лихви	(6 160)	(8 602)	(14 762)	1 385	(13 377)	
Приходи от такси и комисионни	31 630	613	32 243	—	32 243	
Разходи за такси и комисионни	(4 758)	(141)	(4 899)	—	(4 899)	
Нетни загуби от търговски операции	(2 225)	129	(2 096)	—	(2 096)	
Други печалби/(загуби), нетно	7 777	526	8 303	—	8 303	
Загуби от обезценка на фин. активи	(36 411)	(1 844)	(38 255)	—	(38 255)	
Загуби от обезценка на други активи	—	13	13	—	13	
Разходи за персонал	(38 739)	(6 700)	(45 439)	—	(45 439)	
Разходи за амортизация	(4 063)	(1 133)	(5 196)	—	(5 196)	
Други оперативни разходи	(83 396)	(4 932)	(88 328)	—	(88 328)	
Печалба преди данъци	32 941	108	33 049	—	33 049	
Разходи за данъци	(4 533)	—	(4 533)	—	(4 533)	
Печалба за годината	28 408	108	28 516	—	28 516	
 Нематериални активи	 13 353	 567	 13 920	 —	 13 920	
Имоти и оборудване	11 066	5 823	16 889	—	16 889	
Общо активи	1 092 015	313 745	1 405 760	(96 743)	1 309 017	
 Привлечени средства от клиенти	 664 196	 307 359	 971 555	 —	 971 555	
Общо задължения	833 524	324 779	1 158 303	(96 744)	1 061 559	

31 декември 2020 г.	България	Румъния	сегменти	Общо	Елиминации/ корекции (*)	Общо
Приходи от лихви	149 471	15 910	165 381	(679)	164 702	
Разходи за лихви	(4 561)	(5 698)	(10 259)	679	(9 580)	
Приходи от такси и комисионни	18 293	413	18 706	—	18 706	
Разходи за такси и комисионни	(4 901)	(124)	(5 025)	—	(5 025)	
Нетни загуби от търговски операции	(369)	91	(278)	—	(278)	
Други печалби/(загуби), нетно	(4 753)	47	(4 706)	44	(4 662)	
Загуби от обезценка на фин. активи	(39 164)	(1 716)	(40 880)	—	(40 880)	
Загуби от обезценка на други активи	—	(342)	(342)	—	(342)	
Разходи за персонал	(31 577)	(5 675)	(37 252)	—	(37 252)	
Разходи за амортизация	(3 967)	(839)	(4 806)	—	(4 806)	
Други оперативни разходи	(56 865)	(4 659)	(61 524)	—	(61 524)	
Печалба преди данъци	21 607	(2 592)	19 015	44	19 059	
Разходи за данъци	(2 798)	—	(2 798)	—	(2 798)	
Печалба за годината	18 809	(2 592)	16 217	44	16 261	
 Нематериални активи	 9 702	 530	 10 232	 —	 10 232	
Имоти и оборудване	10 407	5 422	15 829	—	15 829	
Общо активи	847 539	222 634	1 070 173	(40 189)	1 029 984	
 Привлечени средства от клиенти	 542 032	 198 437	 740 469	 —	 740 469	
Общо задължения	615 994	233 696	849 690	(40 185)	809 505	

^(*) Колона „Елиминации/корекции“ включва единствено елиминации на вътрешногрупови сделки по предоставено финансиране между Ти Би Ай Банк ЕАД в България и клона на банката в Румъния

Оценяване

Печалбата, активите и пасивите на всеки сегмент се оценяват, като се използват принципите на МСФО.

Всички сделки между сегментите на отчитане се извършват като като стандартни сделки при договорни условия.

32. Сделки със свързани лица

Сделките и операциите със свързани лица се извършват в нормалния ход на бизнес дейността на Банката на принципа на равнопоставеност и независимост на страните и се извършват по договорени цени. Те включват основно кредити и депозити, както и закупуване на вземания с цел инвестиране на свободните средства на Банката. Към 31 декември 2021 г. Банката не е заделяла провизии за просрочени вземания свързани със суми, предоставени на свързани лица (2020 г.: няма). Такава оценка се извършва всяка година, чрез анализ на финансовото състояние и пазара, на който оперират свързаните лица.

През 2021 г. Банката закупува портфели потребителски кредити на физически лица от дъщерното си дружество TBI Money IFN S.A. (с наименование до 2020 г. – TBI Credit IFN S.A.) в размер на 315 797 хил. лева (2020 г.: 202 651 хил. лева) и от Credit Service UAB (Литва) в размер на 55 049 хил. лева (2020 г.: няма). TBI Money IFN S.A., Zaplo INF S.A. (Полша) и Credit Service UAB (Литва) събират дължимите вноски в полза на Банката по портфейлите с фиксиран лихвен процент. Закупените портфели от Банката се класифицират като потребителски кредити и към 31 декември 2021 г. са в размер на 387 154 хил. лева (2020 г.: 204 450 хил. лева).

Компания-майка

Към 31 декември 2021 г., Банката се контролира от TBI Financial Services B.V. (Холандия), с наименование до 2021 г. TBIF Financial Services B.V., което притежава 100% от обикновените безналични акции на Банката.

Крайната компания майка е Tirona Limited, Кипър.

Дъщерни дружества

Към 31 декември 2021 г., Банката притежава 99,99% от капитала на TBI Money IFN S.A. (с наименование до 2020 г. – TBI Credit IFN S.A.), 99,99% от капитала на TBI Leasing S.A., и 100% от капитала на 4Финанс ЕООД и 100% от капитала на Ти Бай ЕАД. Дружествата се третират като дъщерни дружества на Банката.

Други свързани лица

Други свързани лица на Банката са 4finance Oy (Finland), AS 4Finance (Latvia), Credit Service UA, Sia Vivus, Sia Ondo, 4Finance Spain Financial Services SA, 4Finance Holding S.A. (Luxembourg), 4Finance Group S.A. (Luxembourg), 4Finance SA, 4Финанс Нект ЕООД, 4Finance AB (Sweden), Aviatiq Support SRL, 4SPAR AB, Ferrymill Limited, Зефир Ейр ООД, и Zaplo SP ZOO (Poland), тъй като са под общ контрол на крайната компания-майка.

Отворените салда и сделките със свързаните лица, както и свързаните приходи и разходи са, както следва:

31 декември 2021 г.	Компания майка	Дъщерни дружества	Други	Общо
Дългови ценни книжа	—	—	12 148	12 148
Предоставени кредити	—	—	4	4
Други активи	—	8 985	44	9 029
Привлечени средства	7 012	15 842	7 254	30 108
Други пасиви	—	7 835	1 366	9 201
 Покупка на вземания	 —	 315 797	 55 049	 370 846
Приходи от лихви	—	19	1 306	1 325
Приходи от такси и комисионни	29	639	107	775
Приходи от дивиденти	—	6 587	—	6 587
Други печалби/(загуби), нетно	—	207	—	207
Други оперативни разходи	—	60 779	822	61 600
31 декември 2020 г.	Компания майка	Дъщерни дружества	Други	Общо
Дългови ценни книжа	—	—	10 163	10 163
Предоставени кредити	—	1 182	5	1 187
Привлечени средства	—	18 654	—	18 654
 Покупка на вземания	 —	 202 651	 1 799	 204 450
Приходи от лихви	—	207	1 174	1 381
Приходи от такси и комисионни	2	79	333	414
Други печалби/(загуби), нетно	—	718	—	718
Други оперативни разходи	—	40 285	47	40 332

За 2021 г. общата сума, изплатена като възнаграждение на ключовия управленски персонал, е 1 718 хил. лева (2020 г.: 1 568 хил. лева). Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителен и Надзорен съвет. Към 31 декември 2021 г. начислени, но неизплатени възнаграждения на ключовия управленски персонал възлизат на 2 934 хил. лева (2020 г.: 1 760 хил. лева) и са краткосрочни по своя характер. Не са изплащани други придобивки на ръководството вкл. пенсионни планове, плащания базирани на акции и други.

33. Оповестяване по чл. 70 от ЗКИ

Предоставените данни са към 31 декември 2021 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Описание на дейността	Седалище	Размер на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Доходност на активите
Ти Би Ай Банк ЕАД, България	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредник по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка	София	210 096	1 002	33 291	2 778	3%
4 Финанс ЕООД България	Потребителско кредитиране	София	10 380	56	4 309	434	43%
Ти Бай ЕАД	Софтуерни разработки и поддръжка на електронни платформи за търговия и услуги	София	—	44	(854)	—	(46%)
Ти Би Ай Банк - клон Румъния	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Национална Банка на Румъния	Букурещ	23 217	171	(155)	—	0%
TBI Money IFN S.A., Румъния	Потребителско кредитиране	Букурещ	107 151	774	39 997	7 664	31%
TBI Leasing S.A., Румъния	Предоставяне на активи на финансов лизинг	Букурещ	1 510	28	1 288	224	29%

Предоставените данни са към 31 декември 2020 г. и не включват консолидационни елиминации.

Наименование	Описание на дейността	Седалище	Размер на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Доходност на активите
Ти Би Ай Банк ЕАД, България	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредник по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка	София	166 392	969	21 482	2 798	2%
4 Финанс ЕООД, България	Потребителско кредитиране	София	10 968	59	2 055	(103)	26%
Ти Би Ай Банк - клон Румъния	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Национална Банка на Румъния	Букурещ	16 323	130	(2 261)	—	(1%)
TBI Money IFN S.A., Румъния	Потребителско кредитиране	Букурещ	70 791	506	20 654	3 784	23%
TBI Leasing S.A., Румъния	Предоставяне на активи на финансов лизинг	Букурещ	1 659	64	382	72	4%

Дружествата от Групата нямат получени държавни субсидии към 31 декември 2021 г. и 2020 г.

34. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Украина

Започналият на 24 февруари 2022 г. военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансово пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, първоначално породени от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се значително повишаване на цените на петрола, природния газ и други суровини, както и повищена инфлация на глобално ниво.

На този етап не може да се предвиди изходът на този военен конфликт и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие, както и не може да

се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти от конфликта върху дейността, активите и икономическото развитие на Банката. Към датата на отчета за финансовото състояние, както и към датата на подписване на настоящите финансови отчети Банката няма съществени експозиции към контрагенти от Русия и Украйна, нито дъщерни дружества, сделки със свръзани лица или инвестиции в тези две държави.

Ръководството на Банката счита конфликта за некоригиращо събитие след датата на отчета за финансовото състояние.

Дейност в Гърция

На 24 март 2022 г. централната банка на Гърция официално уведоми всички компетентни органи (министерствата на финансите, външните работи и развитието, както и местните банкова асоциация, кредитна служба и асоциация на застрахователите), че ТБИ Банк ЕАД ще започне дейност в Гърция на 1 април 2022 г. на базата на правото на единния европейски паспорт.

Клонът на Банката в Гърция бе регистриран на 7 април 2022 г. с номер в търговския регистър 163671460001 и данъчен номер 996646764.

Условни задължения

Ти Би Ай Банк ЕАД е страна по иск от дружеството Райт Десижън ЕООД за предполагаемо дължими, но неизплатени адвокатски хонорари в размер на 1,760 хил. лева. На 28 октомври 2020 г. е постановено решение на първа инстанция, изцяло в полза на Банката, публикувано на уеб страницата на Софийски градски съд. Решението е обжалвано от ищеща.

На 8 април 2022 г. Софийски апелативен съд взе решение, в качеството си на втора инстанция, по делото в полза на Райт Десижън ЕООД. На 15 април 2022 г. Банката обжалва решението на съда.

Сумата по делото се третира от Банката като условно задължение (Бележка 27).

Други

Няма други съществени събития след датата на отчета за финансовото състояние, които да изискват корекции или оповестяване във финансовия отчет към 31 декември 2021 г.